

**Ďakujeme všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom
prispeli k úspešnému priebehu súťaže
Literárne Košice**

organizátori súťaže

ISBN 978-80-89161-64-5

Slová na úvod

Jubilejný XXV. ročník Literárnych Košíc máme za sebou. 3 februára 2020 sme vyhlásili témy, ktoré pripravila Mgr. Markéta Andričikova, PhD. Nasledovali jarné prázdniny a potom zavretie základných škôl kvôli opatreniam pred šírením koróna vírusu. Aj za danej situácie sa môžeme pochváliť, že nám boli zaslané práce vo väčšom počte ako po minulých rokoch. Spolu až 386 prác nielen zo Slovenska, ale aj z Ukrajiny a Srbska.

Knižnica ponúka každý rok tri témy na písanie prác buď v poézii alebo v próze. Tento rok to boli tieto témy: Yetti pod papučou, Zajtra oslávim svoje 250. narodeniny, Našli sme mapu k pokladu. Výsledky sme plánovali vyhlásiť už tradične v rámci osláv Dňa mesta Košice 7. mája 2020. Aj toto podujatie žiaľ ovplyvnili aktuálne opatrenia, ktoré zakázali verejné akcie. Porotcovia pripravili v domácom prostredí krátke videonahrávky, v ktorých zhodnotili literárnych tvorcov a zároveň vyhlásili ocenených.

Sme veľmi radi, že vysoká účasť znova oslovila pedagógov a zadané témy na tvorbu slohových prác boli zúročené do krásnych literárnych prác žiakov. Chcem sa zároveň poďakovať všetkým porotcom Mgr. Markéte Andričikovej, PhD.; prof. PhDr. Mariánovi Andričikovi, PhD.; Doc. Mgr. et Mgr. Jánovi Gavurovi, PhD. A v neposlednom rade PhDr. Petrovi Karpinskému, PhD.

Všetko dobré želáme a do skorého videnia.

PhDr. Kamila Prextová, riaditeľka Knižnice pre mládež mesta Košice

Posudok básnických prác od Jána Gavuru

Témy: *Yeti pod papučou a Zajtra oslávim svoje 250. narodeniny*

Milé malé poetky, milí malí básnici...

Musím priznať, že tento rok Literárnych Košíc Jána Štiavnického bol veľmi náročný. Nielen kvôli vírusu korona, ale aj kvôli témam, ktoré teda vôbec neboli ľahké. Veru, aj ja by som mal čo robiť, kým by som vymyslel báseň o *Yetim pod papučou* alebo, čo by sa také mohlo stať, keby som *zajtra oslavoval 250. narodeniny*.

Mnohí ste to skúšali a mnohým sa to aj podarilo. Po poslednej bodke bola pred vami nakoniec báseň, ktorá vám priniesla radosť, poučenie, prekvapenie a pre niekoľkých z vás dokonca aj diplom a ocenenie. Cenu získali hlavne tie básne, kde sa objavil originálny nápad, kde rytmus bol správne vyladený a kde ste sa vyhli prvému riešeniu, ktoré sa vám ponúkalo. Veru, básne sa dajú písať rýchlo, veď majú krátke riadky a málo slov. Lenže v takom prípade každé slovo strašne vidieť a potom na ňom rovnako strašne záleží. Vyberať treba – opatrne. Ako čitateľ by som vám teda chcel poradiť: nehľadajte tú najľahšiu a prvú dostupnú cestu, ale skúste nájsť čosi, čo nikto pred vami nenašiel a aj keď sa to niekedy nepodarí, zakaždým sa pritom dá čosi naučiť. Hľadajte teda, skúšajte, experimentujte a nebojte sa čítať už napísané knihy. Pozrite si, ako to pred vami urobili iní. Nie preto, aby ste to od nich odpisovali, ale aby ste sa popri nich dozvedeli, čo všetko sa ešte pri písaní dá urobiť.

Do budúcnosti sa tiež skúste zamyslieť, čo nové a neošúchané by ste mohli k téme povedať. Buďte aj naďalej osobní a aj keď báseň dopíšete, pamätajte si, že vaša práca ešte nie je hotová. Skúste sa na ňu po čase pozrieť a prečítať si ju nahlas. Tak si urobíte skúšku správnosti, či každé slovo je to najlepšie a na tom najsprávnejšom mieste.

Možno sa vám zdá, že sa ako porotcovia trochu opakujeme, ale za tých pár rokov, čo sme pri tejto súťaži, sa pravidlá čítania a písania nezmenili. Stále na to treba odvahy a chuť pokúšať jazyk, aby vydal svoje literárne plody. Blahoželám oceneným a nezabudnite sa všetci opäť

zapojiť do budúceho ročníka literárnej súťaže. My sa na vás a vaše diela tešíme už teraz.

Srdečne pozdravuje *Ján Gavura*

doc. Mgr. et Mgr. Ján Gavura, PhD.

Inštitút slovakistických a mediálnych štúdií

Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

Posudok básnických prác od Mariána Andričíka

Téma: *Našli sme mapu k pokladu*

Vyše päťdesiat básnických prác, ktoré sa tohto roku nazbierali pri téme *Našli sme mapu k pokladu*, naznačuje, že témy s nádychom dobrodružnosti sú blízke nielen chlapcom, ale aj dievčatám, keďže takmer polovica prác patrila práve im. Hoci medzi zaslanými básňami sa tentoraz nezjavili také výrazné texty, ktoré by boli komplexne zvládnuté a svedčili by o „hotových autoroch“, viaceré z nich priniesli invenčné a originálne spracovanie témy.

Väčšine básnických pokusov aj teraz chýbal výraznejší nápad smerujúci k nečakanej pointe, iné zas pokrívkať po rytmickej stránke alebo sa vyznačovali presilou gramatických rýmov či syntaktických deformácií. Treba mať na pamäti, že ani z poézie, hoci sama je v istom zmysle „deformáciou“ bežného komunikačného jazyka, by sa nemala vytrácať jeho prirodzená skladba. Niektoré slušne zvládnuté texty zasa kazil klišéovitý motív prebudenia sa zo sna, ktorý sa opakuje v básňach rok čo rok bez ohľadu na tému.

Treba oceniť, že viacerí autori neuchopili zadanú tému prvoplánovo, ale skôr obrazne a ich pokladom bola napr. rodina alebo úsmev. Škoda len, že ich to často viedlo k priveľmi explicitnému záveru a didaktizmu, ktorý moderná poézia veľmi neobľubuje. Potešila aj aktualizácia, keď niektoré básne či už na úrovni témy alebo motívu zareagovali na pandémiu koronavírusu.

Zopár slov k tým kvalitnejším príspevkom: Pomerne vtipnou a tvarovo zvládnutou básňou *Cesta* s námetom cesty okolo sveta a tajomným záverom sa prezentoval Popradčan Kamil Kasper.

Z tradičnej staroľubovnianskej – aj tentoraz napospol voľnoveršovej – zásielky zaujala najmä báseň Tiny Strenkovej *to najcennejšie* s prírodnými motívmi a neošúchaným prístupom k téme. Poetiku náznaku ako účinný poetologický nástroj uplatnila vo svojej básni *Každý má svoj poklad* Vanda Kimáková.

Jediným kritériom hodnotenia prác v takýchto súťažiach musí byť vždy literárna kvalita. Zároveň skutočnosť, že medzi ocenenými sa zvyčajne zjaví viac mladých autorov z rovnakej školy (v tejto kategórii to bola tohto roku ZŠ Drábova v Košiciach), svedčí o tom, že systematická práca učiteľov prináša svoje ovocie.

doc. PhDr. Marián Andričík, PhD.

Katedra slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach

VYHODNOTENIE POÉZIE

Téma Našli sme mapu k pokladu

(hodnotil Marián Andričík)

- 1. miesto:** Kamil Kasper
(Spojená škola, D.Tatarku 4666/7, Poprad)
- 2. miesto:** Tina Strenková
(ZUŠ Jána Melkoviča, Stará Ľubovňa)
- 3. miesto:** Vanda Kimáková
(ZŠ Drábova 3, KE)

Čestné uznanie:

Alexander Benko (ZŠ Drábova 3, Košice)
Lukáš Hodorovský (ZŠ Drábova 3, Košice)
Tomáš Hodorovský (ZŠ Drábova 3, Košice)
Matej Bratko (ZŠ Drábova 3, Košice)
Rastislav Piekár (ZŠ Drábova 3, Košice)
Róbet Pahoľár (ZŠ Polianska 1, Košice)
Martina Kovalčíková (ZUŠ Jána Melkoviča, Stará Ľubovňa)

Téma Yetti pod papučou

(hodnotil Ján Gavura)

- 1. miesto:** Daniela Homulková
(ZŠ Bruselská 18, Košice)
- 2. miesto:** Barbora Brindžáková
(ZŠ Krosnianska 4, Košice)
Samuel Ducár
(ZŠ Gemerská, Košice)
- 3. miesto:** Soňa Čandíková
(ZUŠ Jána Melkoviča, Stará Ľubovňa)

Čestné uznanie:

Andrea Pastorová (ZŠ Bruselská 18, Košice)
Claudia Beňaková (ZŠ Drábova 3, Košice)
Katarína Beerová (ZŠ Drábova 3, Košice)

Lukáš Rusnák (ZŠ Bruselská 18, Košice)

Téma Zajtra oslávim svoje 250.narodeniny

(hodnotil Ján Gavura)

- 1. miesto:** Eliška Kosinová
(ZŠ Bruselská 18, Košice)
Vanda Kimáková
(ZŠ Drábova 3, Košice)
- 2. miesto:** Zuzana Láncošová
(ZŠ sv. Cyrila a Metoda. Bernolákova 18)
- 3. miesto:** Barbora Hrčková
(ZŠ Bruselská 18, Košice)

Čestné uznania:

Dávid Feigl (ZŠ Drábova 3, Košice)
Ján Karabinoš (ZŠ Drábova 3, Košice)
Katarína Melcherová (ZUŠ Jána Melkoviča, Stará Ľubovňa)
Pavol Moščák (ZŠ Drábova 3, Košice)
Samuel Blickhardt (ZŠ Drábova 3, Košice)
Stanislava Ušalová (ZŠ Gemerská, Košice)

Téma *Našli sme mapu k pokladu*

1. miesto
Kamil Kasper

Cesta

Našiel som mapu k pokladu
už odlietam z Popradu,
čaj, chlieb a aj paštétu
zjedol som už za letu.

Mám len jednu otázku,
vari už sme v Taliansku?
Kúpil som si trochu vína,
ďalší cieľ je Argentína.

Plavím sa aj veľkou loďou,
nasiakla však morskou vodou,
za chvíľu loď už je na dne,
zaplávať si dobre padne.

Prebral som sa na Kube,
toľko k mojej záhube.
Kubánci sú chlapi ostrí,
ale majú radi hostí.

Odtiaľ idem do Nepálu,
kde som, nemám ani páru.
Kraj to ozaj celkom iný,
musel som ja stvárať divy.

Kým našiel som cestu
ku čínskemu mestu,
pochopil som ako píšu
a ochutnal pravý ryžu.

Ďalej pôjdem do Egypta,
čaká na mňa jedna krypta,
teraz pred ňou stojím,
veru sa aj bojím

konca cesty mojej
a cítim sa ako zlodej,
keď hladím na poklad
pre báseň vhodný podklad.

Sú to šperky, zlato, slonovina?
Nie, moja výhra je však iná.
Ale o tom, čo tam bolo,
nepoviem už ani slovo.

to najcennejšie

najprv purpurové slnko
kytica lúčnych kvetov
akú dáva ženích neveste

potom
kvety naskladané medzi pijaky
privreté do Dejín umenia
poskladané na seba
ako ponožky v mojej skrini

nakoniec
vysatá posledná kvapka chlorofylu
HERBÁR pripravený do školy

x

šialene padá dážď
vietor láme konáre
a srieň čmára obrázky
na zablatený chodníček
počúva
ako listy šepkajú stromu
kedy má ísť spať
keď mu dajú zbohom
zavesím naň
sýkorkám nový domov

Každý má svoj poklad

Kto hľadá, ten nájde, nájde...

Nepotrebuje Google.
Ba ani internet.

Vyriešila som záhadu.
Zlepšilo mi to náladu.

Našla som mapu k pokladu.

Je v mojom srdci.

A mama to vie.
Vie.

Úlovok

Rybníček je neďaleko.
Blízko nášho obydľia.
Postavili si ho chlapci.
Pri prataní okolia.

Jamu veľkú vyhĺbili.
Upravili, vyčistili.
Mapu pri tom objavili.

Rybníček je krásne čistý.
Dobre sa naň pozerá.

Chlapci majú novú výzvu:
Podľa mapy,
bez mobilu,
po hmate a čuchu,
so širákom,
v tieni noci
prísť k pokladu o polnoci.

Čestné uznanie
Lukáš Hodorovský

Dobrá rada nad zlato

Verte, či neverte.
Poklad som našiel.
Najväčší na svete!?

Veľký ako hora.
Podkopať som ho musel.
Zdola.

No len...
Ako ten poklad vytiahnuť?
Nepomohol by mi ani mamut!

Uf!
Už je vonku!
Čo s ním ďalej?
Však je taký veľký!
Čo si zaň kúpim?!
Tenisky?
Žuvačky?
Sladkosti?
Alebo dve telky?

Hm, hm...
Dám na radu mamy...učiteľky.

Burger mladý aj krásny

Bola to dlhá noc.
Viackrát som zreval:
Pomóc!

Zablúdil som.
V dave.
Húf ľudí v riave.
Zmätený.
A tak sám!
Kam sa teraz pobrať mám!?

Všetci mali masky.
Kdeže sú tie nežné krásky?!

Žiadne francúzske manikúry!
Plastové rukavice vykúkali
z outfitovej kúry.

Samí okuliarnici a okuliarničky.
Čo sa oftalmológovia pobrali
k vode?

Amplióny blábolili.
O novej vlne.
Covid-19

Však som v Blave!

Som aj mladý a aj krásny!
Našiel som ho!
Poklad vzácny!
Raňajkový burger!
Na zlatej táčni!

Moje coronavírusové
prázdny.

A tak blúdím každý deň.
Kedyže sa z toho
zlého sna už dostanem?!

Skúsený Maťo

Žltého dňa v krištáľovej fľaši,
priplávala správa k našim.

Netušil som,
čo v nej stojí.

Krásne písmo fyzikára.
Ako žena - šifra samá,
A ten podpis!
Strýčka Sama.

Pod šiframi
mestá samé.
Od Osla až k Jokohame.

Navštívil som
každé miesto.
Pekne v rúšku.
Správne gesto.

A dnes celkom iste viem to.
Že ten poklad skúsenosť je.
Ktorú dáva cestovanie.

Tak toto Sam zanechal.
Takýto on poklad mal.

Čestné uznanie
Rastislav Piekár

Bludisko

Leto.
Prázdniny u babky.
Na sebe tričko, šortky.
A žabky.

Poobedie.
Hrali sme sa na schovku.
Vtom.
Pod stromom veľkým.
Objavil som plechovku.
Niečo bolo vnútri.
Z môjho pohľadu.

Našli sme tam, milí páni, mapu.
K pokladu.

Samé šípky.
Kresby.
Haky-baky.
Značky tajné.

Ak ho nájdeme,
tak nám bude,
vzácni páni,
fajne!

Mapa v ruke.
Cesta kľukatá.

V mysli už vidíme.
Veľkú kopu zo zlata.

Chodíme sem i tam.
Hľadáme to miesto.

My ho raz objavíme.
Boháčmi budeme isto

Čestné uznanie
Róbert Pahoľár

Cesta k pokladu

Našiel som cestu k pokladu,
krásne meno nosí,
Izabela, tak sa volá,
stretol som ju kdesi.
Oči sa nám stretli,
láskou zaplavili,
jej zelené vlasy

pás štíhly zakryli
Je pre mňa najkrajšia,
dobré srdce nosí,
trochu je výstredná,
ó, rozum, kdeže si?

Poklad som hľadal,
už som ho našiel.
Najväčší poklad tohto sveta mám,
len tie vlasy či predýcham.

Čestné uznanie
Martina Kovalčíková

x x x

bola zima
keď sa stratil z dohľadu

hľadať vie každá bytosť
nájsť však len potulní umelci

a kto ho nájde
nadýchne sa
napne všetky svaly
natiahne ruku
podá ju múzam
plátno ukáže stovky ciest
pero ich spojí

darovať úsmev je mapa

získať jeden na oplátku
poklad

Yeti pod papučou

Yeti?
To ty?
Ozvalo sa kdesi.

Yeti?
To ty?
Zaduneli lesy.

Príliš veľké laby máš,
predo mnou sa neschováš!
No veď počkaj, len sa teš,
nech si kde si, domov bež!
Ja sa s tebou porátam
ty obluda chlpatá.
Oheň treba založiť
a drevo naň priložiť
a kožuchy zašiť treba,
bež už domov, bo ti beda!

Mocne ten hlas veru volal,
každý by sa radšej schoval.
Tak už chápem, prečo dávno
nevidel ho nik.
Nie pred svetom sa tu skrýva
bájny obor nezbedník.
Nie seba, lež ženu tají
bájna bytosť z Himalájí.
Nechce sa mu priznať nám,
že primalý je doma pán.

Yeti pod papučou

Orly mi krúžia ponad hlavu,
Himaláje tiché, studené.
Sneh už dávno prikryl trávu,
Zamrazil horské pramene.

Vietor úlomky mojich prianí
nesie vzduchom kdesi vďiaľ.
Stojím na belostnej pláni,
ktorej víchor svetlo pozhášal.

Za láskou do mesta som odišiel,
zanechal tichý, pokojný Nepál,
nepočuť tam ani hlasy včiel,
tak načo som sa tam trepal?!

Počul som len prázdne ticho
a šum holubích krídel,
čakal som tam na svoj lásky prídel,
no prekvapí vás, čo som videl.

Gorila v meste! Pomoc! Rata!
Zneli hlasy ľudu.
Čo ak si na mňa zavolajú kata?
Opustil ma pocit kľudu.

Pribehla tam dáma v okuliaroch,
ignorujúc moju lásku prejavila hnus,
veľkolepo prežívajúc tvaroh
zvolala: „Gigantopithecus!“

A tak som sa vrátil späť
a opäť tu v horách stojím.
Dovidenia ľudia, dobrý deň svet,
aj keď sa ťa stále bojím.

Do úlomkov vločiek sa pozerám
a cítim sa strašne, hrozne.
S rozprávaním to radšej vzdám,
ďalej už nechcem byť sám.
Chcem byť radšej pod papučou,
ak by to bolo možné.

Veď aj Yeti je len človek ...

2. miesto Samuel Ducár

Yeti pod papučou

Yeti je muž snežný,
no vie byť aj nežný.
dokonca aj pozorný,
ako manžel celkom vzorný.
Svoju ženu miluje,
denne jej to dokazuje.
Napríklad aj tak,
že jej zmelie mak.
Dokonca aj koláč upečenie,
všetko prichystá a neutečie.
Nebojí sa ženskej roboty,
a veru ani chlapskej lopoty.

Čo žena prikáže a rozkáže,
to je preňho písmo sväté.
Muž je silný, veľa dokáže,
veď vy to určite viete.

Vie sa postarať aj o deti,
majú ich ako smeti.
Domáce úlohy aj prechádzky
horou,
to všetko zvláda ľavou zadnou
nohou.

S kamarátmi von nechodí,
veď sa to predsa nehodí.
Radšej doma žene požehlí
a ona si sedí v posteli.

Tento Yeti je pod papučou,
no toto asi pozná veľa mužov.
Hovoríme mu aj podpapučník,
lebo vie upiecť kvalitný múčnik.

Yety v očiach detí

YETY je veľmi veľký.
Pod akou obrovskou papučou sa skrýva?
Babičkina to určite nie je,
veď by mu bola v zime zima.
Vedeli ste, že v jeho mene sú dve tvrdé Y?
Kedysi mal iba jedno, a to na konci.
Na začiatku mal J.
Peknú slučku, na ktorú lovil ryby
na zamrznutom jazierku.
No raz sa stalo, že mu slučku zjedla ryba.
Bola väčšia než on.
Vlastne ho zhltna celého.
Odvtedy Yety blúdi v bruchu ryby
a my robíme v jeho mene chyby.

Čestné uznanie

Andrea Pastorová

Zamilovaný Yetti

Yetti prežil veľký deň,
splnil sa mu dávny sen.
Kdesi v lese spoznal vílu,
bola to žena jeho štýlu.
Potreboval kúpiť pílu,
vzal so sebou túto vílu.
V meste sadli na kofolu,
rozprávali dlho spolu.
Víla bola veľmi milá,
Yettiho si podmanila.
Yetti vílu miluje,
spraví všetko, čo len chce.
Plynú dni a plynú týždne,

víla zrazu veľmi sprísnie.
Čo sa deje, je to láska?
Trápi Yettiho tá otázka.
Robí všetko, čo len povie,
jej však nikdy nevyhovie.
Víla si je Yettim istá,
ktovie, čo len naňho chystá.
Pod papučou si ho drží,
veď si toho už dosť užil.
Keď už Yetti príde na to,
že tá víla nie je zlato,
rozhodne sa vrátiť domov,
kde má všade veľa stromov.

Čestné uznanie
Claudia Beňaková

Yetti pod papučou

Na Slovensku žije Yetti,
vie už skoro dve - tri vety.
Má síce hlavu plešatú
ale zato krásnu chatu.

Je zatiaľ sám,
no chce si s niekým zhotoviť fotku a rám.
Išiel na rande naslepo,
zaľúbil sa tam prihlúpo.

Krásnu Boženu
zobral si za ženu.
On ale netušil,
čoho sa to dopustil.
Z Boženy sa vykľula
zlá a lakomá potvora.
Yetti ju ale miloval,
tak sa o ňu stále usiloval.

Yetti pod papučou,
to zvládal len s božou pomocou.

Nakoniec sa spamätal,
Boženu vypratal!

Tá ale plakala,
zlomené srdce mu nechala.
Yettimu sa teraz páči sloboda,

veď starať sa o ženu nie je jahoda.

Čestné uznanie
Katarína Beerová

Harmónia pod papučou

Mal veľké päty.
Volali ho Yetti.

Našiel si krásnu žienku.
Slovenku.
Emku.
Daroval jej snežienku.

Založili rodinku.
Mali drobnú dcérenku.

Zo snehu postavili dom.
Začali bývať v ňom.

Stojí na konci našej ulice.
Odoláva lúčom slnečnice.

Má tvar veľkej papuče.

Yetti pod papučou

Bol raz jeden Yetti,
prešiel šire svety,
bicyklom na Turmaletty,
zasadil tam kvety,
stíhal všetky lety.

Jeho sekera Filoména,
známa ako jeho žena,
nebola nikdy uspokojená,
kládla Yettimu polená,
pod jeho chlpaté kolená.

Filoména a Yetti,
majú spolu štyri deti,
narobia doma veľa smetí,
zato otec Yetti,
vždycky kamsi letí.

Serbin ten je najmenší,
Harbin je zas najširší,
Sára hlas má najvyšší,
Hektor zase najstarší,
kto z nich otca nastraší?

Vracia sa len na sviatky,
aby spravil poriadky,
nemyslí však na hádky,
deťom rozdá oplátky,
a už letí na spiatky.

Napriek svojmu úsiliu,
nemôže žiť pre inú,
len pre jeho Filoménu
žienku svoju premilenú.

1. miesto

Eliška Kosinová

Zajtra oslávim svoje 250. narodeniny

Zo sna ma budí buchot zasa,
vraj rodina sa zíde, zdá sa.
Dobré ráno, strašidielko,
Biela pani bozká mi čielko.

Chystáme ti dobrôtky,
na tvoje 250. narodky.
V kuchyni zakúril drak,
kostlivec zas melie mak.

Frankenstein svetielka inštaluje
a striga s metlou len upratuje.
Bude to hostina preveľká,
veď príde rodina z ďaleka.

A príde aj Ramzes druhý,
vraj ukradli mu ďalšie pruhy.
Má sa lepšie obliekať
a nie v obväzoch sa predvádzať.

Prísť už chce aj malý E.T.
no mohla by aj Nefertiti.
Herkules zas povie, že len on,
je ten správny šampión.
Rozprávam to po troške,
cez Viber mojej kamoške.
"That's amazing and it's cool,
they should visit our school."

Nech nám v škole povedia,
čo ani učitelia nevedia!"
A tak trpnem čo sa stane,
keď zajtra ako 250-ročná vstanem.

Mať tak šesťdesiat

Pane bože!
Mama mia!
Od ľaku sa takmer zvíjam.

Čo sa stalo?
Samá vráska!
Až zrkadlo ľakom praská.

Sníva sa mi?
Hrozná chvíľka?
Že vyzerám jak sušená slivka??

Je to pravda.
Veru tak.
Mám na krku dveststopäťdesiat.

Ledva chodím.
Kosti bolia.
V krížoch ma tiež ihly kolia.

Človek starý ťažké to má.
Celé dni len sedieť doma.

Aj kĺb mám umelý.
Ten aspoň nebolí.

Väčšinou ležím v posteli.

Mať tak...iba...šesťdesiat!
Zas by som mala chuť.
Aj sa smiať.

2. miesto

Zuzana Láncošová

Svet fantázie

Som vo svete fantázie,
v svete, kde sa dlho žije.
Žiadne vojny, choroby,
každý dobre zarobí.

V mojom svete, drahí moji,
McDonald pri škole stojí.
Cukráreň aj zmrzlina,
to je super vidina.

Tisíc rokov žijú ľudia,
tristošesťdesiatpäťtisíckrát sa
ráno budia.
Každý deň tu slnko svieti,
tristo rokov majú deti.

A že sú to táraniny?
Zajtra oslávim svoje 250.
narodeniny.

Cítim sa už celkom veľká,
zajtra budem týnedžerka.

Ako vraví moja mama,
už je zo mňa veľká dáma.
Páči sa mi takto snívať,
aspoň chvíľu v tom sne bývať.

Zubatá by mala smolu,
dlho by sme žili spolu.
Aj keď som len dieťa malé,
zamýšľam sa nad tým stále.

A teraz sa vrátim späť.
Rovno tu, na tento svet.
Sen zahodím do vody
a mám na to dôvody.

Neviem, či by som to chcela,
300 rokov škola??
To je strááášne veľa!

3. miesto

Barbora Hrčková

Dáma z police

Miesto mala na policičke
v jednej malej knižničke.
Dlho, predlho ležala na polici,
ako babka v starobinci.

Mala veľa strán
ako mesto brán.
Farbu bledú mala,
veď tam dlho stála.

Veľa pekných rozprávok v sebe ukrývala,
tie, ktoré ešte vaša prababka čítavala.

A tá kniha - umelkyňa,
som ja, zajtrajšia oslávenkyňa.
Zajtra oslávim 250 rokov.
Je to toľko, koľko je na Slovensku potokov.

Narodeniny ja zajtra mám,
oslavovať s kým ich však nemám.
Hoci som už veľká dáma,
oslavujem celkom sama.
Taká by som bola rada,
bola by to veľká paráda,
keby niekto taký bol,
kto by ma na čítanie z police vytiahol.

Na druhý deň, celkom zrána,
klopal niekto na vráta,
toľko klopal,
že sa to snáď ani nezráta.

Je to malý Ferko,
za klobúkom nosí pierko.

Otvorí mu pani knihovníčka,
je to milá babička.
Okuliare na nose nosí,
aby vedela, kto o knižku prosí.

Ferko vyjde po rebríku,
nájde knihu o hre na klavíríku.
Vyštverá sa na najvyššiu policu,
zhora vidí skoro celú knižnicu.

Zozadu starú knihu vytiahne,
tá ho hneď do svojich rozprávok zatiahne.

Ferkovi sa kniha páči,
pri čítaní pri nej kľáčí.
Vezme domov knihu hneď,
rozprávky vie skoro naspamäť.

Z knihy číta svojim bratom,
a aj svojim kamarátom.

Aj mne - knihe sa to veľmi páči,
že znova pri mne niekto kľáčí,
že si zo mňa niekto pekne číta,
a strany moje pri tom počíta.

Krajší darček som ani dostať nemohla,
veď som sa skoro 250 rokov z police nepohla.

A keď ma Ferko späť na policu dal,
každému o mne rozprával.

Čestné uznanie Dávid Feigl

Neviestka

Zajtra je štedrý deň.
Slávnosť veľkú mať chcem.
Poriadne sa najem a napijem.

Oslavu budem mať veľkú.
Zabudnem na mobil aj telku.
Oslávim dvestopäťdesiatku!!!
Možno si nájdem kamarátku.

„Bud' opatrný,“ vraví mi mama.

„Tvoja žena musí byť dáma.“
Otec si šomre popod fúzy:
„Toto musíme počúvať my -
muži.“

Nedám sa odradiť.
Vzhľadom na môj vek.

Budú mi závidieť.

Aj Ján Smrek.

Vinš

Prajem si všetko,
čo môžem si priať.

Nech mám svoju lásku
vždy komu dať.

Nech ma má niekto non-stop
veľmi rád.

Prajem si rozum.
Čo v núdzi poradí.

Ruku, čo v žiali pohladí.

A hlavne zdravie.
Nech ma nikdy nezradí.

narodeninové problémy

už ma to nebaví
niekoľkokrát po sebe
som od manžela dostala zubnú protézu
knihy sú mi tiež nanič
veď moje okuliare sú také hrubé
že si ich ani nenasadím na nos

namiesto kvetov máme doma zbierku palíc
vlastníme všetky druhy
dokonca aj dávno zaniknutý slovenský vzor

skvostom medzi artefaktmi sú však papuče

dostávame ich každý rok na narodeniny meniny i Vianoce
a iné nesviatky
vyliezajú zo skríň a zaplnili aj bazén
sú všade

zajtra budem mať 250
na svoj vek sa cítim výborne
tento rok by som si želala na narodeniny
zoskok padákom

v papučiach

Čestné uznanie
Pavol Moščák

Marcová pandémie v roku 2020

Dnes si pľúca šetriť musím.
Sfúknuť sviečky zajtra skúsím.

Oslava to bude veľká,
Príde aj sexi Emka.
Vysieľať ju bude telka.

Rúška FFP3.
Vzdialenosť na tri.
Rukavičky - vinilky.
Okuliarky - lyžiarky.
Kombinéza epidemiologická.
Moja múza logická.
Excelentná oslava!
V srdciach vládne pokora.

Za tie roky som toho zažil dosť!
250 rokov má moja kosť.
Žiť je pre mňa radosť.
Teším sa na budúcnosť.

Konať dobro je moja cenná cnosť.

Bosorkine narodeniny

Mračná kreslia tmavý svet,
bosorky zbierajú čierny kvet.
Chystá sa veľká oslava,
koľko má vlastne tá postava?

V očiach žiara mladosti,
v kúte parking pre hostí.
Vek je pre ňu iba číslo,
netvári sa nikdy kyslo.

Zajtra slávi veľký sviatok,
v kalendári svieti piatok.
Veď vek nie je choroba,
dlhovekosť z detstva ozdoba.

Úsmev skrýva za čarami,
pozvala si všetky mamy.
Koľko rokov, toľko hostí,
prania píšu na hrobové kosti.
Čerstvý sliz sa v kadi varí,
zákusok sa tiež podarí.
Nebudeme jesť to čo ľudia,
veď nás iba stále nudia.

Zajtra to bude 250 rokov,
čo máme vykukla som z bokov.
Všetci bojkovia bežte sa skryť,
celý svet bosoriek bude ŽIŤ.

Zajtra oslávim svoje 250. narodeniny

A už je tu znova,
oslava sa opäť koná,
každý má vstup voľný sem,
miesto stretnutia – ZEM.

Ved' takto som to chcela mať,
cez čiernu dieru cestovať,
pristáť pevne na Zemi,
kde dvestopäťdesiat rokov je dnes práve mi.

Akoby to bolo včera,
čo som vtedy priletela,
z planéty X práve sem,
kde jeden môj rok trvá presne jeden deň.

Pre mňa čas nehrá rolu,
hlavné je, že sme spolu,
stretnúť svoju rodinu,
spraviť si fajnú hostinu.

Preto sme sa tu zišli,
z rôznych kútov galaxie,
radovať sa, veseliť sa,
lebo sa tu dobre žije.

Posudok prozaických prác od Petra Karpinského

Téma: *Našli sme mapu k pokladu*

Čo vám napadne, keď sa povie slovo „poklad“?

Mne truhlica plná zlata, striebra, drahých kameňov – skrátka vzácny poklad, ako sa patrí. Keď som sa však začítal do súťažných prác mladých autorov, reagujúcich na tému „Našli sme mapu pokladu“, ktorú pre nich vymysleli organizátori tohtoročných Literárnych Košíc Jána Štiavnického, bol som veľmi milo prekvapený. Mnohí zo spisovateľov totiž neboli takí „lakomí“ a prízemní ako ja a neľadali len ukryté zlato, ale ich poklady boli ďaleko zaujímavejšie. Pokladom tak mohlo byť priateľstvo či šťastie a pokoj v domácnosti. Podľa mapy dokázali objaviť napríklad históriu svojej rodiny ukrytú vo fotografiách. Mohol to byť aj liek na súčasný koronavírus. Niektorí prekonali napínavú a nebezpečnú cestu, aby v truhlici našli sladkosti, ba aj fľašu starého rumu (to bol skôr poklad pre starého otca). Pokladom mohla byť jednoducho aj dobre vykonaná práca, dobrý skutok i pekný zážitok.

V niektorých textoch nebol ani tak dôležitý samotný poklad, ale skôr cesta, ako sa k nemu postavy dostali. Mapa mohla byť ukrytá v starej knihe, v lese, vo fľaši, prípadne sa objavila len tak, alebo ju nastražili rodičia a starí rodičia. Rovnako aj poklady mohli byť zakopané na poli, v záhrade, v hore, v piesku, ukryté na povale, v pivnici, v starých a opustených domoch... Skrátka fantázii sa medze nekládli. Čo bolo skvelé! Osobne som privítal a viac si cenil príbehy, v ktorých sa odrážala originalita, nápad autora či autorky. Naopak, trochu som krčil nosom, ak si mladý spisovateľ požičal nejaký motív z filmu a z knihy. Pôvodnosť bola teda hlavným kritériom pri mojom hodnotení.

Druhým, ale nemenej dôležitým, bol spôsob, ako súťažiaci svoj nápad spracovali do literárneho textu, ako napríklad vedeli „vyrozprávať“ príbeh, plasticky vytvoriť postavy, vymyslieť dialógy, prípadne prevapiť ma pointou.

Bol som veľmi náročným porotcom, veď som si mal z čoho vyberať. Mapu pokladu totiž našli a do súťaže o nej poviedku napísali až stopäťnásti autori. Napriek mojej prísnosti bol však výber tých najlepších súťažných prác veľmi ťažký. Toľko dobrých textov pokope a ja ich nemôžem oceniť všetky... Musel som sa rozhodnúť, ale aj tým, ktorí nie

sú medzi ocenenými, sa chcem poďakovať. V mnohých vašich prácach sa totiž skrývali skutočné literárne poklady!

PhDr. Peter Karpinský, PhD.

Inštitút slovakistických, mediálnych a knižničných štúdií
Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

Posudok prozaických prác od Markéty Andričíkovej

Téma: *Yetti pod papučou a Zajtra oslávim svoje 250. narodeniny*

Téma: Yetti pod papučou

Tému *Yetti pod papučou* som mladým autorom vymyslela so zámerom, že si budem čítať vtipné texty o tom, ako sa obrovská chlpatá bytosť môže cítiť, keď je pod papučou. Samozrejme, veľa takých textov som si aj prečítala. Boli v nich príbehy, ako Yettiho manželka obháňa, núti ho pracovať a zarábať, aby si ona mohla dopriať všelijaké módné výstrelky či kozmetické kúry. V jednom príbehu má Yettiho žena aj zvláštne, také trochu „hranaté“ meno – volá sa Hagarda. A spolu s Yettim majú dcéry Irdú a Virdu. A všetky tri ženy chudáka Yettiho vykorisťujú, až sa jedného dňa nahnevá a odíde z domu. Našťastie, všetko napokon dobre dopadne, Yetti sa s Hagardou úprimne porozprávajú a vyjasnia si svoje predstavy o harmonickom živote. Textov, v ktorých sa životy Yettiovcov podobajú veľmi nápadne tým ľudským, bolo v súťaži asi najviac a mladí autori sa v nich prejavujú ako výborní pozorovatelia medziľudských (i partnerských) vzťahov.

Okrem takto ladených textov sa našiel aj rozprávkový príbeh, v ktorom papuča bola vlastne *Papuča – Ľadová hora*, pod ktorou Yetti žil, popíjal ľadovú kávu a jedol ľadové zemle.

V inom texte nájdeme príbeh, v ktorom je veľký ovčiarsky pes s menom Yetti a „pod papuču“ ho dostane malá zranená veverička.

Ešte ďalej v uvažovaní o Yettim zašiel text, ktorý si za hlavnú postavu a zároveň vtipného rozprávača príbehu vybral auto konkrétnej

značky – Škoda Yetti. Text je však tak šikovne napísaný, že identitu rozprávača čitateľ odhalí až v záverečnej pointe.

Téma: Zajtra oslávim 250. narodeniny

Téma *Zajtra oslávim 250. narodeniny* priviedla mnohých mladých autorov k fantasticky ladeným príbehom. Jedna skupina príbehov sa v čase preniesla o 250 rokov dopredu, pričom hrdinovia príbehov sa často dožívali vysokého veku preto, lebo sa v nejakom období ich života pod vplyvom rôznych okolností (autonehoda, zvláštne pokusy) zastavilo ich biologické starnutie. Život v roku 2270 v prózach mladých autorov nevyzerá veľmi optimisticky, ľudia majú problém s pitnou vodou, čerstvým vzduchom alebo sa nachádzajú na inej planéte ako Zem, pretože tu už život pre dramatické klimatické zmeny nie je možný. Takéto katastrofické vízie sú často podložené ekologicky ladenými myšlienkami, z čoho pre mňa vyplýva aj pozitívna správa: deťom a mladým ľuďom nie je ľahostajný osud našej planéty.

Trochu inak je (v rámci daného typ príbehov) ladený romantický príbeh, ktorý sa odohráva na krásnom ostrove Malorka, na mieste zvanom Valldemossa. Starý muž, žijúci v ústraní, spomína na svoj bohatý a naplnený život, ktorý strávil aj cestovaním po rozličných krásnych mestách a miestach.

Iná skupina príbehov sa v čase presúva o 250 rokov späť do minulosti. V týchto príbehoch sa môžu vyskytovať historické osobnosti, literárne postavy, rozprávkové bytosti, ale aj stromy či historické budovy, ktoré pozorujú súčasný život a často sa pritom aj čudujú. Spomedzi rozprávania stromov vyniká humorne ladený príbeh o starom dube. Rozprávač – dub rastúci v lese – sa teší na oslavu svojich 250. narodenín. Iné stromy mu pri tejto príležitosti napríklad želajú aj to, aby sa z neho nestala nejaká skriňa, v ktorej bude neustále neporiadok.

V rozprávkovom a tiež aj humorne ladenom príbehu o 250-ročnej ježibabe sa zasa môžeme dočítať, aké je dnes náročné vystrašiť deti škaredým vzhľadom či nalákať ich na medovníky.

V mnohých textoch zameraných na túto tému som sa stretla aj s tým, že oslávenec, ktorý mal mať 250. narodeniny, sa napokon iba zobudil zo zlého sna.

Spomedzi príbehov, ktoré pracovali s presunmi reálnych ľudí v čase, vynikol príbeh zobrazujúci tento presun ako opakujúcu sa časovú slučku, kde je potrebné zmeniť niektoré drobné udalosti, aby sa beh času dostal do správnych koľají. Aj keď by som tu do istej miery mohla hľadať inšpiráciu v známych filmoch (napr. Interstellar či Dom pri jazere), je to veľmi dobre a pútavo napísaný text, s peknou pointou.

V tomto roku (možno aj vďaka aktuálnym okolnostiam) bola naozaj bohatá úroda súťažných prác, z čoho mám veľkú radosť. Ďakujem mladým autorom, ich rodičom a pedagógom za to, že som si mohla prečítať mnoho zaujímavých príbehov a na chvíľu uvidieť svet inými očami. Všetkým autorom blahoželám a teším sa na nové príbehy v ďalšom ročníku.

Mgr. Markéta Andričíková, PhD.

Katedra slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach

VYHODNOTENIE PRÓZY

Téma Našli sme mapu k pokladu (hodnotil Peter Karpinský)

- 1. miesto:** Damián Ondrej
(ZŠ Bruselská 18, Košice)
Ema Peleyová
(ZŠ Staničná 13, Košice)
- 2. miesto:** Katarína Kažimírová
(ZŠ s MŠ Kapušany)
Matúš Maras
(ZŠ Bruselská 18, Košice)
Ema Jeleňová
(ZUŠ Jána Melkoviča, Stará Ľubovňa)
- 3. miesto:** Branislav Július Halász
(ZŠ Mateja Lechkého, Košice)
Hana Vorobelová
(ZŠ Kúpeľná 2, Prešov)
Ľudovít Ján Čalfa
(ZŠ Kežmarská 28, Košice)
Matúš Dubjel
(ZUŠ Jána Melkoviča, Stará Ľubovňa)
Noémi Cseteová
(ZŠ Bruselská 18, Košice)

Čestné uznanie

Alexandra Barillová (Spojená škola, D.Tatarku, Poprad)
Barbora Hrkčková (ZŠ Bruselská 18, Košice)
Daniel Marek (ZŠ Bruselská 18, Košice)
Daniela Slivenská (ZŠ s MŠ Nálepko)
Ema Spevákova (ZŠ Jána Čajaka, Srbsko)
Ema Ubavinová (ZŠ Jána Čajaka, Srbsko)
Emma Schmiedl (ZŠ Mateja Lechkého, Košice)
Katarína Schutzová (ZŠ Bruselská 18, Košice)
Leonard Rusnák (ZŠ Bruselská 18, Košice)
Leonie Makranská (Gymnázium a ZŠ Sándora Máraiho, Košice)

Liana Tomčová (ZŠ Bruselská 18, Košice)
Martin Dudjak (Spojená škola, D.Tatarku, Poprad)
Mikuláš Marko (ZŠ Bruselská 18)
Nelly Tomčová (ZŠ Bruselská 18)
Oliver Juhan (ZŠ Mateja Lechkého, Košice)
Peter Solár (ZŠ sv. Cyrila a Metoda. Bernolákova 18)
Samuel Adrián Királ' (ZŠ Bruselská 18, Košice)

Téma *Yeti pod papučou*
(hodnotila Markéta Andričíková)

- 1. miesto:** Katarína Zlacká
(ZŠ Trebišovská 10, Košice)
- 2. miesto:** Martin Marko
(ZŠ Bruselská, Košice)
- 3. miesto:** Adam Pjecha
(ZŠ Mateja Lechkého, Košice)

Čestné uznanie:

Daniel Imrich (ZŠ v Giraltovciach)
Katarína Drangová (ZŠ sv. Cyrila a Metoda. Bernolákova 18)
Mikuláš Marko (ZŠ Bruselská 18, Košice)
Kritína Hirčková (ZŠ Trebišovská, Košice)

Téma *Zajtra oslávim svoje 250. narodeniny*
(hodnotila Markéta Andričíková)

- 1. miesto:** Petra Kukurová
(Gymnázium Alejová 1, Košice)
- 2. miesto:** Mía Kampe
(ZŠ Kežmarská 28, Košice)
- 3. miesto:** Dávid Dziač
(ZŠ Mateja Lechkého, Košice)

Čestné uznanie:

Ili Ivančová (ZŠ Kúpeľná, Prešov)
Lubomír Homulka (ZŠ Bruselská 18, Košice)

Bernadeta Tóthová (ZŠ Bruselská 18, Košice)
Sofia Cseteová (ZŠ Bruselská 18, Košice)
Juliana Chovancová (ZŠ sv. Cyrila a Metoda. Bernolákova 18)

Téma *Našli sme mapu k pokladu*

1. miesto
Damián Ondrej

Rodinné šťastie

Veľa ľudí si myslí, že mám dokonalý život. Myslia si, že keď sa usmievam a šaškujem, tak nemám žiadne problémy. To však nie je pravda. Mojm problémom sú rodičia. Rodičia, ktorí sa neustále deň za dňom hádajú. Mne z toho už ide vybuchnúť hlava. Som z toho veľmi smutný. Až tak, že to zachádza do depresií. Jediné, čo si prajem, je, aby všetko bolo znova tak ako predtým. Šťastná rodina plná lásky a bez hádok. Každý chce bohatstvo, veľa peňazí, úspech, slávu a čo ja viem čo ešte! Najlepšie hneď celý poklad. Ja chcem len normálny obyčajný pokojný život!

Osobne si myslím, že keby mali obidvaja rodičia normálnu prácu, tak by to bolo iné. Ale mama nepracuje a otec ide do roboty iba vtedy, keď ho zavolajú. Sú spolu celé dni a už si lezú na nervy. Mama akurát chodí do školy, aby sa mohla zamestnať, aby aj ona mala aspoň nejaký plat. Inak sa hádajú na totálnych hlúpostiach. Či už preto, že môjmu otcovi prekáža, že mamina športuje alebo preto, že chodí na rôzne akcie. Alebo hádky kvôli môjmu bratovi, ktorý niekedy nevie, čo so sebou. Niekedy je normálny a robí len veci, ktoré robia všetci dnešní mladí, no mojim rodičom všetko vadí.

Som veľmi citlivá osobnosť. Áno, na to, že som chlapec, som veľmi citlivý. Hádky rodičov ma dokážu dostať do takého stavu, že neviem prestať plakať. Preto som sa rozhodol, niečo urobiť. Chcel by som nájsť niečo, čo by dalo mojich rodičov opäť dokopy. Veľa som nad tým rozmýšľal. Či už doma, v škole alebo na tréningoch. Asi po dvoch týždňoch mi napadla jedna vec. Romantický víkend v Tatrách. Začal som plánovať, ako to celé spraviť. Ako ich donútiť, aby tam išli. Celú noc som nad tým premýšľal, až som zaspal.

Ráno som sa prebudil s celkom dobrou náladou. Hneď som začal chystať plán. Premýšľal som a dospel som k tomu, že im to iba normálne oznámim. Že som im kúpil víkendový pobyt v Tatrách. Miniem na to síce všetky moje úspory, peniaze z brigád i od starých rodičov, ale čo už! Len nech to za to stojí!

Veľmi som sa bál ich reakcie. Nechal som si ešte jeden deň na to, aby som si to celé premyslel. Na ďalší deň som bol už odhodlaný a išiel som za rodičmi. Zavolať som ich do obývačky. Samozrejme, hneď sa na niečom začali znovu naťahovať. Povedal som im, aby prestali. Keď sa upokojili, začal som rozprávať. Začal som tým, ako ma veľmi trápí, že sa každý deň hádajú. Ako to na mňa vplýva a tak. Keď som skončil s výčitkami, začal som s tým, čo som pre nich vymyslel. Mama sa tvárila veľmi zarazene, čo ma dosť ranilo. Zrazu sa otočila a odišla do spálne. Nevedel som prečo. Myslel som si, že odišla len tak. Keď sa vrátila, v ruke držala nejakú obálku. Obával som sa toho najhoršieho. Hneď som si namýšľal, že to sú rozvodové papiere. Mamina otvárala obálku a pritom hovorila. Hovorila, že nám už dlhšie chce niečo povedať. Keď otvorila obálku, vypadla nejaká fotka. Najprv som nevedel, čo je na nej. Zdvihla ju, ukázala nám ju a povedala, že toto je to, čo nám chceta povedať. Ten obrázok je ultrazvuková snímka a na nej je vraj naša malá sestrička. Boli sme veľmi prekvapení. Nenechávali sme s bratom a otcom slová. Bol som nadšený z toho, že budem mať malú sestričku. A otec sa prekvapivo tešil tiež. Ten malý čiernobiely obrázok mi pripadal ako mapa k najväčšiemu pokladu!

Môj plán síce stroskotal, ale skutočnosť bola tentoraz omnoho lepšia. Bol som veľmi rád za sestričku. Už som jej dokonca vymyslel aj meno. Bude sa volať Barborka. Vždy som chcel mať mladšiu sestričku, ktorú by som mohol ochraňovať.

Keď sa otec dozvedel, že je mama tehotná, začal sa k nej správať úplne inak. A keď sa Barborka narodila, bolo to ešte lepšie. Žiadne hádky a veľa lásky. Dokonca sme začali spoločne ako rodina chodiť na rodinné výlety, ktoré nás viac a viac spájali. Bol som nadšený z toho, že sa mi splnilo moje želanie. Dokonca dve. Šťastná rodina bez hádok a moja malá sestrička.

Našli sme mapu k pokladu

Celý tento príbeh sa začal 22.6.2019, keď sme sa s kamoškami rozhodli, že upraceme povalu u nás doma.

Vonku pršalo, takže sme o nič neprišli. Povalu sme si rozdelili na štyri časti. Ja som mala tú úplne vzadu s kopou dokumentov, fotkami a zaprášenými knihami. Ďalšiu časť mala Evička. Tá sa nebojí pavúkov, preto dostala časť s nábytkom a samozrejme s pavúkmi, na ktorých si doniesla sklenu fľaštičku od zaváranín. Emka dostala časť s oblečením. Dali sme jej ju, pretože rada hrá pexeso. Dúfali sme, že by to mohla logicky poskladať a popárovať ponožky. Mii sme nechali všetko ostatné a toho tam bolo habadej. Mala tam glóbusy, ping-pongové rakety, moju starú šperkovnicu, do ktorej som si ukladala piškóty a veľa ďalších zaujímavostí. Pustili sme sa do práce a ľutovali sme, že tu nie sú okná. Prach bol úplne všade. Jeho kúdole nám padali do vlasov a upchávali nám nosné dierky. Ak by sa na nás vtedy niekto pozeral, povedal by, že sme sa zbláznili. Ja som sa oháňala knihami a starými dokumentmi, Emka si hlavu strčila do vreca, ale potom si ju vybrala, pretože v nej boli mole. Mia schytila deravú a hrzdavú panvicu, aby ich pozabíjala, no omylom trafila fľašu od zaváranín a vypustila na slobodu asi desať pavúkov. Iba Evka sa v tej chvíli zachovala hrdinsky. Odsunula dosku dreva od padacích dverí a ako keď rytier opúšťa svoje vojsko, zbehla po rebríku a nechala nás s pavúkmi, moľami a prachom. Po polhodine prišla vyzbrojená. V pravej ruke držala mucholapku, v ľavej sieťku na motýle, okolo pása mala nie jednu ale rovno tri zaváraninové fľaše. Na lícach mala v dvoch pásoch rozotretú čiernu temperovú farbu. Samozrejme sme si ju nevšimli, lebo sme mali veľa práce s oháňaním sa predmetmi, ktoré nám prišli pod ruku. Ak by ste ju v tej chvíli sfilmovali, asi by ste k tomu pridali titulky: "Do boja!" Ruku s mucholapkou mala slávnostne zdvihnutú ako má rytier meč, keď sedí na koni a ženie svoje vojsko do krvilačnej vojny na život a na smrť. Po necelých dvoch hodinách sme pozabíjali mole z vreca na odpadky a pozbierali pavúkov z "nebohej" fľaštičky od zaváranín. Dychčali sme a rukami sme si utierali pot z čela. Ja som prezerala Emke vlasy, či tam náhodou nemá nejaké larvy alebo vajíčka. Ale mala tam len prach. Mia, ktorá držala ešte stále v rukách deravú panvicu, si s poloprižmúrenými očami podozrievavo prezerala

povalu. Vlasy nám vytŕčali na všetky strany, aj keď Evka vyzerala prirodzene, lebo jej vlasy sú stále takéto. Postavila som sa, ale strop bol príliš nízky a ja som si udrela hlavu. Spadlo na mňa vrece, to mi ešte chýbalo. S novým a čerstvým závanom prachu, ktorý páchol po zhnitom dubovom dreve, sme sa rozkašľali a snažili sa újsť pred ďalšími živočíchmi vo vreci, ktoré sa otvorilo. Vyšlo z neho iba pár švábov, ktorých zabila Mia. Potom sme sa všetky rozosmiali, keď Mia začala tancovať svoj tanček vífazstva. Neskôr sme sa pridali, ale po kľačiacke, aby sme si hlavy neskrášlili bozuľami. Z vreca vypadlo ale aj čosi iné ako šváby a mŕtva myška Pipiška. Vypadla truhlica z dubového dreva. Bola veľmi ťažká a dlhá asi 14cm. Na čelnej strane bol nápis: "Námornický spolok východného západu". Trocha nelogický názov, ale znelo to naozaj dobre s troškou zvedavosti a dramatickým prízvukom. Emka to prečítala nahlas s neobvyklým hrubým a nízkym hlasom. Všetky sme sa znova začali smiať, až nám tiekli slzy. Nevedeli sme, či od smiechu alebo od toho prachu. Potom sme nahodili naše vážne výrazy a otvorili truhlicu. Bolo v nej päť fotografií a tri papiere. Fotky sme opatrne a starostlivo ohmatkávali a prezerali, podaktoré z nás aj ovoniavali. Na väčšine fotiek boli štyria chlapci s námorníckymi čiapkami a šatkami uviazanými okolo krku. Na jednej stáli pri lodi, na druhej stáli pri morskom oku a na tretej sedeli na obrovskom dube. Posledné dve boli rovnaké ako tretia fotka, ale z iných uhlov. Pri každej bol napísaný datum. „1962 12.07.“ prečítala som z prvej fotografie. „Aha, tu je opísaný rituál zasväcovania do spolku!“ vykrikla Emka. Tá listina bola celá dokrčená a sfarbená do hnedožltej farby. So záujmom sme si čítali listinu, až kým sme nedošli ku koncu. „Účastníci: Jožo, Milan, Vlado, Benjamín a Mišo,“ povedala Evka a vyzerala zmätene. „Tu sú iba štyria,“ ukázala na jednu z fotiek. „Myslíte, že jedného predali do otroctva v Afrike, keď putovali k tomu východnému Západu alebo západnému Východu?“ opýtala sa Mia a zlovestne sa pritom uškrnula. „Ale ba! Načo by to robili?“ opýtala som sa podráždene pri predstave, že by niekto z mojej rodiny predával kamošov do otroctva. „Možno im došli peniaze,“ povedala Evka a Mia pritom mykla plecami. „Ale no ták, naozaj vám to nedochádza? Niekto ich musel fotiť!“ povedala rozhorčene Emka a my sme sa tľapli po čele. Druhá listina nebola až taká zaujímavá, ale tá tretia stála za prečítanie. Bola to mapa k pokladu, ktorý mal byť ukrytý v lese. Bola to naozaj podrobná mapa. „Poďme ho nájsť!“ navrhla Emka. „Ehm, Emi si si istá?“ opýtala som sa jej. „Samozrejme!“ vykrikla a už aj s mapou a fotkami cupkala dole rebríkom. „Asi sa jej niečo poplietlo v hlave, keď sa hrala na pštroša,“ zaškerila sa Mia. „Prečo práve na pštroša?“ opýtala sa Evka a

necháľavo sa pozrela na Miu. „No preto, lebo keď sa pštros bojí, strčí si hlavu do zeme,“ odpovedala Mia a začali sme sa smiať. „Radšej už poďme, kým sa nezľakne na chodníku,“ povedala som a znova sme sa rozosmiali, až skoro Evka na rebríku spadla. Prešli sme cez chodbu a zišli dolu schodmi do kuchyne. „Mami, ideme do lesa! Do zotmenia sme doma!“ vykriľla som a skôr, ako sme získali povolenie, sme už utekali k lesu. „Počkajte! Vypustím tu pavúkov!“ vykriľla Evka a zastala. „Jasné, aby sme pre istotu nemali inváziu len u nás na povale ale aj na ulici!“ vykriľla som a Mia s Emkou to zobrali ako vtip. Kým sme hrali na vojnu v podkroví, prestalo pršať, no vo vzduchu ešte bolo cítiť vôňu dažďa. Evka vypustila pavúkov na slobodu a zakričala: „Žite moji malí priatelia! Žite, žite v žite!“ „A už sa nevracajte, ale žite v žite!“ dopovedala za Evku Mia. Ako inak, znova sme sa smiali, až nás rozboleli bruchá. Potom sme išli k lesu. Aby sme si skrátili cestu, hrali sme Arizonu. Hra spočíva v tom, že urobíme desať krokov, a potom skočíme dopredu, dozadu, nabok a späť. Keď sme tam prišli, roztvorili sme mapu a pozorne si ju prezreli. Najprv sme mali ísť na východ, tak sme išli. Zastavili sme sa pri dube, na ktorom boli tí chlapci odfotení. Odtiaľ sme išli na západ k miestu, ktoré nazvali tekutý piesok. „Čo podľa vás znamená tekutý piesok?“ opýtala som sa. „Hm, neviem, ale isto to včas zistíme,“ povedala Evka skôr pre seba ako pre ostatných. „Zahrajme si hru Hádaj, čo vidím!“ navrhla Mia a my sme súhlasili. „Vidím niečo hnusné a tekuté,“ povedala Mia a všetky sme sa poobzerali naokolo, no nič sme nevideli. „Je to pred nami?“ opýľtal sa Evka. „Nie,“ odvetila Mia. „Za nami?“ opýľtala som sa. Pociťala som niečo mokré v mojich topánkach, no nevšimala som si to. „Nie,“ odpovedala Mia a zastala. „Je to pod nami!“ vykriľla Emka a pozrela sa na zem. Pod nami bolo hnusné a tekuté bahno. Čľapkali sme nohami, no pohli sme sa možno o päť centimetrov. „Mám jednu dobrú a jednu zlú správu, ktorú chcete počuť ako prvú?“ opýľtala sa nás Evka. „Asi najskôr tú dobrú,“ navrhla som. „Tá dobrá je, že sme našli tekutý piesok,“ povedala Evka a teraz sa trocha zamračila. „A tá zlá je, že mám tohto čuda plné topánky!“ vykriľla a snažila sa kopnúť do hmoty, v ktorej sme boli uväznené. „Ale, Eva! My sme sa tu zasekli a ty myslíš na ponožky?!“ vykriľla Mia a prehnane pri tom gestikulovala. Dvihla som koleno ako najvyššie som vedela a pohla som sa. Dievčatá môj pohyb zopakovali a o chvíľu sme už boli von. O niekoľko metrov sme sa ocitli pri lesníckej búde. Dvere boli otvorené, a tak sme vošli. Vo vnútri boli mapy k pokladom. Celá zbierka. Na ľavej stene, kde neboli okná, bola nalepená obrovská mapa sveta a na nej boli červenou tušovou farbou namaľované krížiky. Úplne vzadu bol kancelársky stôl, na ktorom bola

obálka. „Tu je mapa k najväčšiemu pokladu,“ prečítala som a nato som ju otvorila. Papier bol biely, no na druhej strane bolo niečo napísané.

Myslím, že mapu k domom ľudí, ktorých máte radi, dokážete nakresliť aj sami. Veď najväčší poklad je priateľstvo a láska. Keď som dočítala, ešte dlho sme o tomto mieste a o týchto zvláštnych veciach diskutovali, no nakoniec sme sa pobrali domov. Nevieam, ako boli na tom ostatné dievčatá, no ja som sa osprchovala a rovno išla spať. Bola som taká uľahaná, že som hneď zaspala, čo sa samozrejme často nestáva, ale dnes sa to podarilo. Tak dobrú noc!

2. miesto

Katarína Kažimírová

Zlatý poklad

„Žiaci, vytiahnite si vaše geografické atlasy a nájdite Taliansko,“ povedal náš učiteľ geošky. „Ja som z tejto mapy Talian,“ zamrmlala Baša sediaci po mojom boku vyvalená na stoličke. „Znovu sa ukázalo, že máte hlavy len na okrasu,“ povedal na celú triedu učiteľ, akoby naschvál, aby nás zosmiešnil. Podarilo sa mu to. Ozval sa smiech našich spolužiakov a vzápätí vety podobné tejto: „Ja som si to vždy myslel.“ Odfrkla som a odpočítavala som sekundy do skončenia tejto strašnej hodiny so strašnými ľuďmi. Obzrela som sa pohrdavo po celej triede. Spolužiaci v zadných laviciach si potichu spievali primitívnu melódiu, ostatní žuvali ostošesť žuvačky alebo hrali pod lavicou karty. Odľahlo mi. Keby sa opovážili do mňa rypnúť, s milý úsmevom im pripomeniem, aby si spomenuli, čo robili oni na hodine.

„Na budúci týždeň si napíšeme takú menšiu písomečku na päť minút, pripravte sa a naučte, aby ste zasa nedostali všetci päťky.“ Vzápätí zazvonilo. Výborne si to načasoval, to sa musí uznať. Len čo odišiel z triedy, všetci pošepli: „Yes, konečne.“ Pomyslela som si, že ich mám predsa len celkom rada.

O týždeň som sedela pri stole za notebookom a čumela som do obrazovky. V tej chvíli boli všetky písomky za horami, za dolami. Zrazu mi na mobile zasvietila správa od Baše a úplne ma prebrala z „internetového tranzu“: „Ty, učíš sa na zajtra?“ Ironicky som sa zasmiala

nad obrazovkou a napísala som jej: „Nie, prečo?“ Prečo by som sa mala učiť, veď vysvečko by som si na konci roka opravila takými, povedzme, tromi jednotkami a mám to v suchu. A teraz bol len začiatok marca! „Bo rodičia zúria, keď čo i len nakuknú do mojej žiackej a strašia ma rôznymi zákazmi.“ To je fakt. Spomenula som si na mojich fotrovcov:

„Natália, aké si dnes mala známky v škole?“ povedala mama, kým ja som surfovala na internete. „Áaaale, žiadne,“ odvetila som znudene. „Naozaj?“ spýtala sa ironicky a vzápätí mi zlomyseľne prikázala: „Tak ukáž žiakku knižku, nech vidím, čo za výkvetý ti tam rastú.“ Hodila som jej tú kravinu, aby som mala konečne pokoj. To sa mi však nepodarilo. Nahnevaná mama mi zobrala mobil na dva týždne iba kvôli dvom štvorkám a trojke svietiacim v žiackej.

Tak som jej odpísala: „Pravda, aj ja som na hrane u rodičov. Asi by som si to mala prilepiť nejakou sprostou jednotkou.“ Tá by mala stačiť. Viac ani len prstom nepohnem do konca roka. „Tak sa učíš?“ „Hej,“ napísala som a šmarila som mobil na posteľ znechutená, že si musím zasadnúť k zošitu. Spomenula som si na slová mojej triednej:

„Natália, veď sa učíš pre seba, nie pre druhých, to je tvoja hlava. Vedomosti, tie sú v dnešnom svete poklad.“

Vzdychla som si. „Sú to samé táraniny,“ povedala som si zo zanovitosti a otvorila som zošit.

Na druhý deň som sa posadila do lavice a povedala som si, že nech to napíšem ako chcem, môžem povedať, že som si dala naozaj záležať. Prvýkrát po dlhom - dlhočiznom čase. Zamyslela som sa, no prerušilo ma zvonenie. Vstúpil učiteľ, presný ako hodinky. Ako vždy. „Žiaci, dobrý deň, sadnite si. Rozdajte si písomky a všetko do lavice. Nebude to ťažké.“ Odfrkla som. To sľuboval aj minule. A čo sa stalo? Polovica triedy dostala trojky alebo štvorky. Spolužiaci už mali nachystané ťaháky na neviditeľných miestach. Ja s Bašou nič. Nezvyčajné. „To si sa na to už úplne vykašľala, čo?“ podpichol ma Jano. „Nie, ja som sa naučila,“ prehlásila som patrične hrdá na svoj úspech. „A ja som si myslel, že ti všetky mozgové bunky odumreli.“ „Somár,“ zasipela som a vrhla naňho opovrhlivý pohľad. Veď ten uvidí. Čas bežal. Písala som písomku bez zvyčajného šuškania na triednu „šprtku“. „Odovzdajte písomky, nech sa na nich pozriem,“ zahlásil učiteľ. Položila som mu ju na stôl a vrátila som sa na miesto.

O chvíľu už ich mal opravené. Vždy som hovorila Baši, že je ako stroj. „Rozdajte si ich.“ Jano mi ju hodil na stôl a robil na mňa grimasy, lebo na papieri svietila nádherná jednotka. Potešila som sa. „Cítim sa dobre,“ pomyslela som si s údivom. A vtedy mi napadlo, že možno triedna úplne neklamala. Možno nakoniec vedomosti sú nejaký poklad, ktorý si treba vážiť. „Čo keby som sa skúsila naučiť aj nabudúce,“ povedala som si a vzápätí som s úsmevom poznamenala v duchu: „Veď zo mňa neubudne.“

2. miesto

Matúš Maras

Tajomstvo denníka

Deti bohatých rodičov majú v istom ohľade určite jednoduchší život. Minimálne v tom, že sa nemusia báť, že skončia hladné bez strechy nad hlavou. Čo sa však týka rodičovskej pozornosti, tam to mierne povedané, trochu škripe.

„Možno by sme si mohli na dvere našich izieb nalepiť fotky našich rodičov.“

Aby sme nezabudli ako vyzerajú,“ sarkasticky poznamenala Silvia, kým prechádzala po povale sem a tam.

Gregor, opierajúci sa o ohromný lodný kufor, len mlčky hladkal veľkého kocúra Montyho, ktorý mu ležal na kolenách a sledoval svoju sestru. „To by sme ich častejšie videli na fotke ako naživo a to už by bolo fakt smutné,“ podotkol pokojne.

Silvia po ňom hodila nahnevany pohľad. Občas skutočne nevedela pochopiť, ako môžu byť dvojčatá. Kým ona bola vybuchujúca sopka, on bol len pod povrchom sa lenivo prevaľujúca magma.

Založila si ruky na hrudi. „Smutnejšie to už nebude. Rodičia na nás totálne kašlú,“ vrčala ďalej.

„Majú veľa práce,“ namietol Gregor.

„Ale to majú stále!“ skríkla Silvia zúfalo. Keby nebola zúfalá, sedela by teraz vo svojej izbe a pravdepodobne by čítala svoje obľúbené knihy. Keby nebola zúfalá, určite by so svojím bratom netrčala na nepoužíwanej povale, zavalenej všetkým nepotrebným, len preto, lebo sa potrebovala vykričať zo všetkej nespravodlivosti sveta a nechcela riskovať, že ju začuje kuchárka. „Som taká nahnevaná, že by som najradšej niečo rozbila!“ Na dôkaz svojich slov prudko kopl do hromady škatúl, ktorá sa varovne zatriasla. Škatule so strašným rachotom spadli

a ich obsah sa vysypal všetkými smermi. Keby Silvia neuskočila, skončila by zavalená hromadou kartónu. Kocúr sa tak vydesil, že ufujazdil preč ako blesk.

Gregor si len povzdychol: „Silvi, čo keby si sa upokojila? Veď zbúraš celý dom.“ Kývol k vzniknutému chaosu. No nakoniec sa aj tak sklonil, aby sestre pomohol s upratovaním.

O pol hodinu už mali takmer hotovo. Len Silvia ešte hľadala po kútoch knihy, ktoré mohli niekam zapadnúť, kým Gregor sa snažil naukladať škatule tak, aby ďalší záchvat hnevu jeho dvojčata už vydržali. Silvia sa náhle zarazila a kôpku kníh položila na zem, kým sa zohla po tenší zápisník, ktorý upútal jej pozornosť.

„Čo tam máš?“ vykukol jej spoza chrbta Gregor.

„Zdá sa, že mamín starý denník,“ odvetila Silvia, kým v ňom zaujato listovala.

„Nemôžeš ho čítať!“, namietol Gregor pobúrene.

„Ja viem, ale pozri sa na toto!“ Strčila mu sestra otvorený denník doslova pod nos. Gregora premožla zvedavosť a tak sa nakoniec začítal.

„Môj drahý denník, už si sotva pamätám, kedy som sa s rodičmi poriadne rozprávala. Sú neustále takí strašne zamestnaní, že pojem voľný čas už hádam ani nepoznajú. Chápem, že peniaze potrebujeme, ale zobrať si raz za čas voľno by ich hádam nezabilo. Už mi aj napadlo, že im poviem, ako sa cítim, ale kým si sami neuvedomia, ako sa správajú, tak to nebude mať ten správny účinok, nie? Môžem len dúfať, že to bude čoskoro.“

Chvíľu obaja mlčali. V živote by im nenapadlo, že ich mama mala rovnaký problém ako teraz oni. Možno na tej opakujúcej sa histórii niečo bude.

„Myslíš, že by sme sa s nimi mali porozprávať?“, navrhla Silvia ticho.

Gregor opatrne prikývol: „Cítiš sa na ponocovanie? Dnes by sa mali vrátiť spolu.“

Prikývla. Čakanie im obom pripadalo nekonečné. Silvia sa nervózne prechádzala po obývačke, kým Gregor sa hral s Montym, aby sa aspoň nejako zamestnal. Až krátko pred polnocou sa konečne ozval zvuk kľúčov v zámke. Obaja sa takmer prizabili, ako sa ponáhľali do predsiene.

„Vy ste hore?“ prekvapene vyhrkla mama.

„Prečo nespíte? Marš hore!“ prikázal otec.

Silvia sa zhlboka nadýchla. „Musíme sa s vami porozprávať,“ začala.

Otec si povzdychol. „Nepočká to do rána?“ spýtal sa unavene.

„NIE!“ vykričli súrodenci svorne.

Mama nadvihla obočie. „Tak dobre,“ súhlasil nakoniec otec.

Všetci sa presunuli do obývačky. Rodičia sa posadili na pohovku, kým deti zostali stáť. „Tak o čo ide?“

Silvia si nervózne stískala ruky. „Chýbate nám,“ šepla nakoniec.

„Stále ste len v práci. Takmer vás nevidíme,“ pridal sa aj Gregor.

Otec sa zhlboka nadýchol.

„Chápeme, že pracovať musíte. Nechceme od vás, aby ste nám teraz venovali všetku svoju pozornosť,“ predbehla ho Silvia. „Len by sme boli radi, keby ste sa občas vrátili trošku skôr a prehodili s nami aspoň pár viet. Alebo aby sme si raz za čas znova urobili cez víkend výlet. To je všetko.“

Nič viac,“ doplnil Gregor.

Nastalo dlhé ticho.

„Myslím, že tento víkend by som si mohol vziať voľno,“ navrhol otec opatrne.

„To stretnutie môžem presunúť,“ prikývla mama.

Sobotňajšie slnko krásne svietilo na malú chatu pri lese. Gregor s otcom sa vybrali bicyklovať k jazeru. Mama sa medzitým pokúsila naučiť Silviu štrikovať, no tú to po chvíli prestalo baviť, a tak si radšej priniesla starú knihu a nahlas z nej čítala. Monty zaspal v košíku s kľbkami vlny. Všetko prekypovalo pohodou.

Mama sa spokojne usmievala. „Boli sme s otcom prekvapení, že ste nám povedali, ako sa cítite. Dospelým často niečo také nenapadne. Sme radi, že ste to urobili.“ Rozhliadla sa okolo. „Je to príjemné,“ poznamenala neurčito.

Silvia jej úsmev opätovala. V mysli ďakovala denníku. Ukázal sa ako skvelý návod na riešenie ich problému. Alebo skôr mapou k pokladu, po ktorom s bratom tak veľmi túžili.

2. miesto

Emma Jeleňová

Slaný poklad

Sestra mi urobila chvost morskej panny.

Požičali sme si od mora kýblik vody a vyliali na pieskové nohy.

Hádzali sme na ne aj podrvené mušle, ktoré mám doteraz vo vlasoch.

Na breh sa vyplavil mokrý papier s veľkou mašľou v strede.

Okolo nej bol vyšíty tvar hviezdy.

„Poklad!“ vykričla sestra.

Mne sa to však podobalo na strih šiat. Čiara viedla k nášmu ubytovaniu.

X na mape sa nachádzalo tam, kde je figový strom.

Dedko a tatik začali kopať. Vedľa nich rástli krince, ktoré sa neustále zväčšovali.

Vytiahli škatuľu, v ktorej boli mušle.

Šepkalo v nich more, krabie klepetá, šušťalo perie čajok.

Našli sme poklad.

Celé more.

3. miesto

Branislav Július Halász

Jeseň. Pre mňa druhé najkrajšie ročné obdobie. To prvé je leto. Mám rád teplo. Slnko celý deň, kúpanie v bazéne s kamošmi, bicyklovanie, futbal. Ale jeseň, tá má svoje čaro. Všetky tie farby na stromoch, ako sa príroda mení, niečo nádherné. Viete, bývam v horskej oblasti a les je prakticky všade. Najviac sa mi páči ten pokoj v lese a zbieranie húb. Každý voľný víkend skoro ráno vstanem a vyberiem sa s kamarátom do lesa. Tá ranná vôňa prírody... teším sa ako malý detektív, koľko húb nájdem. Jasné, že sa pretekáme, kto donesie domov najviac húb a naše mamky môžu variť praženicu...mňam!

Jedného jesenného rána sme sa vybrali do lesa na huby. Môj kamarát Martin a ja na ten deň nezabudneme. Bol plný zážitkov. Šli sme potichu hore do kopca a zrazu sme počuli šušťanie v kríkoch a praskanie konárov. Mysleli sme si, že to sú ďalší hubári. Zastali sme. Pozreli sme sa na seba a ostali ticho. Skoro som prestal dýchať...normálne mi začalo biť srdce rýchlejšie a obzeral som sa dookola, či niekoho uvidím... Pomyslel som na rodičov, ktorí ma varovali aby som bol opatrný a dával na seba a na kamoša v lese pozor. Bože, normálne som sa bál! Pozrel som sa na Martina a on ma svojím pohľadom ukládnul. Nikto tam nebol. A zrazu spoza kríka vybehla srnka. Taká malá, vysoká asi ako my. Pozrela na nás a rozbehla sa do lesa. Fúúú...sme si vydýchli... „Ešte že to nebol diviak, naši by nám dali!“ „Veru tak,“ pomyslel som si a začali sme sa venovať hubám. Našli sme pár dubákov, suchohríbov. Aj keď sme sa pretekali v zbieraní, priemerne sme mali rovnako. Aj

krásne muchotrávky sme našli, ale nedotkli sa ich. Zrazu Martin uvidel dve veľké bedle: „Aha aké krásne vysoké bedle! Sú moje!“ skríkol. „Super, aká pochúťka,“ pomyslel som si. Ako ich Martin vybral zo zeme, zrazu sa objavil roj nejakých poletujúcich mravcov alebo včiel: „Jaaj, čo to je?! Utekajme!“ kričím. Behali sme dole kopcom, veď kam inam. Aj nás poštipali do ucha, na krk, aj huby čo sme nazbierali sa postrácali. Čo už, nevadí. Keď sme sa ich zbavili, zastali sme a zistili, že nám opäť treba šliapať do kopca. Vravím Martinovi: „Poďme radšej na druhú stranu, už žiadne lietajúce potvory nechcem stretnúť, radšej to máme ani nepoviem, lebo ma už nikde nepustí.“ Pozrel som na kamoša a on sa vkuse škrabal na hlave. „Alebo chceš ísť domov?“ pýtam sa ho. „Nie, som v pohode kámo, veď nám treba nájsť huby, ale nie bedle,“ smiali sme sa. Opäť sme šliapali do kopca, až sme prišli ku veľkej skale. Ak by mala niekde otvor, mohla by tam byť jaskyňa. Ako sme si ju tak obzerali, na niečo som šliapol. Bolo to pod lístím a tak sme to vyhrabali. Bola to fľaša, sklenená fľaša taká so širším hrdlom a celá špinavá. Očistili sme ju a zbadali, že dnu niečo je, niečo ako látka. „Čo tam asi je? Som taký zvedavý, aj ty?“ spýtal som sa. „No jasné, otvor ju!“ nabádal ma Martin. Išlo to ťažko, ale dali sme to. Pomaly sme z nej vytiahli tú látku. Všimli sme si že je na nej niečo nakreslené, vyzeralo to ako nejaká cesta. „Veď to je mapa!“ skríkol som. „To nie je možné!“ vraví Martin. „Poďme už domov, huby nám netreba, máme lepší úlovok,“ povedal som. „Máš pravdu, už radšej poďme,“ súhlasil Martin.

Cestou domov sme stretli Martinových rodičov takže s Martinom sa uvidíme až zajtra. Doma som to ukázal rodičom a oni mi povedali, že to mám dať do múzea, ale ja som nesúhlasil. Keď som si večer išiel ľahnúť, pomyslel som si, čo keď to je mapa k pokladu. Ak áno, tak viem, čo budem s Martinom zajtra robiť. Hľadať ten poklad.

3. miesto

Hana Vorobelová

Z chápadla

Na zem sa valiaci asteroid s posádkou dvoch Dengarkaginov ma zaujal viac ako nudná matika. Vedľa zasa fialový tvor pokrytý niečím

čiernym, ktorý šiestimi rukami maľuje výjavy žiarivého prameňa z budúcnosti. Hlavy ako zapnuté monitory a na nich neznáme znaky a písmená, ktoré skúšam dešifrovať.

„Nina! Ihneď sa otoč!“ skríkne zrazu učiteľka a ja sa pomaly odvrátim od našej nástenky s tvormi, ktoré by ju s istotou porazili v súťaži krásy. So znechutením skloním hlavu nad iné, oveľa menej zaujímavé znaky a šifry, ktorých rozlúštenie mi pripadá ťažšie ako prísť na význam obsahu monitorov z kresieb a ktoré sa mi pltú pred očami.

Pochopiteľne sa nezmôžem na nič iné ako na unavené hundranie a vzdychanie. „Neľutuj sa toľko a už konečne začni počítať,“ vyčíta mi sestra, ktorej to nudné počítanie očividne ide a ja začnem premýšľať nad mojím výberom spolusediacej. Kým ma zasa niekto vyruší, dospejem k názoru, že by pre mňa bolo lepšie sedieť s nejakým priateľským Dengarkaginom.

„K tabuli,“ prikáže mi ľadovým tónom a s očami hlboko zavŕtanými do mojej pokožky stará matikárka s dnešnou veľmi priateľskou náladou, ktorú má vlastne vždy (šťastím by žiarila asi iba vtedy, keby niektorý z jej žiakov tragicky zahynul). Pomaly kráčam dopredu triedy a keď ma z tohto utrpenia vyslobodí nebeská melódia školského zvončeka, najradšej by som skríkla od radosti, no vyberám si miernejšie vychutnávanie si jej zvrastenej tváre.

Cez prestávku si môžem konečne pozorne prezrieť záhadné šifry na obrazovkách. Jedna mi pripadá neúplná, akoby na niečo čakala a keďže nepoznám autora, jej dešifrovanie je na mne. Teda nie celkom.

Domov po ďalšom vytrpenom dni v škole prídem vyčerpaná, no s rovnakou dávkou zvedavosti, ktorá ma hneď núti sadnúť si za stôl a premýšľať. Už som spomínala, že nie som veľmi dobrá v hádankách? Po dvoch hodinách presviedčania samej seba a poslúchania môjho značného ega to už nevydržím: „Zuzanaaa! Pod' nachvíľu seem!“ „Čo chceeeš!“ ozve sa vzápätí moja sestra očividne hlboko ponorená do sledovania nejakého hlúpeho videa na mobile. „Pod' horee!“ Už ju ani nečakám, keď sa uráči prísť o celú dobu kamennú neskôr. „Vypočítaj mi, prosím, tento príklad,“ poprosím ju so zle skrývaným hnevom. Asi je priveľmi znechutená alebo znudená na nejakú uštipačnú poznámku, pretože sa len skloní nad z nástenky opísanú šifru a opýta sa: „Na čo ti to je? Tieto čudné znaky určite nemáme za domácu.“ Chvíľu premýšľam, no keď sa s hundraním poberie na odchod rýchlo vyhrknem: „Potom ti poviem. Zatiaľ môžeš vedieť len to, že to súvisí s vesmírom.“ Pozrie na mňa ako na psychicky postihnutú, no potom mi vytrhne z rúk pero a odvetí: „Ahhh, no dobre, ale musíš mi dať celú čokoládu od babky.“

Nemám veľmi na výber, a preto prikývnm. Po ďalšej dobe ľadovej vyhlási sebedomo a s istotou akoby bola nejaký Einstein: „Je to strašná blbosť, ale malo by to tak byť.“ „Dikiii!“ s radosťou vyhrknem.

Keď odíde, pozriem sa na rozlúštenú šifru a už mi nepripadá taká zvláštna a neznáma ako predtým. Celý večer nad ňou premýšľam a keď sa ráno zobudím, každý na mňa pozerá prekvapene a so zdvihnutým obočím, pretože sa asi po prvýkrát v život teším do školy a je to na mne vidieť. Pribehnem pomedzi decká k nástenke. Keď sa blížim k písaniu posledných písmen v dlhom rade znakov, prudko sa mi rozbúcha srdce, a keď dopíšem, akoby sa mi zastavilo. V priestore medzi dvoma žmurknutiami zrazu úplne nehučne opustím triedu. Aj keď nič nepočujem, farebné špirály okolo mňa, v ktorých sa strácajú a znova objavujú zvláštne znaky rôznych veľkostí akoby v mojej hlave tvorili iný, oveľa väčší hluk. Všetko zrazu zmizne, ja sa zvalím na tvrdú zem a predomnou stojí spomínaný fialovo čierny tvor so šiestimi rukami alebo skôr chápadlami a obrazovkou namiesto hlavy. Vystrašene pozorujem, ako mi s jednou fialovou končatinou podáva zložený papier od čierneho slizu z jeho tela a ako sa potom, keď ho s napínaním na vracanie uchmatnem, zjavia na čiernej obrazovke blikajúce skupiny čísel: 118.4.7 58.11.6. Len čo sa na ne pozriem, obklopa ma rovnaké farebné špirály, no tentoraz s rovnakými číslami v skupinách, cez ktoré sa dostanem naspäť do triedy. Som pokojná, pretože z väčšej časti si myslím, že sa mi to len sníva alebo že som omylom požila nejakú drogu a jej šialené následky sa práve dostavujú. Dúfam však, že nie sú dlhodobé. Možno práve zmizli, pretože začujem hroznú melódiu školského zvončeka a ja sa so zabudnutým papierom vo vrecku vrátim k obyčajnému (samozrejme ako vždy strašnému) vyučovaniu, počas ktorého mi niekoľko ľudí povie, že smrdím ako sliz (fakt neviem prečo).

Keď sa stále mierne zmätená vrátim domov a z vrecka vyťahnem papier, sestra sa ma opýta: „Čo za divné, tentoraz dokonca smradľavé šifry si priniesla? Mám to rozlúštiť? Samozrejme za ďalšiu čokoládu. A v prípade potreby aj za dve.“ (Vo vydieraní je rovnako dobrá ako v matike) „Môžeš sa do toho hneď pustiť.“ Odvetím so zmiešanými pocitmi. „Okej, ale... (očakávaný háčik) musíš mi povedať, o čo tu ide,“ dodá. Keďže som na to bola pripravená, nemusím premýšľať nad rozhodnutím. Vyrozprávam jej všetko do posledného detailu. Pozrie sa na mňa zase ako na psychicky chorú alebo zdrogovanú, no potom sa jej výraz zmení na odhodlaný a odvetí: „Pomôžem ti.“ Zreteľne si vydýchnem a roztvorím páchnuci papier. Sestra s perom v ruke sa asi po hodine rezignovane odsunie na stoličke s kolieskami od stola a odíde.

(určite sa pri odchode aj napriek sklamaniu škerí a smeje nad tým, že by som to teraz mohla rozlúštiť ja).

Pozriem sa na kód, ktorý vyzerá podobne ako zvláštny odkaz na monitore. S hlavy sa mi musí doslova pariť. *Nástenka, kód, šifry, vesmír... Vesmírna šifra, vesmírny kód...kozmickej kód. Kozmický kód!* Kniha, ktorú som dávnejšie čítala a ktorú máme v rodinnej knižnici sa takto volá. Spomeniem si na jednu časť seriálu, v ktorom majú vylúštiť skupiny čísel rozdelených bodkou a nájsť tým vraha. Presne ako tie čísla na papieri, ktoré označujú stranu, riadok a slovo. Vbehnem do vedľajšej miestnosti a rýchlo preskakujem očami po obálkach starých kníh. Konečne nájdem tú správnu. Sadnem si na dlážku, začnem listovať v knihe a písať slová. „To, čo skryté je, nájsť tam, kde sa odkrýva celý svet hviezd.“ Prečítam nahlas už spoločne so sestrou. „Myslím, že to znie ako hvezdáreň.“ Podotkne. Ani sa nezamyslím a vyhrknem: „Rýchlo, poďme!“

Keď dobehneme ku neďalekej hvezdáрни obzeráme sa a hľadáme nejaký signál alebo zvláštnosť. Zrazu si všimnem biele svetielko tesne pri jej vchode. Svetlo sa zväčšuje a formuje do podoby fontány, z ktorej sa ozýva jediné veta - *Napi sa*. Chytím sa so sestrou za ruku a skloníme sa k jej žiarivému prameňu. Keď sa napijeme, ocitneme sa naspäť doma. Doma, kde je všetko vrátané nás nezmenené.

Čakáme...

Začneme popierať skutočnosť nášho zážitku.

Zabudneme na to.....až kým sa neozve: „Ninaa, poď mi pomôcť s úlohou!“ Prekvapivo to bol sestrin hlas, na slovenčinu som tu ja. Bez slov jej vytrhnem pero z ruky a dopíšem úlohu. „Si úplne mimo? Čo si tam napísala?“ nečakane sa spýta. Nestihnem odpovedať, pretože sa na stole zo vzduchu sformuje semienko. Odpoveď, namiesto ktorej som nechcene do zošita napísala nejaké znaky bola *dub*. Znova sa so zadržaným dychom sústredím na slovo, chcem ho napísať inak - *mimozemsky*. Keď sa na papieri ocitne názov môjho obľúbeného ovocia, zdá sa mi, akoby som pozerala na klasické písmená.

„Jablko,“ zašepká ohromená sestra tesne predtým, než ovocie dopadne na stôl.

Bola by som prisahala, že som tesne predtým zazrela pred sebou farebnú špirálu a slizké fialové chápadlo.

Slniečnica

Vchádzam do slnečnicového poľa. Smutne ovisnuté vysoké kvety sa stávajú ako porazení vojaci po prehratej bitke opustenými. Porazených vojakov opustilo víťazstvo, slnečnice sa zasa lúčia s ich milovaným letom. Rozbieham sa a behom rozrážam tmavé rastliny na pôde farmy patriacej istému ukrajinskému farmárovi Yakivovi. V Spojených štátoch amerických už žije sedem rokov. Za ten čas sa mu podarilo ako-tak sa naučiť po anglicky. Vďaka nášmu susedstvu a dobrým vzťahom, mi dovolil hocikedy navštevovať jeho farmu. Zvyčajne mu na nej mi to už mnohokrát.

Dnes je to však úplne inak. Je približne šesť hodín večer a ja cítim, že spolu so západom slnka, odchádza aj leto. Obdobie roka, ktoré mám veľmi rada. Či už je to nespočetné množstvo zážitkov, alebo len chvíle oddychu práve na tejto farme. Dnes sem však prichádzam z iného dôvodu.

Cítim nesmiernu úzkosť. Akoby moje srdce držal v rukách sám diabol a silným stiskom ho mliaždil. Doslova. Pociťujem v sebe boj. Boj vnútorných démonov, s ktorými sa v poslednom čase *rozprávam celkom často*. Asi by som to nemala robiť. Nie, určite nie. Tie pocity už pretrvávajú dlho a ja si to neviem nijako vysvetliť. Prestávam vnímať okolie.

Nič.

Tma.

Po chvíli otváram oči a začínam byť opäť pri zmysloch. Obzor stále osvetľuje zapadajúce slnko a ja sa pomaly dvíham zo zeme. Pýtam sa sama seba čo sa stalo. Čakám odpoveď vnútorného hlasu, alebo keď už nič, tak aspoň démonov, ktorý mi tento pád začnú vyčítať, a opäť sa rozpúta boj. Odpoveď však neprichádza. Veľké kvety sa začínajú pomaly

kolísať vo večernom vánku a slnko už takmer nie je vidieť. Posledné lúče ešte osvetľujú horizont piatkového večera, ktorý ako ostatné dni, navždy odchádza. Obzerám sa, či náhodou nezbadám Yakiva alebo jeho manželku, ktorí v takomto čase zvyknú opúšťať pole. Nikde nikto. Nieкто by povedal, že už je neskoro a mala by som sa vrátiť domov. V hlave si hovorím, že nič sa nestalo. Omdlela som. Asi som sa dlhší čas nenapila alebo nejedla.

“Určite to tak bude”, hovorím si, aj keď cítim, že vnútro vraví niečo iné. Nepamätám si. Niečo sa vo mne na tom mieste zmenilo.

Môj iPhone ukazuje 20:12 a ja odomykám dvere nášho rodinného domu. Dnes som sama, pretože rodičia aj s mojimi súrodencami išli k jedným našim známym. Vchádzam dnu, pred zrkadlom si upravujem moje čierne, mierne kučeravé vlasy a rozhodujem sa, čo urobiť. Ďalšie kroky smerujú do kuchyne a hľadám niečo na zjedenie. Ešte som totiž nevečerala a nerada zanedbávam pravidelnú stravu. Nakoniec končím na troch krajoch chleba so šunkou a s nejakým tým šalátom.

Konečne nie som hladná. Utekám do svojej izby a cítim sa oveľa lepšie. Je síce 22:09, no ja nepociťujem žiadnu únavu. Fakt neviem, čo sa to dnes so mnou deje. Povedala som si, že by som to predsa nemusela prehnať, no zasa až tak neskoro nie je. Beriem do rúk *Španielčinu pre samoukov* a od strany 90 pokračujem aspoň na chvíľu v štúdiu. Veľmi by som sa chcela totiž tento jazyk naučiť. Zopár skladieb pre inšpiráciu tiež neuškodí a tak zapínam svoj playlist. Nechávam znieť niekoľko pesničiek. Po zhruba trištvrte hodiny už sledujem epizódu seriálu *Agenti S.H.I.E.L.D.* a pomaly začínam pociťovať únavu. Prezliekam sa, rýchlo ešte spravím nekonečnú večernú hygienu (staráť sa o zubný strojček nie je sranda) a nakoniec ešte venujem čas krátkej modlitbe. Hodiny ukazujú 2:20. Lahám si do postele

a snažím sa zaspáť. "Maria, dnes si mala celkom živý večer, nemyslíš?", je posledná veta, ktorá vo mne odznela predtým ako som na najbližších 12 hodín zahĺbená v spánku nevstala z postele. Je sobota. Som sama doma a moji rodičia a súrodenci by mali prísť až niekedy večer. Ešte včera mi mama písala, že zostávajú u známych na noc, a že na účet mi pošle nejaké tie peniaze na jedlo, alebo keby som niečo potrebovala. Možno si povie, že akí sú moji rodičia nezodpovední, že nechajú takto nepľnoleté dieťa doma samé, no pravdupovediac, môžem si za to sama. Ja som sa chcela ostať doma, aspoň trochu osamote. Mnoho ľudí povie, že im chýba spoločnosť, že sú často sami. U mňa je to akoby práve naopak. Chýba mi samota. Áno, samota. Znie to zvláštne, ale je rozdiel medzi slovami *SAMOTA* a *OSAMELOSTĚ*. Osamelá nie som, mám okolo seba veľa dobrých ľudí, či už sú to moji kamaráti, rodina, susedia, blízki. No veľakrát sa necítim *sama*. *Sama sebou*. Od narodenia žijem v spoločnosti, v rodine kde sa stále niečo deje. Riešia sa mnohé záležitosti, problémy, stretnutia s mnohými ľuďmi. Jednoducho veľa rás si nedokážem v úplnom tichu usporiadať myšlienky, rozhodnúť sa ako ďalej pokračovať na projektoch, ktoré mám naplánované alebo len sa zamyslieť na vecami, čo ma trápia. Na to potrebuje človek *samotu*. Počas nej mu nikto nebude hovoriť - toto sa mi nepáči, urob to inak, nemáš na to. V samote mu sa nikto nebude navonok tváriť, že ho sleduje a podporuje, no v skutočnosti iba skrýva márnú závisť. Kto sa však bude ozývať najviac je svedomie, vnútorný hlas, ktorý je mnohokrát prehlúsený neporiadkom v mysli, množstvom nevyriešených problémov a úloh, nedôverou Bohu. Áno, som kresťanka a tak Boh hrá v tomto premýšľaní tiež nemalú rolu. Najlepšie sa mi s ním rozpráva, práve keď som sama.

Všetky tieto myšlienky sa vo mne búrlivo víria a ja sa pokojnou chôdzou približujem k miestnemu kinu. Tu, v Rapid City, je totiž jedno malé kino, kde

hrajú filmy normálne ako vo veľkých kinách, no rozdiel je v tom, že tu je stále tak trikrát menej ľudí. Do kina Silva chodím aj niekoľkokrát do mesiaca, keďže filmy boli vždy neoddeliteľnou súčasťou môjho života. Zrak upieram na svetelnú tabuľu nad vchodom, no namiesto najbližšieho filmu a času jeho premietania, vidím podsvietených šesť slov - *Dobré filmy robia tvoj život lepším.*

Idem bližšie a snažím sa otvoriť čierne dvere, ktoré sú inokedy stále otvorené. Je zamknuté. Jediné čo mi ešte dáva nádej, je svietiaci lampa tesne na vchodovými dverami. Jemne klopem na dvere a hneď ako sa moja ruka dotýka čierneho dreva, lampa hasne. Nechávam to teda tak a opäť stojím na Adora Street pre vchodom do kina. Tabuľka je stále podsvietená a ja si pomaly uvedomujem, že som na ulici úplne sama. Je okolo šesť hodín večer a Slnko začína zapadať. Nie, opäť ten západ Slnka. Asi to znova nezvládnem a začne mi byť ťažko.

Teraz som si uvedomila, ako veľmi pre mňa tento bežný, každodenný prírodný úkaz znamená. So zvláštnym pocitom pokračujem po Adora Street smerom domov.

Keď som už takmer na slnečnicovom poli, cez ktoré vedie skratka do centra Rapid City, všimnem si medzi kvetmi stáť postavu. Zastavujem a hovorím si, že je to farmár Yakiv a pravdepodobne niečo kontroluje. Túto myšlienku hneď vystrieda narastajúci strach, keď si uvedomujem, že vlastne všetky slnečnice už dávno vykvitli a zostali z nich iba sivé, ovisnuté kvety. Už som takmer na poli a strach mi nedovoľuje zmeniť smer. Postava tam stále úplne nehybne stojí a ja rozmýšľam, čo urobiť. Nakoniec usudzujem, že je už celkom neskoro a najkratšia cesta domov vedie práve cez pole. Nemám inú možnosť. Pokojnou chôdzou vstupujem na mnou vychodenú poľnú cestičku. Každým krokom sa blížim k neznámej postave. Pomaly zisťujem, že ide o holohlavého muža nižšieho veku v oranžovom rúchu, ktoré má opášané okolo tela.

“Dobre a teraz len rýchloú chôdzou prejdí okolo neho a nevšímaj sí ho.”, konštatujem vo svojom vnútri. Som asi štyri kroky pred ním a postava zdvíha pred seba pravú ruku, akoby ma chcela zastaviť. Zatiaľ sa držím, no toto vo mne vyvolalo ešte väčšie pochybnosti. Muž to urobil bez jediného slova. Stojím a dobreže sa strachom kričiac nerozbehnem preč. Ruku dáva do zvláštneho vrecka svojho rúcha a po chvíli vytiahne malý pokrčený papier. Dáva mi ho do ruky a sú naňom napísané štyri vety - *Čo sí myslíš, tým sa staneš. Čo cítiš, to priťahuješ. Čo sí dokážeš predstaviť, to dokážeš aj vytvoriť. Le Mont-Saint-Michel.* Nechá pavo hľadím striedavo na papier a na budhistického mnícha (tak totiž ten muž vyzeral) a on iba s pokojným úsmevom povie angličtinou so silným nepálskym prízvukom jedno slovo - **POKLAD**. Začudovane na neho pozriem a ráznym krokom odchádzam. Neotáčam sa. Už som tesne pred domom a nedá mi to nepozrieť sa ešte raz na pole.

To, čo vidím, moje emócie úplne rozhádzalo. Mníchovi, ktorý mi pred pár minútami odovzdal zvláštny papierik sa podlamujú nohy a padá na zem. Vnútorný hlas mi vraví, aby som sa vrátila na pole. Púšťam teda kľučku na dverách nášho domu a bežím smerom k miestu kde som stretla mnícha. Prichádzam na to, že je to to isté miesto, kde som včera odpadla. Po mníchovi ani stopy. Zapínam baterku v telefóne a na zemi zbadám malý púčik slnečnice.

Cítim zvláštny pocit. Radosť. Niečo mi kvaplo na ruku. Plačem.

Už nikdy nočná!

„Kedy do čerta prídu?“

„Neviem, ale dúfam, že čoskoro, lebo ináč balím kufre a odchádzam. Celý tento tábor ma začína štváť.“

Viktor mal pravdu. Do vestibulu nás nahnali už pred polhodinou, a stále sa nič nedialo. Pozrel som sa na hodinky: 21.30. Super.

„Všetci pozor!“ Všetkých tridsaťosem detí sa otočilo smerom k vchodu.

„Teraz prečítam niekoľko mien. Ten, koho meno prečítam, príde ku mne, ostatní počkajú, kým sa zasa nevrátim.“ Animátorka vytiahla papier a začala čítať mená: Jozef Salamšák, Bruno Mazlík... Moje ani Viktorove či Noelove medzi nimi neboli.

„Vlastne, to je dobre.“

„Čo?“

„Že nevybrali nikoho z nás.“

„A prečo?“

„Lebo je tu väčšia šanca, že na nočnej hre budeme spolu v tíme.“

„To je nočná hra? Odkiaľ to vieš?“

„Prosím ťa, Noel, každý vie, že to je nočná hra. Prečo iné by tu ťahali celý tábor tak neskoro a vyberali nás po jednotlivých skupinkách bohviekam?“ Noel len mykol plecami a viac sa nestaral.

Po chvíli opäť prišla animátorka a prečítala ďalšie mená. To sa ešte dvakrát zopakovalo, kým vo vestibule nezostalo len niekoľko detí, zväčša baby.

Konečne nás vybrali. Všetkých troch dokopy.

„Dobre, chlapci, toto je Ema a Liliana a budú s vami v tíme. Máte so sebou nejaké baterky?“

„Nie!“ odpovedal Viktor pohotovo, aj keď som vedel, že klame. Mal mobil. Vytiahol ho, kým sme čakali.

„Dobre, tak pôjdete bez svetla.“

Dostali sme ešte zopár inštrukcií a potom sme vošli do lesa. Už po prvých krokoch bolo vidno, aké sú baby rozklepané. Prosíkali, aby sme zasvietili mobily. Viktor len zakaždým zopakoval, že žiadne nemáme.

„Ak sa bojíte, môžete ísť naspäť. Mne to prekážať nebude.“

„Samy? To nás akože neodprevadíte?“

„Nie.“

V tom spoza stromu vybehol zamaskovaný animátor a začal hulákať. Baby zvrieskli a ušli. My sme tam zostali, vypracovali zadané úlohy a dostali sme akúsi na kúsiky postrihanú mapu k nejakému trápnemu pokladu. Samozrejme, pri skladaní mapy sme sa ako správni kamaráti pekne pohádali, no nakoniec sme ju dali dokopy. Šli sme podľa nej dobrých dvadsať minút, až kým sme nedošli k starému zhnitému pňu. Bol dutý a vo vnútri bolo čosi ako škatuľka. Záhadne bzučala. „Milí priatelia,“ povedal víťazoslávne Viktor, „našli sme to.“

Siahol po nej rukou a skúmavo si ju prezeral. Potriasol ňou. V tom zvrieskol ako šialený a začal utekať preč. Stáli sme tam s Noelom a vymieňali sme si nechápavé pohľady. A zrazu aj Noel zobral nohy na plecia. Určite im obom preskočilo. A tak som tam ostal sám a vymieňal som si vlastné pohľady... Keď som zrazu všetko pochopil. Na ruke som pocítil bolesť, akoby mi do nej vpichli tisíc ihiel. Skríkol som aj ja a už som letel za nimi. Po ceste som zo seba vyzliekal všetko, čo sa dalo. Boli všade. Doteraz si presne nepamätám, čo ešte z oblečenia na mne zostalo... A radšej som po tom nikdy nepátral.

Vybehli sme z lesa. Pred ubytovňou stáli nejaké baby. Len si predstavte, keď stojíte v noci vonku a zrazu na vás vybehnú tri tmavé postavy, ktoré hrozivo jačia a rútia sa k vám ako šialené, ani vy by ste si nezachovali chladnú hlavu. Ale dievčatá chytili hystériu ako ešte nikto. Ema vbehla dovnútra a Lila zodvihla palicu zo zeme na svoju obranu. Akonáhle sme k nej pribehli, udrela Viktora do hlavy, až sa v prudkom behu zastavil a zvalil na zem ako vrece. Lila úspešne pokračovala vo svojej sebaobrane a mlátila ho hlava nehlava. (Čo sa nakoniec ukázalo ako veľmi dobrý ťah, lebo mu vyprášila všetky osy spod trička.) Noel a ja sme vbehli dnu, kde na nás čakala animátorka s vystrašenou Emou. Obidve mali v rukách vedrá plné ľadovej vody a len čo sme vošli, privítali nás studenomokrým objatím. Našťastie osám sa takéto privítanie páčilo ešte menej ako nám. Takže tie, čo neuhynuli, ušli. Následne za nami vošiel Viktor. Celý červený, s hrčou na čele a s opuchnutým nosom.

„Chalani, čo tu stvárate?“ spýtala sa prekvapená animátorka.

„Hľadali sme ten poklad, čo bol na mape, no našli sme osy,“ odpovedal Noel, ktorý sa s dvojitého šoku spamätal ako prvý.

„Kde ste ich našli?“

„V starom pni, tam, kde sa mala skončiť nočná hra.“

„Mali ste dôjsť k posedu na lúke, nie k nejakému pňu!“

„Vidíš, Viktor?! Vravrel som, že tá mapa je nesprávne zložená!“

Viktor sa až do konca tábora neodvážil priblížiť k Lile bližšie ako na tri metre.

Noel zistil, že v lese nechal mikinu aj s mobilom. Do konca tábora sme ich nenašli.

Ja som zdokumentoval naše spoločné utrpenie a založil som v tábore verejnú zbierku pre osoby napadnuté hmyzom.

3. miesto

Noémi Cseteová

Biela miestnosť

„Kde je?“

„Čaká na teba.“

„Kde je Alica?!“

„Nájdi ju a vyhráš.“

„A ak nie, ak prehrám?“

„Zomrie.“

Jediné informácie, ktoré som mala. A možno aj jediné, ktoré som aj vedieť potrebovala. Nebolo na tom nič zložité. Nájdem ju. Iná možnosť pre mňa neexistovala. Čakala som na chvíľu, kedy sa to začne. Ešte stále dostatočne odhodlaná riskovať všetko. Pripravená bojovať za to najcennejšie, čo mám.

Ocitla som sa v lese. Naokolo vládlo prítmie. Cez husté koruny stromov neprenikalo takmer žiadne slnečné svetlo. Postavila som sa a porozhliadla sa okolo seba. Srdce sa mi divoko rozbúchalo a hrud' mi zovrel nepríjemný pocit úzkosti. Tma, ticho a stromy. Les bol obrovský. Netušila som, kadiaľ mám ísť. Nechýbalo veľa a určite by som sa na mieste zrútila. Lenže ja som nemohla. Robila som to pre ňu. Pre moju maličkú sestričku. Aby som ju znova mohla vidieť. Jej svetlozelené oči a žiarivý úsmev. Jemné ryšavé vlasy, ktoré som na nej vždy obdivovala, aj keď na mne vyzerali celkom obyčajné. Často nám hovorili, ako sa na seba podobáme.

„Alica?“ opýtala som sa do prázdna.

Pochopiteľne, odpoveď neprišla, a tak som musela vykročiť ďalej. Napriek strachu, ktorý ma obklopoval. Hlavné bolo nájsť ju ešte pred zotmením. Nevedela som, čo všetko sa tu môže ukrývať, ale bolo mi jasné, že také ľahké to mať nebudem. Netušila som, či by som počas cesty mala vykrikovať jej meno alebo sa radšej potichu zakrádať. Na

jednej strane by sa mi možno podarilo odplašiť nejaké zvieratá, ale na druhej som sa bála, či by som takto na seba nepritiahla nežiadajúcu pozornosť.

Cítila som, ako ma pomaly prepadáva panika. Prešla polhodina? Nie, určite nie. Sotva pár minút. Zdalo sa mi, že som nijak nepokročila. Všade to vyzeralo rovnako. Jediné, čo som vnímala, bola frustrácia a zúfalstvo. Nemohla som však tomu podľahnúť. Oni to chcú. Chcú, aby som to vzdala. A ja som bola pevne rozhodnutá nechať im to, čo chcú. Začala som si cestu značiť. Vždy po pár metroch. Niekedy som odtrhla kus kôry z kmeňa stromu, inokedy zase zapichla spadnutý konár do hliny, jednoducho čokoľvek. Pocítila som krátky pocit hrdosti, keď sa mi moje metódy osvedčili a ja som sa netočila v kruhu. Situácia bola stále rovnako beznádejná, ale aspoň som stále kráčala vpred.

Prvé vážnejšie problémy nastali až neskôr, keď som začala pociťovať smäd a v hrdle ma nepríjemne škriabalo. Pokým hlad som dokázala ignorovať, vedela som, že bez vody dlho nevydržím. *Ale to ani Alica.* Táto krátka myšlienka ma dostatočne motivovala k tomu, aby som pridala do kroku. Tušila som, že každou sekundou sa moje šance zužujú a nádej pomaly mizne. Obzvlášť, keď sa blížila noc.

Po hodinách blúdenia bez akýchkoľvek výsledkov som začínala strácať nádej. Celý čas som sa snažila udržať si čistú myseľ. Ale už som to jednoducho nevládala. Tu nebolo žiadne svetlo v temnote. Len temnota. A ja som sa v nej strácala. Každým krokom som sa približovala k nezvratnému koncu. Po líci sa mi spustila slza. „No tak, bože! Prosím... ja prosím,“ hlas sa mi na konci úplne zlomil. Bolesť hlavy bola v tomto momente neznesiteľná. Vyčerpane som sa oprela o kmeň stromu a skĺzla dole. Zaklonila som hlavu a slzy nechala tiecť po tvári. Nohy som si pritiahla bližšie k telu a ruky som zaborila do hustých ryšavých vlasov. Zúfalstvo sa začínalo meniť na niečo celkom iné. Hnev.

„Toto ste chceli! Chceli ste to...vy za všetko môžete. Počujete?!“ vrieskala som ako nepríčetná. *Miriam, čo to robíš?* Mala som toho po krk. Privrela som oči a rukou si zotrela slzy. Netušila som, čo robím. Hodnú chvíľu som tam len sedela a neprítomne hľadela pred seba. Zhlboka som sa nadychovala. *Presne tak, len pokoj. Zvládnem to.* A s touto myšlienkou som sa opäť postavila na nohy.

Keď si myslíte, že už to vážne nemôže byť horšie, vždy príde niečo, čo vás totálne položí. Stalo sa to, čoho som sa obávala najviac. Zotmelo sa. Srdce sa mi divoko rozbúchalo pri pohľade, ktorý sa mi naskytol. Bola som presvedčená, že o chvíľu už nebudem vidieť ani na krok. Dochádzal mi čas. Príliš som sa okolo seba neobzerala. Bolo to tak

lepšie. Aj keď som stále mala nepríjemný pocit, že ma niekto alebo niečo sleduje. Začínala som byť naozaj paranoidná. Aj obyčajné siluety stromov mi v tme pripomínali monštra, ktoré v temnote vyčkávajú svoju korisť. Zdalo sa mi, akoby až teraz les naozaj ožil. Všade navôkol som počula odstrašujúce zvuky a praskanie vetvičiek. Srdce mi vynechalo jeden úder, keď som podobné zvuky začula spoza seba. Išlo to niekde z kríkov. Vrčanie sa miešalo s chrapčaním. Položila som si ruky na ústa, aby som nevykríkla. Opatrne som sa otočila. Pohľad mi okamžite padol na neďalekú siluetu. Rozpoznala som výrazné oči žiariace v temnom prítmí. Zalapala som po dychu a spravila krok dozadu. Silueta sa s chrčaním priblížila a ja som rozpoznala tmavú srst' a neprirodzene dlhé pazúry. Stále som však s istotou nedokázala určiť, o čo išlo. Stavbou tela sa monštrum podobalo na vlka, ale veľkosťou pripomínalo medveďa. Bola som v slepej uličke. Všetky možnosti sa končili rovnako. Smrťou. Moje vystrašené pohľady ho pravdepodobne iba viac provokovali. Pri ďalšom hrdelnom zavrčaní som sa striasla a sklopila pohľad. Vrčanie na moment prestalo a monštrum zastalo. Pomaly som sa sklonila. Nastalo ticho. V napätí som očakávala, čo sa bude diať ďalej. Triasla som sa a nechty som si od nervozity zarývala do kože. Stála som pred smrťou a záležalo len od samotného osudu, či toto má byť môj koniec. Môj a mojej sestry. Napätú chvíľu napokon prerušilo akési zašušťanie krovia v diaľke. Tvor okamžite otočil hlavu za zvukom a mne sa do uší opäť dostalo jeho prenikavé chrčanie. Už sa na mňa nepozrel a rozbehol sa za zvukom. Stále bol príliš blízko, ale aspoň som dostala šancu. Nádej, že to možno prežijem. Otočila som sa, pripravená rozbehnúť sa z posledných zostávajúcich síl.

„Miriam,“ ozval sa hlas spoza stromu. Hlas, ktorý som dobre poznala a ktorý som tak veľmi túžila znova počuť. *Alica*. Maličké dievčatko vykuklo spoza stromu a v jej zelených očiach sa zaleskli slzy. Oblečenie mala špinavé a rúčky sa jej bezmocne triasli. Bola smrteľne bledá. Rozbehla som sa k nej. Nevedela som, čo povedať. Len som ju konečne chcela mať pri sebe. Hodiny blúdenia a všetky smerovali k tomuto momentu. *Vyhrala som. My sme vyhrali.*

„Ja som tam hodila kameň,“ zašepkala, keď som ju so slzami v očiach vzala do náručia. Sedeli sme na zemi. Tušila som, že ma vlastne zachránil. Privinula som si ju bližšie a ona sa rozplakala. Pevne mi držala ruky, akoby sa bála, že sa zo sekundy na sekundu vytratím.

„Pssst...Už to bude len dobré. Bude to dobré. Zvládli sme to. Nikto nás nemôže rozdeliť, pamätaj si to,“ šeptom som ju chlácholila a hladila po vlasoch. Chcela som, aby tento moment nikdy neskončil.

Aby bol večný. No miesto toho sa stal pravý opak. Zavrela som oči, keď ma oslepil biely záblesk. V hlave sa mi ozýval zvuk sirény. Keď som ich znova otvorila, Alica tam nebola. Bola preč. Pamätám si, ako som vykrikovala jej meno pomedzi vzlyky a prosila ju, aby sa vrátila.. Zabárala som prsty do hlíny a stebiel trávy na mieste, kde sedela. A stále som kričala. Akoby som tomu nechcela veriť. V jednu chvíľu som ju držala v náručí a v druhú tu už nebola. Nikdy nezabudnem na pocit prázdnoty, ktorý vo mne zostal.

Ocitla som sa v bielej miestnosti. Všetky spomienky na sestru boli akési hmlisté, bledé... Stále som vykrikovala jej meno. Búchala som do priehľadných stien miestnosti. Pocítila som bolesť a pach krvi, keď som si narazila hánky. Počula som hlasy. Potvrdili moje najväčšie obavy. Les bol len začiatok. Prvá skúška. Dostala som na výber. Pokračovať alebo vzdať to. Vybrala som si! Viem, že toto je jediná cesta, ako sa k nej znovu dostať. Cesta k môjmu pokladu. Tomu najcennejšiemu, čo mám. Akoby sme každá držali jeden koniec mapy a bude len na našej odhodlanosti a odvahe, či sa nám to napokon podarí a my zvíťazíme. Ale ja som si istá! My to zvládneme! Pretože nikto nás nemôže rozdeliť.

Čestné uznanie Alexandra Barillová

Našli sme mapu k pokladu

„Decká, pozrite, čo som našiel!“ zakričal Erik.

Hneď sme sa okolo neho všetci postavili.

„Je to nejaký papier,“ povedala Tera, „rozlož ho!“

Erik sa na nás nesmelo pozrel. Všetci sme pokývali hlavou.

Nevedeli sme sa dočkať. Čo ak to bol nejaký list od nejakého panovníka, ktorý nám odkazuje dedičstvo? Dychtivo sme všetci sledovali Erika.

„Veď to už roztvor!“ hneval sa Miloš.

Erik otvoril papier.

„Je to len mapa.“ sklamane zahlásila Tera.

„Ukáž, daj mi to, nech si to pozriem.“ povedal som.

Na tej mape bolo veľké červené X. Presne také, ako na pirátskych mapách od pokladu.

„Našli sme mapu k pokladu.“ hrdo som vyhlásil.

Ako prvá zareagovala Tera: „Musíme ho nájsť, poďme tam.“

„Nieeee.“ zatiahol Miloš.

„J-j-ja neviem.“ ozval sa po dlhej dobe Erik.

V našej partii každý vyniká v niečom inom. Tera je tu tá odvážna, miluje skúmanie a adrenalín. Miloš je zasa lenivý, do ničoho sa mu nechce. Myslí hlavne na svoje pohodlie. Erik je trochu nesmelý. Bojí sa rizík a skúšania nových vecí. A ako to už býva zvykom, v každej partii je niekto, kto myslí logicky. Ním som ja. Musím myslieť na všetko. Pravdupovediac som teraz ani len náhodou netušil, či máme ísť hľadať poklad alebo ostať doma. Z myšlienok ma prebrala Tera: „Simon, čo na to hovoríš?“ Terine oči sú ako oceán, každý sa v nich utopí, jednoducho sa jej nedá povedať nie.

„Poďme hľadať poklad.“ zavelil som.

Erik s Milošom na mňa pozerali s obrovským údivom.

„Snád' si nemyslíte, že ja pôjdem hľadať poklad niekam ďaleko.“ povedal Miloš. Dalo sa to čakať, on by nikdy neopustil svoj pohodlný domov.

„A čo ty, Erik? Ideš do toho s nami alebo ostávaš s Milošom?“ podpichovala Tera.

„Nechcem ani len pomyslieť na riziká tohto výletu. A-asi ostanem doma.“

„Zbabelci!“ zasmiala sa Tera.

Zorganizovať takú výpravu je náročné. Sám neviem, čo všetko potrebujeme a na ako dlho to potrebujeme. No, slovo som už dal. Aj keby som veľmi chcel, nemôžem ustúpiť.

„...deku, spacáky, veľa, veľa jedla.“

„Čo si hovorila?“

„Že budeme potrebovať náhradné oblečenie, deky, spacáky, možno stan, balíček prvej pomoci, baterky a veľa, veľa zásob jedla a vody. Čo si ma počúval?“

„Prepáč, iba som sa zamyslel.“

„Okej. Ja už sa tak neviem dočkaaať!“ jačala Tera.

Fajn. Už niet cesty späť. Idem s Terou hľadať poklad. Ďalšie ráno ma už čakala pred mojím domom s obrovským ruksakom na chrbte. Usmievala sa od ucha k uchu. Keby sa radosť dala merať, Tera by dosiahla svetový rekord. Už sme boli na konci mojej ulice, začuli sme Erikov hlas: „Počkajte na mňa!“ S Terou sme sa na seba pozreli. Boli sme prekvapení, že strachopud Erik ide s nami. Ale čím viac ľudí, tým lepšie. Počas našej výpravy (ktorá trvala

mimochodom 12 dní) sme prešli cez kopce, roviny, rieky, kamene, spali pod hviezdami a spoznali veľa nových ľudí a videli krásne scenérie. Dostali sme sa konečne na miesto, ktoré bolo v mape označené ako X.

„Simon, veríš tomu? My sme to fakt našli!“ tešila sa Tera.

Áno, možno sme našli poklad, ale nemali sme ho čím vykopať. No čo ma fakt prekvapilo je, že moja spoločníčka so sebou zobrala aj lopatu. Áno, ozajstnú lopatu. Vykopali sme teda ten poklad, keď sa zrazu okolo nás objavili piráti. Teru s Erikom niekam uniesli a mňa dali pod gilotínu. Mohli sme ich prosíkať, ako sme len chceli, vo svojom treste nepovolili.

„Vy pokúsiť sa ukradnúť poklad, ktorý patrí nám. Toto znamenať smrť trest.“

„Simon, nieee, prosím, odpusť mi, že som silou-mocou chcela ísť hľadať poklad.“

„To už je teraz jedno Terezka. Erik, ste v poriadku?“

„Simon, ja nechcem zomrieť!“ ujúkal Erik.

V jednom okamihu sa mi zrútil svet. Nikdy neuvidím svojich kamarátov, svoju rodinu. Ba dokonca teraz aj zomriem.

„Počkať! Každý zajatec má právo na posledné želanie.“

Síce som si nebol istý pravdivosťou tohto tvrdenia, ale sú to predsa len hlúpi piráti, ktorí nevedia nič a starajú sa len o svoj poklad.

„Aj keď ty zlodej nič nezaslúžiť, my počúvať tvoj želanie.“

Simon. Nádych, výdych.

„Prepustite Terku s Erikom. Oni za nič nemôžu.“

„Simon, čo to...“

„Buď ticho, za nič nemôžete. Zaslúžia si slobodu, pustite ich.“

„Ak môžeme mať každý svoje želanie,“ začal Erik, „prepustite aj Simona a dajte pod gilotínu mňa.“

„Erik toto nemôžeš!“

„Si môj najlepší kamarát, Simon. Nemôžem ňa nechať za nás zomrieť.“

Skôr ako som stihol niečo povedať, piráti ma už hodili na zem a na moje miesto dali Erika. Tera sa privinula ku mne. V momente, keď na Erikovu hlavu púšťali gilotínu, začali sme plakať:

„Nieeeeeeeee!!“ V momente som sedel na posteli. Č-čo to má znamenať? Bol to len sen? Áno, bol to len sen! Tera s Erikom sú v poriadku. Nič iné som si v tej chvíli neželal. Vďaka snu som si

uvedomil, že skutočným pokladom nie sú peniaze, ale skutočné priateľstvo.

Čestné uznanie Barbora Hřčková

Je nás o dvoch viac

Volám sa Zuzka a mám brata Adama. Vždy sme prehovárali mamku, aby nám dovolila psa. Ale nikdy nám ho nedovolila. Ocko by nám ho dovolil, ale mamka bola vždy proti. Našťastie sme mali jednu super susedu tetu Máriu. Bola už na dôchodku. Mala osemdesiat rokov a dvoch krásnych psov. Vždy, keď sme prišli zo školy, išli sme ku tete Márii na kakao. Hrali sme sa s jej psíkmi. Volali sa Pat a Mat. Boli to naši veľmi dobrí kamaráti. Keď sme pili kakao, teta Mária nám rozprávala zážitky, ktoré zažila, keď bola ešte malá. Vždy sme pri tom zaspávali a potom nás zobudil budík. Keď zazvonil budík, vedeli sme, že musíme ísť domov.

Doma sme sa museli naučiť, lebo o štvrtej sme išli na nácvik. Spolu s Adamom chodíme do ľudového súboru. Máme nácvik každý pondelok, stredu a piatok. Potom, keď sa vrátíme večer domov, osprchujeme sa dáme si večeru, umyjeme si zuby, rozlúčime sa s rodičmi a ideme spať.

V škole sa nám obidvom darí. Ja som šiestačka a môj brat je tretiak. Máme sa radi. Niekedy sa aj pohádame, ale to nevádi, asi všetci súrodenci sa niekedy hádajú. Moja mamka je učiteľka. Môj ocko je inžinier, rád je v prírode, ale myslím si, že najradšej chytá ryby. Aj my s ním niekedy chodíme. Každú sobotu sa chodíme prejsť do lesa na huby, alebo iba tak, keď huby nie sú. Chodíme aj na lúku na liečivé bylinky. Počas cesty skoro vždy hráme hru meno, mesto, zviera, vec, ale aj iné hry.

Raz, keď sme išli do lesa, na jednom strome bol plagát, na ktorom bolo napísané:

Dobrý deň! Hľadáme dobrých ľudí, ktorí by sa s láskou starali o dvoch psíkov Pata a Mata. Ich pani bola stará a bohužiaľ už umrela. Keby sa našiel niekto, kto by si ich zobral a dobre sa o nich postaral, nech zavolá na toto telefónne číslo: 0909 030 656.

Celá naša rodina bola smutná. Tetu Máriu sme mali veľmi radi. Keď sme sa vrátili z lesa, prosili sme mamku, aby sme si psíkov zobrali.

Mamka povedala, že sa s ockom dohodnú. Dúfala som, že privolí, že si ich zoberieme. Chúd'atka malé, ako im musí byť smutno.

V nedeľu ráno sme sa zobudili smutní. Mamka sa však stále usmievala. Nechápala som, veď aj ona smútila za tetou Máriou. Zrazu si nás rodičia zavolali do obývačky. Chceli nám niečo dôležité povedať. Keď sme tam prišli, tvárili sa obidvaja akosi záhadne. S Adamom sme nechápali, čo sa deje, kým nám neoznámili, že si psíkov zoberieme. Skákali sme od radosti. Spoločne sme zavolali na telefónne číslo, ktoré bolo na plagáte a s pánom, ktorý hľadal nový domov pre Pata a Mata, sme sa dohodli, že si psíkov zoberieme. Mal nám ich priniesť o druhej poobede. Nevedeli sme sa dočkať. Aj keď sme medzitým išli kúpiť do obchodu granule, čakanie bolo nekonečné.

Konečne prišiel! Doniesol psíkov a za to, že máme také dobré srdce, nám dal ako darček vôdzky pre psíkov. Psíkovia po nás začali skákať a oblizovať nás. Vedeli sme, že u nás sa budú cítiť dobre. Potom sme pomohli ockovi postaviť na dvore dve budy. Celé sme ich vymaľovali a nad vchod sme napísali mená PAT a MAT. Budy sa páčili aj nám, aj psíkom. Boli sme šťastní. Bol to najlepší deň v mojom živote.

Niekedy rozmýšľam, ako dobre, že sme našli ten oznam. S bratom sa so psíkmi nielen hráme, ale aj sa o nich staráme. Chodíme s nimi na výlety a šantíme. Mamka sa síce niekedy hnevá, že jej oslintajú alebo poobhrýzajú lodičky, ale vždy ju nakoniec rozosmejú. Veď lodičiek má aj tak plnú skriňu.

A z našej štvorčlennej rodiny sa stala veľká šesťčlenná rodina.

Tajomstvo starého tunela

Raz, keď som bol s dedom v lese na huby, v potoku som uvidel fľašu.

„Aha, dedo, aká fľaša,“ povedal som mu.

Zdvihol som ju z plytkej vody a zatriasol som ňou.

„Niečo v nej je.“ odpovedal dedo.

Otvoril som ju. Bol v nej pokrčený papier, na ktorom bolo niečo napísané a nakreslené. Asi bol dosť starý, lebo bol celý zažltnutý.

„Doma sa na to pozrieme lepšie,“ dodal dedo.

Fľašu som vložil do košíka, ešte som v nej nemal žiadne huby. Večer sme si s dedom starý papier prezreli trochu lepšie. Nezdalo sa mi na ňom nič zaujímavé, ale dedo si zrazu začal pohmkávať. „Myslím že je to mapa lesa za dedinou a je na ňom zakreslený starý tunel. Ten tunel bol už dávno zasypaný a časom zarástol kríkmi. Takmer nikto sa tam neodváža chodiť. Starí ľudia z dediny hovoria, že tam môže byť nevybuchnutá munícia z 2. svetovej vojny.“

Keď som išiel večer spať, predstavoval som si, že by tam možno mohlo byť schované nejaké nemecké auto. Zdalo sa mi to logické, lebo mi dedo viackrát rozprával, že z tohto lesa Nemci ostreľovali prichádzajúce ruské tanky. Rozmýšľal som o tom, ako by som sa v ňom preháňal po uliciach a v rukách držal lesklý drevený volant. Lenže chcieť je jedna vec a mať druhá. Mohol to byť len výmysel.

Druhý deň sme sa opäť vybrali do lesa. Všimol som si, ako doň vchádza zelený nákladiak Ford Transit. Z auta vystúpil menší zavalitý chlap v okuliach a s vytetovaným býkom na krku. Ďalší traja ostali sedieť v aute.

„Dobrý deň,“ pozdravil deda.

„Pracujeme tu v kameňolome a dopočuli sme sa, že je tu niekde nejaká stará šachta alebo tunel.“

„Viete o tom niečo, dedo?“ posmešne sa opýtal. Na mňa sa ani nepozrel.

Všimol som si, že sa tí chlapi dedovi vôbec nepáčia. „Neviem, ešte som o tom nepočul. A to tu žijem už takmer osemdesiat rokov,“ odpovedal.

Chlap nastúpil do auta k svojim „kolegom“, naštartoval auto a odišli preč. My sme sa vrátili domov. Aj ja som začal mať podozrenie, že to nie sú robotníci. Chcú určite nájsť ten tunel. Moja zvedavosť sa pomaly zväčšovala.

Keď som na druhý deň vstal, počul som veľký hluk. Určite to ide z lesa, pomyslel som si. Natiahol som si tepláky, zbehol som dole a naskočil som na dedov starý bicykel, na ktorom sa vozil do obchodu. Asi po pol hodine som dorazil k motorestu za dedinou. Kúpil som si džús a trochu som si oddýchol. Z motorestu nebolo ďaleko k miestu, kde mal byť podľa deda ten tunel. Keď som tam došiel, uvidel som tých chlapov, ako obrovskými buldozermi rozbíjajú skalú a prevracajú stromy. Asi o päť minút neskôr prišlo čierne nablýskané BMW, z ktorého vystúpil ich šéf.

„Rýchlo!“ zakričal na chlapov, „nerád čakám!“

Vtom sa tam objavil lesník. „Čo to tu, dopekla, vyvádzate?“ zreval na nich.

„Pracujeme v kameňolome,“ odpovedal ich šéf.

„A máte povolenie rozbíjať to tu?“

„Pravdaže,“ odpovedal a ukázal mu nejaké papiere.

„Tu už si každý robí, čo sa mu zachce,“ zamrmlal si lesník popod nos odchádzajúc preč. Pritom rozčúlene mávol rukou.

Zuby rýpadla sa pomaly zahryzávali do skaly.

„Rýchlo!“ zakričal ich šéf. „Chcem tam byť ešte tento týždeň.“

Musím ich nejak odlákať, pomyslel som si. Nasadol som na bicykel a uhaňal som domov. Doma som vzal papier a uhlíkom a čiernym perom som vyrobil podobnú mapu. Vrátil som sa späť k motorestu. Bicykel som odložil a podišiel k chlapom.

„Kopete nesprávne,“ povedal som im.

„A ty to odkiaľ vieš?“ opýtal sa ma ich šéf.

„Počkaj. Ty si ten fagan, čo bol s tým starcom vtedy v lese.“

Zamrzelo ma, že nazval môjho deda starec, ale vedel som, že teraz to musím nechať tak.

„Toto je mapa, ktorú našiel dedo v lese,“ povedal som im.

„Ukáž to sem!“ vytrhol mi ju šéf z ruky.

„Možno je to pravda chlapi,“ povedal šéf. „Otočiť stroje, ideme preč!“

Chlapi otočili stroje a išli kopať inde. Vystrelil som si z nich. Naviedol som ich na starú, už dávno nepoužívanú skládku odpadu. Bol to obrovský kopec, ktorý vôbec nevyzeral ako skládka, lebo bol celý zarastený stromami a kríkmi.

„Chcelo by to sprchu.“

Keď sme sa vrátili domov, babka nás už čakala s večerou. Porozprával som jej náš dobrodružný zážitok. Trochu ma vyhrešila, aby som sa v budúcnosti nehral na hrdinu. Dedo mi povedal, že si ešte potrebuje niečo vybaviť. Myslel som si, že ide na pivo.

Stále som myslel na auto, ktoré som si tak trochu vysníval ako poklad.

Ráno som neveril vlastným očiam. V škatuli na stole bol novučičký model auta Ford Ranch Wagon 1963 v mierke 1:43 bielej farby so striebornými puklicami. Chvíľu som si myslel, že sa mi to iba sníva. Keď však do izby nakukol dedo a zaželel mi dobré ráno, vedel som, že je to fakt. Žmurkol na mňa a povedal, že toto bude pre mňa asi väčší poklad a ja som rád súhlasil.

Čestné uznanie Daniela Slivenská

Poklad

V dome na konci ulice žila skromná rodina. Obyvatelia dediny ju celé roky odsudzovali pre jej mnohopočetnosť, chudobu a jednoduchosť. V rodine bolo šesť detí, otec a mama. Časom navštívila rodinu choroba a mladí rodičia sa jeden po druhom pominuli. Ostalo šesť hladných krkov. Deti boli primálne na to, aby sa o seba dokázali postarať. Najmladší Ferko mal päť rokov a najstaršia Evka bola sotva trinásťročná. Nemali nikoho, kto by im pomohol.

Bol upršaný pondelok, keď ktosi zaklopal na dvere. Najstaršia Evka zazrela spoza záclony a zbadala babku, ktorú nevideli celé roky. Staršie deti už na ňu zabudli a mladšie o nej ani nevedeli. Evka ju pozvala do domu. Keď babka zbadala malé sirôtky, po tvári sa jej rozkotúlali slzy smútku a zahanbenia. Nedokázala povedať ani slovo. Iba tíško plakala a ľutovala premárnené dni a roky bez vnúchat a rodiny. Ani sama nevedela, prečo ich zo života vyhnala a nezaujímal sa o nich. Pri pohľade na Evku si uvedomila, ako rýchlo plynie čas.

Lútosť a smútok časom všetci vymenili za radosť a šťastie zo vzájomnej blízkosti. Babka sa k deťom našahovala a snažila sa im vynahradiť čas, ktorý s nimi nestránila. Vnučky učila variť a piecť všelijaké dobroty, pomáhala im s domácimi úlohami a chlapcom aspoň

sčasti nahrádzala otca. Bola im otcom i mamou. Stále si však uvedomovala, že prišla o množstvo prenádherných chvíľ s vnúčatami.

Ale teraz je tu! So svojimi vnúčatami! Premárnený čas už nevráti, ale kdesi na sklonku svojho života našla svoj poklad. Cesta k nemu bola bolestivá a zdĺhavá, ale mapa, ktorú mala vo svojom srdci, ju zaviedla na správne miesto. Zaviedla ju k pokladu, k jej vnúčatám. Znova našla rodinu a zaplnila tak prázdne miesto v srdci.

Čestné uznanie

EMA SPEVÁKOVÁ

Našli sme mapu k pokladu

Bol to ešte jeden krásny, slnečný a horúci deň pri mori. Večer som sa rozhodla, že zajtra ráno vstanem trochu skorej ako obyčajne a poprechádzam sa po pláži, kým nieto ešte mnoho ľudí.

Ako čo som aj povedala, tak som aj urobila. Vstala som včas ráno, obliekla sa a pripravila pre nový deň. Zamierila som smerom ku pláži. Prechádzala som sa takú hodinku a len čo som sa chcela vrátiť späť do apartmánu, pohľad mi zamieril na nejaký ostrov. Nebol to hocijaký ostrov. Bol to ostrov v tvare korytnačky. Legendy o tomto ostrove hovorili, že niekedy dávno na tom mieste, kde sa dnes nachádza tento ostrov žili korytnačky, ktoré mali diamantový pancier. Predpokladá sa, že jestvuje jaskyňa hlboko skrytá niekde na tomto ostrove, v ktorej sa nachádzajú opravdivé diamanty a šperky. Tiež, že more, ktoré obmýva tento ostrov obsahuje na desiatky takýchto korytnačiek, skrytých ďaleko od pobrežia tohto ostrova. Chcela som sa lepšie pozrieť na ten ostrov, tak som zakročila dopredu a bác! Vyšmykla som sa o nejakú sklenenú fľašu. Na prvý pohľad vyzerala ako obyčajná sklenená fľaša a chcela som ju hodiť do koša. Však, keď som sa na ňu lepšie pozrela, videla som, že sa však vnútri nachádza nejaký papierik. Otvorila som fľašu, horko-ťažko vybrala list, ktorý sa v nej nachádzal a otvorila som ho. Nebol to hocijaký list-bola to mapa pokladov! Neuveriteľné! Rýchlo som bežala späť do apartmánu a povedala rodičom, že či by sme si nemohli dať dajaký výlet na tento ostrov. Boli prekvapení, ale súhlasili. Na druhý deň sme si dali ten výlet. Trochu zaveľa sme cestovali, až kým sme dorazili k ostrovu. Keď sme prišli, povedala som, že som pozerala mnoho o tomto ostrove, že či by som

mohla byť sprievodkyňou? Oni s tým súhlasili a šli sme obchádzať ostrov. Ja však s mojou mapou v rukách, ktorú si ani nevšimli. Rodičia povedali, že sú unavení, aby som nešla ďaleko, kým si oni trochu posedia. Pre mňa to bola úžasná informácia, lebo podľa mapy pokladov jaskyňa bola veľmi blízko. Po dosť dlhom pátraní po jaskyni uvidela som dajaké schody. Nenachádzali sa na mape, ale bola som zvedavá, čo sa za nimi skrýva. Šikovne som sa schodmi vyšplhala a uvidela som dvere. Trochu so strachom, ale nebojácne som ich otvorila. Ajhľa! Uvidela som pri nohe jeden diamant. Keď som sa pozrela okolo seba, uvidela som kopec rôznych krabíc. Chcela som ich otvoriť, ale počula som nejaký krik.

Bola to mama, ktorá kričala, že je už dvanásť a že či rátam celú dovolenku prespať? Tichučko som sa zasmiala a pokúšala som sa opäť zaspáť aby som sa dozvedela či sú v tých krabiciach diamanty alebo možno niečo iné? Asi táto mapa pokladov zostane navždy jednou veľkou a neriešiteľnou mystériou.

Čestné uznanie **EMA UBAVINOVÁ**

Našli sme mapu k pokladu

Vždy ma trápila otázka, ako vznikajú mapy k pokladom. Píšu ju piráti? Alebo nejakí kúzelníci či už vedci?

Moje myšlienky prerušil zvuk starej a zašpinenej knihy, ktorá spadla na dlážku v starej maminej kuchyni. V tej chvíli vypadol z nej starý nadrapený papier. Pozorne som ho otvorila a začala som skúmať. Vyzeralo to ako opravdivá mapa. Pozriem lepšie a zrazu zistím, že je to vlastne plán nášho domu a cesta vedie až do obývačky. Prvý krok vedie do záhrady, kde som si natrhala krásne tulipány. Ďalej ma mapa zaviedla do kuchyne, kde bolo treba upiecť čokoládový koláč podľa receptu starej mamy. Keď som ho upiekla, položila som ho na krásny porcelánový tanier. Pozrela som si na mape posledný krok. Aspoň toto bolo jednoduché. Do jednej ruky som vzala tanier a do druhej kvety. Bola som netrpezlivá, stále som myslela na poklad. Vošla som do obývačky, kde bola moja celá rodina. A zrazu sa mi všetko rozjasnilo.

Poklad nemusí byť zlato a materiálne veci, ale vlastne poklad je to čo už máme. Naša rodina má väčšiu hodnotu ako akékoľvek zlato.

Čestné uznanie
Emma Schmiedl

Našli sme mapu k pokladu

V krásnom meste Bratislava býva rodina Stoličkovcov. Ocko Fero a mamička Zuzka mali jednu dcéru Aničku. Bolo to dievča šikovné ani stroj a múdre ani sova. Rodičia ako každý iní nemali na Aničku veľa času, ale aj tak by za ňu i život položili.

29. 7. Anička oslavovala svoje desiate narodeniny, ale mala zvláštny pocit, akoby si ju nik nevšímal a nespomenul si, že má krásnych 10 rokov. Bolo to totiž tajomstvo, ale Anička nič nevedela, ani nič nechápala, a tak sa iba tíško hrala vo svojej izbe. Na poludnie sa vydali za starými rodičmi, aby jej aspoň oni zagratulovali a aspoň malou čokoládou ju obdarili, no nič. Anička bola veľmi smutná a už dlhšie chcela bábiku, ktorá spieva a tancuje. Povedala to už všetkým, no nikto nič. Keď odišli babka s dedkom pracovať na záhradu, od smútku si sadla na pôjd a našla tam hračky jej mamky, veľa kníh po mamke a babke, fotoalbum jej detstva, dokonca aj jej starý bicykel, ktorý používala, keď bola malá. Ešte dlho sa tam prehrabovala, keď tu zrazu nadabila na podivný papier a na ňom čosi zvláštneho. „Je to mapa!“ skríkla. „To bude asi mapa k pokladu!!!“ skríkla ešte väčšmi a vrhla sa do skúmania. Neskôr zistila, že je to mapa záhrady jej starých rodičov. Mala päť prekážok. Všimla si, že začína pri dome.

Prekážka číslo 1. „Hádanka!“ opäť skríkla. *Som had, čo vodu špliecha.* Hm, had je väčšinou zelený a vodu špliecha? „Ahá, veď je to predsa hadica!“ Pobrala sa k zelenej hadici pri studni. Dedko s babkou zatiaľ číhali za stromom a mali z ich vnučky veľkú radosť.

Prekážka číslo 2. *Som menší strom bez kmeňa, rastú na mne tvarom menšie a kyslejšie strapce hrozienu a lienky s kliešťami ma štekli.* „Á, o tom sme sa učili minule na hodine biológie! Je to predsa černica pravá,“ pomyslela si a rozbehla sa k černiciam, dokonca aj jednu zjedla.

Prekážka číslo 3. *Som tvoja najobľúbenejšia jedlá lienka so žltými semenkami.* Toto mala Anička ľahké, pretože jej najobľúbenejšia jedlá lienka je jahoda. Tak sa vrhla na jahody.

Prekážka číslo 4. *Som domovom tvojho najobľúbenejšieho zvieratka, dávam mu tieň, vodu, potravu a teplo.* Aj toto vedela Anička hneď. Povedala si: „Moje najobľúbenejšie zvieratko je zajačík, ktorý býva v klietke pri kuríne.“ Dedko s babkou si už mädlili ruky, aby sa všetko vydarilo. Anička zatiaľ pribehla k zajacom. „Posledná prekážka,“ povedala pyšne.

Prekážka číslo 5. *Chod' 6 myšacích krokov doprava, 7 myšacích rovno a dva konské dolava.* Keď to Anička vykonala, zastala pred altánkom. Zvedavo a opatrne otvorila dvere a tam celá rodina na Aničku skríkla: „Všetko najlepšie Anička!“ Anička prekvapením skoro odpadla, uvidela tam celú rodinu aj rodičov, aj veľkú tortu, na ktorej svietila veľká desiatka a plno darčiekov. Po gratulácií nasledovalo rozbaľovanie darčiekov. Našla tam zvieracie puzzle aj knihu Harry Potter a prekiate dieťa. Kytica bola uviazaná z jej najobľúbenejšieho kvetu gerbera. Veľkú radosť jej urobila aj nová stolička k stolu a ďalšie iné skvelé veci. Potom si všimla jeden darček v rohu, rozbalila ho a objavila bábiku, ktorá spieva. Svoju rodinu objala a ponúkla sa tortou od babičky. Posledný krát sa poďakovala a odišla s rodičmi domov.

Verte mi, že Anna Stoličková na svoje desiate narodeniny len tak ľahko nezabudne.

Čestné uznanie

Katarína Schutzová

Našli sme mapu k pokladu

Ahoj. Volám sa Zoey. Áno, mám americké meno. Už od 5. ročníka s ním mám problém, pretože všetci sa čudujú, že prečo mi rodičia také dali. No moji milí, ja za to fakt nemôžem. Mám jedného staršieho brata. Volá sa Lukáš a má 18 rokov. Bývame síce v meste, ale s rodinou chodievame na chatu alebo k babke. No teda aspoň s mamkinou časťou rodiny. Ocko sa od nás odsťahoval, ešte keď som bola malá. U babky je to super. Chodievame tam väčšinou na moje narodeniny, lebo sú na

začiatku prázdnin. Tento rok mam 15 a som veľmi zvedavá, čo dostanem. Babka s dedkom vždy vymyslia nejaké prekvapenie.

Všetci sme sa pobalili a odišli. Dorazili sme okolo obeda a už po celom dome rozvoniaval fantastický vývar, ktorý je babkinou špecialitou a dedkovo pikantné mäsko. Počas obeda sme sa rozprávali o škole a o novom ranči, čo tu vybuodovali.

„Ó, a viete, že máme nových susedov?“ oznámil odrazu dedko. „Majú deti. Dvoch chlapcov, jeden vyzerá asi na 15, druhý môže mať tak 8.“ „No, tak ich poobede môžeme ísť pozdraviť.“ navrhol Lukáš. „To áno, ale až keď oslávime Zoeyne narodeniny!“ A začala oslava. Torta, sviečky, darčeky. Babka si ma počas oslavy na chvíľu zavolala do kuchyne. „Zoey, mám pre teba darček.“ Jeej, a je to tu! „Je to niečo iné, ako si u nás zvyknutá, ale dúfam, že sa ti bude páčiť.“ Keď dopovedala, dala mi retiazku, na ktorej bol nádherný medailón. „Je to rodinné dedičstvo. Dávaj na to pozor. Patrilo to už babke mojej prababky“ Ehh, čo? „Jasné, budem to mať stále pri sebe.“ Len sa usmiala a išli sme k ostatným. Po asi dvoch hodinách sme sa rozhodli, že pôjdeme za novými susedmi. Zobrali sme pár koláčov z oslavy na uvítanie. Otvoril nám chlapec asi v mojom veku. Mal husté blond vlasy a hnedé oči. Vlastne bol celkom pekný. „Ahoj, my sme odvedľa priniesli sme koláče na uvítanie.“ Usmiala som sa naňho. „Ahoj, ja som Lukáš,“ brat podával ruku tomu chlapcovi. „Ahoj, ja som Dax. Áno, mám americké meno. Nie, nie som z Ameriky. Ani moji rodičia. Nie, to neznamená, že viem excelentne po anglicky. Ešte nejaké otázky?“ rýchlo zo seba vysypal. Hneď mi bolo jasné, že aj on má so svojím menom problém. Na chvíľku som bola šokovaná - nestáva sa každý deň, že stretnem niekoho s podobnými problémami. Lukáš nevedel, čo má povedať, no ja som sa len zasmiala. „Ja som Zoey. Án,o mám americké meno. Nie, nie som z Ameriky. Ani moji rodičia. Nie, to neznamená, že viem excelentne po anglicky. Ešte nejaké otázky?“ Podľa jeho pohľadu som vedela, že sa mi podarilo, čo som chcela. Prekvapila som ho a zároveň odľahčila situáciu. Potom prebehla už len taká bežná komunikácia a dohodli sme sa, že sa stretneme zajtra u nás a podnikneme nejakú akciu. Tešila som sa, Dax mi pripadal ako fajn chalan. Na ďalší deň prišiel aj so svojím bratom Erikom. Bol nízky a útlejší. Dedko nás poslal na povalu, že potrebuje niečo doniesť a môžeme sa popri tom popozerať. Zistila som, že s Daxom je fakt sranda. Dá sa s ním rozprávať o hocikákych hlúpostiach. Ako sme tak prezerali, našli sme nejaké staré mapy. Keď som sa do jednej z nich pozrela, svietilo tam veľké X. Najprv som sa divila, kto kreslí na mapy X-ká. Potom som si ale pozrela mapu pozornejšie a až ma myklo. „Hej,

decká! Pozrite čo som našla!“ zavolala som na nich. Ó môj bože!“ zdvihol obočie Luki. „To je mapa k pokladu!“ skríkol Erik. A mali sme celodenný plán. Mapa bola tohto mesta a bola prehľadná, takže sme sa hneď zorientovali. Išli sme podľa nej a netrvalo dlho a našli sme jaskyňu. X-ko jasne ukazovalo, že by sme mali ísť dovnútra. „Čo keď to je nejaká pasca?“ opýtal sa Dax. „Máš nejaký rozumný argument na to, že čo by robila mapa k pasci na našej povale?“ „No dobre, ale môže to byť aj tak nebezpečné.“ oponoval Dax. „Keď sme došli tak ďaleko, nemôžeme to vzdať, bráško.“ ozval sa Erik. Pozrela som sa na Daxa pohľadom - „Počúvaj svojho brata, má pravdu.“ Chvíľu sme váhali, ale potom sme si povedali, že doteraz to bolo príliš jednoduché, musí tu byť trochu dobrodružstva. A tak sme sa vydali dovnútra temnoty. Ha! Ešteže myslím na všetko a pozerám dobrodružné filmy. V každom si predsa hlavné postavy zoberú baterky. A lano, ale to asi naozaj potrebovať nebudeme. Kráčali sme potichu po vlhkej hline. Boli tam aj rôzne rastliny, čo sa podobali lianám. Došli sme do slepej uličky. Boli sme na mieste X. Pozerali sme sa okolo seba. „Žeby tu nakoniec aj tak nič nebolo?“ spýtal sa Lukáš. „Ale to nedáva zmysel,“ durdil sa Erik. „Som unavený, smädný a ani sme nič nenašli?!“ prekrížil ruky v bok. Vybrala som fľašku s vodou (ktorú som, mimochodom, zobrala tiež len ja) a podala mu ju. Chvíľu sme tam postávali, oddychovali a rozmýšľali, čo nám uniká. Oprela som sa o stenu z lián, Erik si sadol na deku (háďajte, kto ju zobral), Dax s bratom sa chvíľu nervózne prechádzali. Dax potom prišiel ku mne a Luki si prezeral stenu. Podvedome som sa začala hrať s prívieskom od babky. „Pekný náhrdelník. Odkiaľ ho máš?“ začal Dax. „Od babky. Vraj je to rodinné dedičstvo,“ odpovedala som. „Fúha! To znie dôležito, aj ja mám jedno. Dostal som to tiež na 15. narodeniny.“ Vyhrnul si rukáv a ukázal náramok s prívieskom, ktorý sa trochu podobal na drobunký kľúč. Prstom som nahmatala malinkú dierku v medailóne. „Skús to sem dať.“ ukázala som na medailónik. Zobral svoj kľúčik a vložil ho tam. Sedel! Sedel úplne presne! „Hm, to je divné,“ zamračil sa Dax. „Možno sú naše rodiny nejako prepojené.“ skúsila som. Chcel niečo povedať, ale Lukáš nás prerušil. „Hej! Pozrite.“ ukázal na dokonalý kruh v stene. Najprv sme na to pár sekúnd hľadeli, keď vtom sme s Daxom naraz vykriekli. „Tvoj náramok!“ „Tvoj príviesok!“ Obaja sme si ich rýchlo dali dole a vložili do útvaru. Najprv môj medailón, potom jeho kľúč. Otočili sme nimi. A nič. Chvíľu niečo hučalo, ale nič sa nepohlo. Bola som nahnevaná. Nedávalo to zmysel. Išla som naspäť k svojmu miestu. Doslova som sa tam hodila, akurát, že ma nič nezadržalo a ja som padala a padala dolu. Musela som na chvíľu stratiť vedomie, lebo keď som otvorila oči, všetci okolo mňa

stáli a znepokojene sa pýtali, či som v poriadku. V poriadku som bola, ale modrín bude dosť. Začala som sa obzerať, kde som sa prepadla. Bola to chodba. Keď sa asi tisícikrát pýtali, či som okej, vybrali sme sa tou chodbou. Dax išiel prvý, a tak som mu celú cestu hľadela na jeho široký chrbát. Asi posilňuje. Na konci chodby bola veľká miestnosť so stolíkom v strede. Na ňom bol krčah. „Panebože! Máme poklad!“ začal vykrikovať Erik. Podišli sme ku krčahu a nazreli doň. Krčah bol celkom veľký a plný starých mincí. Všetci sme začali skákať od radosti. Krčah sme zobrali domov. Vedeli sme, že keby sme si poklad nechal, i mohli by sme platiť pokutu vo výške až 400 000 eur. Je to majetok štátu, tak pre to. Dostali sme však náleznú, ktoré ako sme sa dozvedeli, bolo 100% až od roku 2009. Keby sme ho našli predtým, mohli by nám dať len 20% v prípade, že by nález nebol z drahých kovov. No v každom prípade sme mestu pomohli, pretože malo už dlhšie finančné problémy. Do konca prázdnin sme sa rozprávali a bavili s Daxom a jeho bratom. Hovorili sme o škole a zistila som, že Dax bude chodiť na rovnakú školu ako ja. Tešili sme sa. On aspoň niekoho bude poznať a ja nebudem jediná v škole s americkým menom.

Čestné uznanie Leonard Rusnák

Cesta k pokladu

Porozprávam Vám príbeh z jedných letných prázdnin, ktorý si budem stále pamätať. Každé leto máme vo zvyku chodiť počas leta do Slavošoviec. Bývali tam moji prarodičia. Dávno, keď boli nažive, chovali rôzne zvieratá - sliepky, prasiatka, ovce, husi, dokonca aj kone. Moja mamka nám o nich rozprávala príbehy, ktoré zažila, keď bola malá. Príbehy o tom, ako ju naháňal moriak, ako utieklo prasiatko a naháňali ho po celej dedine a tiež, ako ju uštípla hus do nohy. Veľmi rada na to spomínala.

Jeden takýto nezabudnuteľný zážitok sa však stal aj mne. V jedno letné popoludnie som našiel medzi knihami v knižničke starý zožltnutý popísaný papier. Nevedel som prečítať, čo je na ňom napísané, vyzeral však ako nejaká stará mapa. Napadlo mi: „Čo ak to je ozajstná mapa k pokladu?“ Utekal som to ukázať svojej sesternici. Rozhodli sme sa, že budeme predstierať, že je to naozaj nejaká mapa k pokladu, ktorú nám tu kedysi dávno zanechali naši prarodičia. Týmto dňom začalo naše pátranie po rodinnom poklade.

Keďže naši predkovia boli veľkí hospodári, mali obrovskú záhradu, veľký dvor, maštale a šopu. Rozhodli sme sa, že s hľadaním pokladu začneme v záhrade. Zobrali sme motyky a predstierali sme, že kopeme a hľadáme nejakú truhlicu so zlatými dukátmi, ako sme to videli vo filme. Bola to veľká zábava. Keďže záhrada bola veľká, trvalo nám celý deň, kým sme ju celú preskúmali.

Ďalší deň sme pokračovali s hľadaním pokladu v šope a na povale. Našli sme tam veľa zaujímavých starých vecí - sklenené fľaše, knihy, noviny, dokonca aj staré hračky a náradie rôzneho druhu. No stále sa nám nedarilo nájsť žiadnu truhlicu s pokladom.

Na povale nad maštaľou bol v podlahe otvor, cez ktorého sa kedysi hádzalo suché seno pre dobytok, ktorý bol v maštali. Pomocou rebríka sme zišli dole a rozhodli sme sa ukončiť maše pátranie. A práve vtedy sa to stalo. Keď som schádzal z rebríka, zachytil som sa o akýsi hrdzavý kliniec, ktorý trčal zo steny. Snažil som sa z neho vymotať a vtom mi pohľad padol na malú zaprášenú drevenú truhlicu. My sme naozaj našli poklad! Bol to neuveriteľný pocit. Keď sme ju otvorili, nemohli sme uveriť, čo sme v nej našli. Boli v nej staré fotky dobytky, zápisky, čím ho krmili, ako sa oň starali. Skrátka všetko o starostlivosti o dobytok. Pradedo bol veľký hospodár a zapisoval si ozaj všetko.

Bolo to, ako kedy sme sa preniesli späť do dávnych čias, keď žili naši prarodičia. Objavili sme ozajstný poklad.

Čestné uznanie Leonie Makranská

Našli sme mapu k pokladu

Zobudila som sa ráno ako všetky iné dni, ale ešte som netušila, že tento deň bude iný. Tento deň sa už začal zaujímavo, vymyslela som, že na raňajky by som si rada dala wafle. „Ako majsterka vo varení“ som sa do toho vrhla, no viete si predstaviť, ako základná prísada bola múka, tak tá bola všade. Nakoniec s mamkinou pomocou som to dokončila, a ak mám byť úprimná, bolo to dosť dobré, čo dobré, bolo to výborné. Naraňajkovala som sa ako medveď pred zimným spánkom. Potom som samozrejme po sebe upratala, aby som trošku pomohla mamke, ale aby ste vedeli, bolo to odo mňa dosť veľká udalosť, lebo ako jedna vec z upratovania, čo nemám v obľube, je umývanie riadu. Takže, mamka sa

potešila. Potom šup, prezlieť sa a von! Mali sme prázdniny (no nie celkom prázdniny) z dôsledku koronavírusu, a preto sme nikam nemohli chodiť, len sme mali byť doma. No, ale my deti sme to brali ako prázdniny. Ale naše pani učiteľky na nás mysleli a posielali nám úlohy, aby sme „sa nenudili“. Urobila som domáce, ale som si aj užívala tie naše neoficiálne prázdniny. Ako som spomenula, išla som sa prezlieť, lebo dnes sme pomáhali ockovi vypratať starý dom po prarodičoch. Keď mi to ocko povedal, trochu som sa zľakla, lebo ktovie, čo tam bude a čo tam nájdeme, ale aj som sa tešila, možno to bude zábava. Nebola dlhá cesta, lebo prarodičia bývali v tej istej dedine ako my.

Ten dom bol starý a strašidelný, už viac než 8 rokov tam nikto nebýval a nestaral sa oň. No, my sme sa po 8 rokoch pobrali, a povedali sme si, že tam urobíme poriadok. Presnejšie ani nie my, ale ocko sa tak rozhodol. Keby to bolo na mne, asi by ten dom stál v takom istom stave, ešte minimálne 1 rok. No, ale čo už, možno to nebol taký zlý nápad. Ja som sa najviac tešila na staré fotky o prarodičoch. Pravda, najprv sme museli upratať záhradu, to je dôležité, to dá krajší vzhľad domu podľa ocka. Bol to jeho nápad, tak ho počúvnem, ale najviac som sa tešila na tie fotografie a možno aj staré listy, čo si prababka posielala s pradedom. Nevedela som sa dočkať, kedy dokončíme záhradu, a preto som sa ponáhľala čo najviac pomôcť, aby sme to mali hotové.

A nakoniec sme sa dostali aj do domu. Hneď som oznámila, že prababkina a pradedova izba je moja. Bolo to čudné, ale čo už, tak sme začali. Ocko upratoval a ja... som pozerala staré fotografie a listy. Tie fotky vyžarovali šťastie a lásku. Boli tam fotografie o rodine, o priateľoch, ale hlavne o prababke a pradedovi. Boli spolu nesmierne šťastní a na tých fotkách to bolo vidieť. Prababka nebola z tejto dediny, a preto som našla aj listy od dedka, ale aj listy pre dedka. Nechápala som, prečo ich všetky babka neposlala, ale ani ma to veľmi nezaujímalo. Bola som zaneprázdnená s tými listami, samozrejme som si ich prečítala, to by so nebola ja. Boli tam listy, v ktorých sa na seba hnevali, ale bolo tam viac tých, na ktorých si písali, čo sa im prihodilo a čo zažili, keď práve neboli spolu. Bolo to krásne ako z romantického seriálu, ale bolo to viac, bola to skutočnosť.

Keď som chcela dať krabicu listov na miesto, zhodila som náhodou druhú škatuľku, ktorá bola menšia a bolo na nej viac prachu. Bola som zvedavá, tak som to otvorila. V hlave sa mi premietalo viacero vecí, čo keď tam budú skryté drahokamy, tajné fotografie, alebo dačo horšie... Čo keď si prababka písala aj s niekým iným ako len s pradedom?? Nie, túto myšlienku som odohnala. Nakoniec som otvorila

tú škatuľku. A bol tam starší list, ktorý bol oveľa väčší a v horšom stave ako ostatné, a bolo to aj inak poskladané. Tak som to pozrela, a veríte či nie, bola to mapa. A áno, taká mapa, ktorá ukazuje, kde je poklad. Myslela som si, že sa mi len sníva, ale nie, bola to pravda. Mala som kopu otázok, kto to skryl, prečo som to našla len teraz a ja, možno, že o tom vie aj niekto iný? Váhala som, či to nepoviem ockovi, ale som sa rozhodla, že bude to moje tajomstvo. Pri myšlienkach ma vyrušil ocko a z reflexu som skryla škatuľku. Pobrali sme sa domov a celú cestu som rozmýšľala o mape, kam to vedie a či to patrí k tejto dedine.

Na druhý deň, som si vymyslela, že idem ku kamarátke a zostanem tam aj na obed a večeru. Neboli šťastní z toho, ale nakoniec som ich presvedčila. Išla som do domu, kde bývali prarodičia, lebo som zistila, že taký znak, čo bol vrytý na steny v dome, bol aj na mape. Boli tam rôzne hádanky, všetky ukazovali jeden smer k pokladu. Od prarodičovho domu, som sa dostala k susede ani neviem ako. Ale tá nebola veľmi nadšená, že ma našla v jej záhrade, tak som sa usmiala a pokračovala som ďalej v lúštení hádaniek. Neboli všetky ľahké, naopak pri niektorých som si musela spomenúť na tie vety, čo si prarodičia písali. Bolo to zvláštne, akoby ten, kto tú mapu nakreslil, chcel, aby si nálezca mapy najprv prečítal, čo si písali prarodičia. Po susedkinej záhrade som sa dostala až k hraniciam medzi slovenskom a maďarskom, lebo naša dedina leží práve vedľa hraníc. A spomenula som si, že prababka nebola zo Slovenska, pravdepodobne bola z Maďarska. A ten ich znak bol vyrytý aj na ten kameň, ktorý bol aj v Maďarsku, ale aj na Slovensku. Doteraz som si to nevšimla, ale teraz ma už to neminulo. Keď som si chcela oddýchnuť, tak som si sadla na kameň, ale ten sa pohol. Ja som spadla, ale som objavila ďalší list, na ktorom bolo ďalšie zadanie. A to zadanie ma viedlo do kostola. Bolo to strašidelné, ale chcela som prísť na koniec tejto mapy, tak som vošla a sadla som si do 6 lavice, ako to písali v liste a uvidela som malú dierku na podlahe. Tá podlaha bola z dreva, takže keď som sa do toho trošku zaprela, podarilo sa to zdvihnúť a našla som tam ďalší list. Bolo to čudné, že po toľkých rokoch to nikto nenašiel, ale bola som rada že som to práve ja našla. Posledné zadanie viedlo naspäť do domu, kde bývali prarodičia. Už keď som sa narodila a asi aj predtým, tam stál jeden obrovský dub, ktorý ma od malička stále zaujal. A keď som si poskladala tie veci, čo som doteraz zistila, už od začiatku som mohla vedieť, že táto mapa sa skončí pri tomto dube. Veď už aj na fotkách, kde bola prababka a pradedo spolu, stáli pri tomto strome. Tento dub stojí generácie, odkedy sa tu naša rodina usadila. Symbolizuje lásku,

hnev, bolesť, šťastie, sklamanie. Prišla som nato, že tu sa končí táto mapa, pri našom rodinnom strome, o ktorom sme doteraz tak ani nerozmýšľali.

Každá rodina má niečo vzácne po svojich blízkych, aby sa na ich zážitky a straty tak rýchlo nezabudlo, ba každá generácia si k tomu dá svoje šťastie a nešťastie. Naša rodina má tento dub, ktorý tu stojí viac než 90 rokov a každá generácia, ktorá vyrástla pri tomto dube, má svoje šťastie a sklamanie. Ja som to mohla pochopiť, takže som našla mapu, ktorá ukázala, že poklad je pre každého iný. Hlavne, keď vyjadruje históriu vašej rodiny.

Čestné uznanie

Liana Tomčová

Tajomstvo

Konečne 1. júl! Začali sa letné prázdniny, vonku bolo počuť detský krik viac ako obvykle, aj keď ho tlmili slnkom rozspálené chodníky. Z horúčavy sa nazbierali mračná a prichádza letná búrka. Vietor sa zodvihol a ja som behala po byte a zatvárala okná. Utekala som ešte do spálne, kde balkónové dvere robili riadny rachot. Zvonkohra na balkóne hrala bláznivú melódiu. Rýchle som zavrela balkónové dvere.

Zrazu z knižnice mojej mamky vyletela na zem kniha. Zdvihla som ju a vrátila do medzery v knižnici. Utekala som zavrieť okno v kuchyni, kde už dážď stihol zmáčať parapetu. Rýchlo som ho zavrela a vtom som začula divný rachot. Kráčala som za zvukom. V spálni na zemi ležala kniha, ktorú som pred chvíľou vložila do police. Opäť som ju vrátila na miesto. Pohľad mi pri tom padol na jej názov. Volala sa The Secret.

Sadla som si pred telku, aby som dopererala film, z ktorého ma vyrušil vietor, no stále mi v hlave vrtala tá kniha. The Secret. Názov som si preložila ako Tajomstvo a začala som byť zvedavá ešte viac. O aké tajomstvo ide? Povedala som si, že je ideálne počasie na čítanie.

Knihu som prečítala obrovskou rýchlosťou. Bolo v nej prezradené tajomstvo života. Táto kniha zmenila ľuďom život tak, že zmenili svoje myslenie. Bola som ohromená. Povedala som si, že vyskúšam toto tajomstvo na niečom jednoduchom. Sústredila som sa na vnútorný obraz, na to, že mi volá kamarátka a ideme niekam von. Prešlo pár hodín a volala mi Sima. Keď som videla jej meno na telefóne, začalo mi silno biť srdce. Vážne to funguje! Zodvihla som telefón a Sima ma volala von, lebo

pre dažď sa im zmenili plány. Tak som strávila zvyšok dňa vonku, kde sme sa so Simou dobre nasmiali.

Prázdniny pokračovali, prišiel august a ja som bola stále len doma alebo u babky. Napadlo mi vyskúšať tajomstvo z knihy na niečo väčšie. Predstavovala som si, ako letíme v lietadle s rodinnou na dovolenku, ako prichádzame do veľkého hotela... Táto predstava bola taká realistická, že som cítila slaný morský vzduch. Prerušil ma telefón a tak som k mojej predstave už nevrátila.

O týždeň prišli rodičia z práce a oznámili nám, že o 5 dní cestujeme do Turecka na dva týždne. Povedala som si: „Wow, ono to vážne funguje!“

Na dovolenke bolo prenádherne. Moja predstava sa dokonale zhodovala s realitou. Predstavovala som si sieťky medzi palmami a teraz sa na nich hojdám. Je to neuveriteľné. Našla som najväčší poklad na svete!

Čestné uznanie Martin Dudjak

Prekliata hrobka

Stmievalo sa. Lukáš sedel pred tyrkysovým stanom a jedol sendvič. Jeho brat Miloš bol v stane a hľadal baterku. Začínal byť nervózny, pretože ani po dvadsiatich minútach kutrania v batohoch sa mu ju nepodarilo nájsť. Vzдал to. Ani jeho mladší brat netušil, kam sa podela a vystriedal ho v pátraní po baterke. Miloš zatiaľ priložil do ohňa a začal zajedať neúspech pri hľadaní baterky suchým rožkom. Rovnako ako Miloš, ani Lukáš baterku nenašiel, a tak sa bratia zhodli, že ju ráno pôjdu hľadať do blízkeho okolia ich stanu, či im náhodou nevypadla po ceste na toto miesto. Lukáš ešte priložil do ohňa zopár polienok a obaja sa pobrali do stanu a vliezli do ich spacích vakov. Lukáš do menšieho a Miloš do toho väčšieho.

Ako prvý sa do sychravého rána zobudil Lukáš a potichu, aby nezobudil brata, sa pobral vonku a posadil sa na peň blízko ohniska. O chvíľu sa však vrátil po pršiplášť a po kempingový hrniec, do ktorého nabral vodu z potoka tečúceho vedľa ich stanu, aby dal zovrieť vodu na čaj. Položil ho na provizórne vyrobený rošt a horko-ťažko sa mu podarilo zapáliť ohník. Napriek zlému počasiu oheň utešene horel, a tak šiel

Lukáš zobudí brata. Ten však nespál, ale hútal, kde môže byť ich baterka. Hneď ako vošiel Lukáš do stanu, Miloš sa ho opýtal, že či nevie, kde im mohla vypadnúť baterka. Jeho brat neodpovedal. Obaja sa prezliekli do športového oblečenia a vyšli pred stan. Po raňajkách, ktoré pozostávali zo žemle a ryby z konzervy a aj čaju sa bratia vybrali hľadať baterku. Zostúpili strmým chodníčkom až k rázcestiu, kde sa rozdelili a každý šiel hľadať na inú stranu. Ich cestičky sa však o chvíľu zišli a obaja len pokrútili hlavami a spolu pokračovali ďalej od ich stanu. Po ani nie minúte zbadal jeden z bratov vedľa chodníka ich baterku. Miloš ju zodvihol zo zeme a utrel vreckovkami od bahna, v ktorom baterka ležala pred ich príchodom. Skúšobne stlačil gombík na zapnutie a z baterky okamžite vystrelil svetelný lúč. Miloš spokojne vypol baterku a z Lukášom začali kráčať nazad k stanu. Pri ceste naspäť Lukáš zbadal na zemi kus papiera. Zodvihol ho. Bola to popísaná mapa. Pri dotyku zistil, že to nie je papier, ale niečo iné. Zakričal na Miloša a ten pribehol k bratovi. Lukáš a Miloš si prezreli nájdenú mapu a Miloš z nej vyčítal, že podrobne zobrazuje oblasť, v ktorej sú, dokonca kde stanujú. Bol na nej znak v tvare písmena X, a tak Lukáš nadhodil tému o poklade. Miloš sa s chuti na bratovi zabával, že je taký naivný a myslí si, že našli mapu k pokladu. Rýchlo sa vrátili sa k stanu, Miloš pobavený, Lukáš dúfajúc, že mapa ukazuje cestu k pokladu. Cestou sa dohodli, že dnes nebudú pokračovať v trase pre škaredé počasie a prespia opäť v ich stane, 3 a pol hodiny od civilizácie. Miloš začal študovať údajnú mapu k pokladu a Lukáš sa chystal pripraviť sendviče na celý deň. Keď ich pripravil 6, prestal a ľahol si k bratovi. Spýtal sa ho, čo zistil. Miloš mu povedal, že miesto označené písmenom X je v neprístupnom žľabe na úpätí vrchu, pod ktorým stanujú. Lukáš sa spýtal brata, či sa tam nedá dostať. Miloš sa zasmial a vysvetlil bratovi, že neprístupný znamená, že sa tam nedá dostať alebo dostať sa tam je fyzicky veľmi náročné. Lukáš prehlásil, že poobede sa tam vyberie a vyšiel zo stanu nabráť zasa vodu na čaj. Milošovi nebolo jedno, že jeho brat sa chystá do žľabu, ktorý bude v daždi mokrý, a tak bude ešte nebezpečnejšie ho vyliezť. Rozhodol sa, že využije skúsenosti z lezeckého krúžku a pôjde s bratom. Pozorne si prezrel mapu a hľadal najlepšiu alternatívu na zdolanie mokrého žľabu. Keď sa Lukáš vrátil, Miloš ho oboznámil s jeho plánom a na mape mu ukázal celkom ľahkú cestu. Budú však musieť obísť 10-metrové bralo a zdolať aj jeden iný žľab. Bratia sa najedli, pobalili batoh, do ktorého dali aj mobil a GPS prístroj na lokalizáciu, ak by sa im niečo stalo alebo by zablúdili. Okolo tretej prestalo pršať a o hodinu na to už Miloš z Lukášom stáli pod žľabom. Miloš šiel prvý a Lukáš sa snažil ísť presne

po trase, akou šiel jeho starší brat. Úspešne obišli bralo, ale na oslavu pokorenia žľabu bolo ešte priskoro. Neboli totiž ani v polovici. Prišla najstrmšia časť. Zdalo sa, že Miloš je už na skalnej terase, lenže pri tom, ako posúval pravú nohu šmyklo sa mu a spadol. Miloš sa rútil dolu žľabom a jeho bratovi neostávalo nič iné ako sa rýchlo uhnúť. Opatrne zišiel k bratovi, ktorý mu povedal, že nemôže pohnúť ľavou nohou a takisto malíčkom na pravej ruke. Lukáš siahol do batoha a vybral mobil. Ten sa však poškodil pri páde, keďže práve Miloš mal ruksak pri lezení. GPS prístroj pád prežil a Lukáš zapol vysielanie núdzového signálu. Takisto dal bratovi vodu a našiel mu miesto na pohodlné ležanie. Ostávalo im dúfať, že niekto na svojom GPS prístroji núdzový signál zachytí a príde im pomôcť alebo aspoň pošle pomoc. Slnko začalo zapadať za vrcholky štítov a bratia sa začali strachovať, čo s nimi bude. Lukáš predsa nemohol nechať chromého brata samého, ale niečo v jeho vnútri ho nabádalo odísť. Ostal ako správny súrodenec. Nemali nič teplé, a tak sa Lukáš pomocou kosodreviny pokúsil zapáliť oheň. Drevo ale bolo mokré a bratom bola zima. Lukáš sa bál o brata Miloša. Pozrel na Miloša. Ten spal. Aj on si ľahol na skalky a rýchlo zaspal.

Lukáš sa zobudil na hluk prichádzajúci zdola a zbadal asi 100 metrov od nich skupinu ľudí. Zakričal na nich. Svetelné lúče sa odrazu obrátili smerom k nim a zakrátko už ľudia. Zakričal na nich. Svetelné lúče sa odrazu obrátili smerom k nim a zakrátko už pri nich bola 9-členná skupina horských záchranárov. Miloša naložili na nosidlá a Lukáš zišiel po vlastných dole na turistický chodník. Tam boli autá Horskej záchrannej služby, ktoré odviezli chlapcov do nemocnice. Miloš mal zlomenú píšťalu na ľavej nohe a 2 pomliaždené prsty na pravej ruke. Lukáš bol podchladený a v šoku. Ráno za nimi prišla ich mama a otec, aby pozreli svoje deti. Mama bola aj poriadne nahnevaná, záchranný tím ich vraj vôbec nemusel nájsť. Prisahala, že už nikdy ich nepustí samých na žiadnu túru. V hĺbke bola ale šťastná, že už sú jej synovia v poriadku a v bezpečí. Miloš s Lukášom sa vrátili po mapu, no tak, ako záhadne ju našli, tak záhadne sa stratila a chlapci ju nenašli. Miloš si nezapamätal presné miesto uloženia pokladu, a tak dnes spomína na udalosť s úsmevom a hovorí, že poklad im nebol dopriaty. Lukáša mrzí, že poklad nenašli, no je rád, že sú zdraví.

Našiel som ju

Ruku na srdce. Kto z vás sa nikdy neháda s mamou, otcom, bratom, sestrou? Súhlasíte s nimi stále, alebo si pripadáte ako mimozemšťania, ktorých omylom vysadili na planéte Zem. Mne sa dokonca zdá, že hovoríme inými jazykmi. Povinnosti, povinnosti, povinnosti. Stále niečo musím. A mne sa stále, alebo aspoň často nechce. V prípade, že narazíme doma na problém, vypínam sluch. Komu by sa chcelo donekonečna počúvať to isté. Predpokladám, že ak to číta niekto dospelý, tak si práve o mne pomyslel: Puberiak, nevie o čom je život. Veď jedného dňa si spomenie na dobre mienené rady.

No jasné! Všetci dospeláci vždy vedia, čo je správne. Poviem vám, ako to cítim ja. Ja viem, čo je správne pre mňa. Znie to veľmi chválenkársky a sebecky, ale ja mám pätnásť a chcem slobodu. Chcem slobodu, ale samozrejme chcem aj značkovú bundu, najnovší mobil, výkonný počítač. A tu začínajú problémy. Padla kosa na kameň. Nikto v mojej rodine sa s mojím názorom nestotožňuje. A čo je horšie, ešte aj môj staručký mobil zvyčajne skončí v dračích pazúroch mojej mamy, lebo sa jej zdá, že na ňom trávim more času. Ale to vôbec nie je pravda! Samozrejme časovač som odmietol hneď pri prvej debata. More času, more času... tak primerane veku, novinkám a chatom. Mobilček môj, spoločník môj milovaný, vševediaci a vševidiaci skrinka, kamoš môj najvernejší, moja búrľavá vŕba, zošit, kniha, rádio i telka v jednom, bojovník za lepšie známky, jedným slovom poklad môj, neboj sa, ja ťa ochránim!

Ako ste na tom vy so svojimi mobilmi? Zdieľate moje pocity a skúsenosti? Mávate to aj vy také ťažké? Nezdieľate a nemáte. Lebo vy teraz zdieľate nejaké video na YouTube a ja cestujem storočným vlakom k starým rodičom. Wifi vo vlaku, ale kto vám dá záruku? Nikto. Mamu som prehováral, oca prosil, boli neoblomní.

„Babka s dedkom sa na teba tešia, Roman. Babička ti dokonca chystá tvoje obľúbené buchty a dedko sľúbil, že ťa nechá narúbať drevo.“

Super! Starých rodičov mám, samozrejme, rád, ale drevo som rúbať chcel, keď som mal desať rokov, teraz je to len nuda a oštara. Aspoň tie buchty to zachránia. Inak mama to urobila naschvál, veľmi

dobré vie, že mám malý kredit, takže dáta nehrozia a wifi v domčeku pri horárni nie je.

Budem celý víkend ako opustený Robinson. Odrezaný od sveta a úplne mŕtvy. Takýto neveselý som docestoval na Mlyňky. Príroda je tu krásna, vlastne všetko je tu super, ale je to na konci civilizácie. Keď som bol malý, miloval som to tu. Úplne iný svet ako u nás na sídlisku. Naháňal som kozy, s dedkom som kŕmil zajace, sliepky, zbieral som palice, dedko mi vyrábala luky a gumipušky. S babkou sme chodili do hory a na lúku na huby, na bylinky, na jahody a čučoriedky. Ale teraz mám pätnásť. A chcem byť tam, kde sú moji kamoši.

Fíha, že mi to skôr nenapadlo! Uprosil som dedka, že potrebujem pár eur na kredit. Keďže mama mi tento nečakaný výlet oznámila tesne pred odchodom, nestihol som nič vymyslieť. Teraz mám však plán. Nesmelo som vyrukoval na dedka: „Dedko, nemám tu žiadnych kamarátov. Môžem si tu pozvať kamošov z Košíc?“ Dedov bezzubý úsmev bola jasná odpoveď. Obvolal som partiu a dohodli sme sa, že prídu hneď ďalším vlakom. Ja som zatiaľ vyniesol nákup do chalupy a babka mi naservírovala jedlo. Dedko mi rozprával, ako on musel pracovať, keď mal pätnásť. Rád som ho počúval, ale jeho svet sa mi zdal na míle vzdialený od toho môjho.

Pôvodne som volal len chalanov, ale o tri hodiny som od prekvapenia skoro onemel. Z vlaku vystúpili všetci moji štvrtkoví spolupáchatelia. Samozrejme, nevinne sme sa dostali do problémov v škole. Cez voľnú hodinu nám napadlo, že sa zabavíme. Poobede som mal tréning. Moja basketbalová lopta smutne hľadela na nás spod lavice a v jednej sekunde bol nápad na svete. Zábava gradovala a zrazu tresk! Sklo sa rozletelo ako kŕdeľ vrán do všetkých svetových strán. Pozerali sme sa jeden na druhého, aj nám pohllo kútikmi, ale vtom sme začuli prichádzať topánky našej triednej. Rýchle tempo a intenzívne búchanie podpätkov naznačovali, že bude zle. Tak aj bolo. Nemohli sme sa vyhovárať, dôkazy boli veľaavravné a my sme tam len tak stáli ako sochy na mieste činu. Triedna nás nechala po škole a ešte sme museli spoločne z vreckového dať zaskliť okno. Nepotešili sme sa, ale popravde, to rozbité okno nás „basketbalistov“ zomklo.

Moje srdce zrýchľilo tep na trojnásobok, keď som uvidel vystupovať Grétku a Júliu z vlaku. Moje nadšenie rástlo, že tu nebudem sám, dievčatá boli ešte bonus, hoci s Júliou si často lezieme na nervy. Moju eufóriu chalani hneď schladili. „To do akej diery si nás zavolať, veď tu nič nie je! Ani vo vlaku nebol net!“ Mal som pre nich aj horšie správy, ale to som si nechal zatiaľ pre seba. Netrvalo dlho a zistili to aj sami. Nie,

veru nie, nemáme wifi, ani signál v chalupe. Keby ste videli tú hrôzu v očiach. Päť párov očí zrazu chytilo taký sklenný výraz. Už som len čakal na slzy. Všetci sa poznáme od škôlky, s Jakubom som chvíľu chodil aj na basketbal.

Jakub je náš prítakávač triedy, niežeby nemal svoj názor, ale nemal chuť prezentovať ho. Jeho rodičia naňho nemali čas, a preto ho často obšťastňovali výdobytkami modernej techniky. Párny týždeň býval s mamou a nepárny s otcom. Večeral však sám jedlo z donášky a spoločnosť mu robilo 1764 followerov na Instagrame. Do školy chodil nevyspatý, unavený a nepripravený. So známkami to šlo dole kopcom.

Fero, môj kamarát Fero, ako spieval Elán, je náš triedny šašo. Nevyznám sa v ňom celkom. Keby som vám ho mal opísať, ani neviem, čo by ho vystihovalo. On je vlastne stále niekým iným. Dokonca si myslím, že sa jedného dňa stane hercom. Často žije život svojich filmových hrdinov. V pondelok lietal po škole ako Ironman a cítil sa nezničiteľný. Jeho gymnastická zostava vyzerala, akoby si chcel dochrámať celé telo. Telocvikár lapať desať minút po dychu a tváril sa ako po infarkte. V utorok obšťastňoval všetky dievčatá v triede, lebo sa zobudil ako Justin Bieber. V stredu sa mu všetci, vrátane učiteľov, radšej vyhýbali, lebo Yokera by ste nechceli stretnúť ani v zlom sne. Takto to ide u nás deň čo deň. My sme si naňho zvykli, ale učителиa ho vôbec nechápu. Píšu mu poznámky do žiackej knižky, zápisy do triednej knihy, predvolávajú si rodičov k riaditeľovi.

Karol býva so starými rodičmi, lebo jeho rodičia robia záslužnú prácu ako Lekári bez hraníc a momentálne zachraňujú cudzie deti niekde v Afrike. Je to síce zmysluplná a obetavá práca, ale Karolovi asi chýbajú, hlavne keď ho trápia astmatické záchvaty. Zariadil sa po svojom. Má svoj virtuálny svet. Nájdete ho pod nickom @ Karol IV. Vybral si ho podľa Karola IV. a aj on sa stal kráľom, cisárom, mocným vládcom, i keď len v online svete. Poraziť ho tam je priam nemožné. Áno, to vám môže veľa napovedať o našom Karolovi, ale len o Karolovi vo virtuálnom svete. V triede to je mĺkvy spolužiak Karči, ktorého pravým domovom je internetová sieť.

Gréta, Grétka, Grétuška, je naša kráska triedy. Mama jej dala meno po švédskej filmovej herečke Gréte Garbo, ktorá dostala Oskara v roku 1954 za nezabudnuteľné herecké umenie. Aj naša Grétka je nezabudnuteľná. Je pekná, chytrá a ešte aj eko. Ťažká konkurencia Gréty Thunberg. Núti nás triediť odpad a správať sa zodpovedne k planéte, inak povedané, uplatňuje na nás totálnu ekošikanu. Popravde, pre ňu je radosť triediť odpad. Všetci chalani jej zobú z ruky. Keby ste ju videli

a počuli, ako dokáže dať do smútku dvojmetrového Ďura, lebo si kúpil tričko, ktoré nebolo z biobavlny, nevyrobili ho v správnej dielni a správni ľudia. Grétka dokonca všetko recykluje. Second hand je jej druhý domov. Keď sme šli minulý rok na školský výlet, týždeň bojovala s triednou a presviedčala ju, že máme ísť na bicykloch alebo peši, aby sme autobusom neznečistili našu matičku Zem. Na chalanov by to určite zabralo, ale triednu nezlomila. Chvalabohu! Celú cestu pršalo a fúkalo, akoby sa všetci čerti ženili.

Júlia nám otravuje život s kamerou denne. Kto by chcel byť v 21. storočí youtuberom a zarábať za desaťminútové videá tisíce eur? Určite všetci, ale Júlia si ide krvilačne za svojím snom a presvedčením. Bola dokonca za riaditeľom, aby jej povolil výnimku. Oblafla ho, že robí projekt o šikane a kyberšikane a zbiera materiál v školskom prostredí. Natárala mu, že bude v televíznych novinách. Bola neoblomná a zhltoľ jej to aj s navijakom. Motá sa s kamerou po škole, ale jej videá hovoria, ako sa správne nalíčiť, čo si trendy obliecť, aký filter použiť, aby ste na Instagrame dobre vyzerali, kde sa oplatí zájsť nakúpiť so zľavičkou, alebo posedieť na kávičke.

Popravde som nikdy nepochopil, ako je možné, že Júlia a Grétká sú také dobré kamarátky, kamky na život a na smrť. Sú odlišné ako čierna a biela farba, ako rub a líc, ako jing a jang.

Dedko s babkou mojich spolupáchatel'ov milo privítali. Nevedeli pochopiť, prečo sa partia mladých a zdravých ľudí tvári ako zmoknuté sliepky. „Romanko, vy ste sa cestou k horárni stihli pohádať?“ spýtal sa začudovane dedko. Vtedy mi to došlo, my sme fakt parta závislákov. Pousmial som sa a musel som dedkovi, ktorý prežil vojnu, vysvetľovať: „Vieš dedko, nepovedal som im, že tu nemáte signál ani internet. Naše mobily sú tu bezcenné škatule a my sme vlastne bez nich úplne stratení.“ Dedko nechápavo kývajúc hlavou odišiel majstrovať do svojej dielne a nechal nás napospas nášmu krutému osudu.

Aby som tu nakoniec nemusel ostať sám, zobral som rozum do hrsti a rýchlo som vymyslel plán, ako zachrániť víkend. Išli sme sa prejsť k Palcmanskej Maši. Najprv všetci dudrali, že sa im nechce, že ich bolia nohy a neustále sa pokúšali loviť signál. Po hodine pochopili, asi vďaka zvýšenému prísunu kyslíka, že tu to vôbec nemá zmysel. Odložili mobily a len tak sme kráčali, kecali a nálada sa zlepšovala každým metrom. Grétká fučala spokojnosťou, všetko vôkol bolo eko, celá jej ekologická duša pišťala od radosti a my sme jej konečne porozumeli. Došli sme až k značke Zejmarská roklina a už sa nikomu nechcelo vrátiť do horárne. Smerovali sme úplne prirodzene k rebríkom. Mlčal som, lebo sme nemali

práve najvhodnejšiu obuv, ale zvládli sme to. Po návrate nám babkine buchty chutili ako nikdy predtým.

Večer sme sedeli pri ohni zabalení v dekách a už len nemo sme si vychutnávali ten zázrak na oblohe, ktorý sme v meste nikdy nevideli. Na mobily, sprej na astmu, kameru, počítačové hry a superhviezdy mediálneho či virtuálneho sveta sme si ani len nespomenuli.

Bol to nezabudnuteľný večer. Grétka, Karči, Jakub a Fero boli veľmi unavení a šli spať. My sme sa s Julkou ešte rozprávali a ja som pochopil, že je úplne iná ako v škole. Bola milá, krásne sa usmievala, oči jej žiarili ako hviezdy na oblohe a ja som sa zamiloval. A nebol som sám. Padla prvá pusa, potom druhá a ešte niekoľko. Moje srdce plesalo. Nevieť ako Júlia, ale ja som do rána nezaspal.

Myslel som na jednu večernú debatu s dedom. Povedal, že všetky naše správne rozhodnutia sú ako kľúče na mape k najväčšiemu pokladu – k šťastiu a k pokoju v duši. Vtedy som tomu veľmi nerozumel, ale asi som tiež trochu dospel. Pochopil som, že aj taký pôvodne pokazený víkend sa môže ukázať ako to najlepšie rozhodnutie. Rozhodnutie, ktoré ma priviedlo k môjmu najväčšiemu pokladu - mojej láske Julke.

Čestné uznanie
Nelly Tomčová

Jablčník

Môj príbeh začína v krásnej dedinke, odkiaľ pochádza moja babka. Človek by si myslel, že na dedine je nuda. No to vôbec nie je pravda. Tam som zažila najlepšie zážitky a tento bol zo všetkých najlepší.

Veľmi rada prehľadávam staré zákutia domu. Aj v tento deň sme sa so sestrou vybrali na povalu. Boli sme tam už veľa krát, no je tam tak veľa vecí, že sa tam dokážeme zabudnúť aj na niekoľko hodín. Pozeráme si staré fotky, obrazy, skúšame oblečenie. No dnes sme pod kopou vecí našli červenú škatuľu. Obe sme sa ju báli otvoriť. Mysleli sme si, že tam bude nejaká myš alebo iné zvieratko, ktorého by sme sa zľakli.

Nakoniec som škatuľu otvorila ja. Boli tam dva cukríky, červené stužky a papier, na ktorom bolo písaným písmom napísané: „Poklad nájdete v sade pod stromom, ktorý kvitne slaboružovým kvetom. Z jeho plodov sa dá urobiť váš obľúbený koláč.“

Pozerali sme sa so sestrou na seba a cítili sme, že tento deň nás čaká dobrodružstvo. Utekali sme za mamkou a babkou a ukázali sme im, čo sme našli. V červenej škatuli našla babka aj dve staré fotky. Sadla si a po tvári sa jej kotúľali slzy. Posadili sme sa okolo nej za náš starý stôl. Ticho, ktoré sa dalo krájať, prerušila len kukučka na hodinách, ktorá vyšla z domčeka a ohlásila dvanásť hodín.

Babka začala rozprávať. Povedala, že presne vie, kedy to bolo a čo to znamená. Dozvedeli sme sa, že na fotke je jej babka, čiže naša praprababka. Často babku a jej sestru zabávala tak, že im skrývala indície a ony hľadali poklad. Túto hru hrávame aj my a naučila nás ju babka, tak už viem, odkiaľ ju poznala.

Bolo to 11. augusta 1961 a mala presne toľko rokov, koľko ja - jedenásť. V tento deň, kým so sestrou hľadali poklad, ich babka v tomto dome umrela. Akurát sa chystali ísť hore schodmi na povalu, keď ich mamka zavolala, aby im oznámila smutnú správu. Nastali smutné dni a na poklad úplne zabudli. Až teraz si naň spomenula. Navrhla, nech teda ideme poklad nájsť.

Vybrali sme sa do sadu. Vydedukovali sme, že strom bude určite jabloň a že koláč z plodov bude určite jablčník. Babka hovorila, že práve naša praprababka robila ten najlepší. Hneď vedela, o ktorú jabloň ide, pretože je v sade len jedna jediná, z ktorej bol ten najlepší jablčník. Zobrali sme teda lopatu a začali sme kopať. O chvíľu babka zakričala, že na niečo narazila. Všetky sme sa pustili do vyberania dosť hrdzavej debničky. Rýchlo sme ju otvorili. Babke sa od radosti rozžiarili oči. V debničke boli tiež dva cukríky, ktoré nám ale zakázala zjesť, že sú už historické. Boli tam tiež farebné gombíky a papier, na ktorom bol napísaný recept na ten najlepší praprababkin jablčník. Babka povedala, že je to ten najväčší poklad na svete.

Keď nám podľa tohto receptu nepiekli jablčník, súhlasili sme, že je to poklad pokladov. Odvtedy už iný jablčník nepečieme.

Čestné uznanie Oliver Juhan

S mojím kamarátom Filipom a jeho psom Arturom chodíme veľmi radi na prechádzky. Raz sme sa vybrali trochu ďalej od domu a zrazu sme zistili, že sa nám stratil Artur. „Artur, Artur, kde si?“ volal Filip na svojho štvornohého kamaráta. O chvíľku sa ozval brechot z neďalekého krovia. Hoci sme na Artura volali, nevracal sa. „Mňa z neho picne.

Musíme sa ísť pozrieť, čo tam vystrája,” povedal Filip. Vybrali sme sa teda za brechotom. V hustých kríkoch sme videli Artura, ktorý sa z krovia nevedel vymotať. „Oliver, poď mi pomôcť,” zavolať na mňa Filip. Artur mal čosi v papuli a nechcel to pustiť, preto sa nevedel dostať z hustých kríkov. Keď sa nám nakoniec podarilo ho z krovia vyslobodiť, zbadali sme, že má v papuli kus papiera. „Fuj, Artur, to musíš žuť všetko, čo nájdeš?” povedal Filip so smiechom.

Podarilo sa nám papier Arturovi z papule vytiahnuť. „Pozri sa, Filip, tu je nejaká mapa!” zvolal som prekvapený. Skutočne, na papieri boli vyznačené nejaké domy, cestičky a divné znaky. Začali sme s Filipom dumať nad tým, čo to má celé znamenať. „Čo keď je to nejaký pirátsky poklad?” opýtal som sa Filipa. „Ale prosím ťa, kde by sa tu v Košiciach vzal pirátsky poklad? To bude určite mapa niečoho, čo je niekde tu blízko pri nás,” povedal Filip. A asi mal pravdu. Keď sme si sadli, dali hlavy dohromady a začali rozmýšľať nad tým, čo na mape vlastne je, zistili sme, že je na nej naozaj nakreslená naša ulica a niektoré domy okolo. Veľký červený krížik, ktorý podľa nás určite znamenal zakopaný poklad, bol však úplne mimo našej ulice. „Musíme ho nájsť,” povedal som Filipovi. „Dobre, ale ktorým smerom sa máme pustiť? Veď na tej mape vôbec nie sú svetové strany. Sú tu len divné znaky pri krížiku. Vyzerajú ako veľké tlačené U. Keby sme zistili, čo znamenajú, možno by sme sa vybrali správnym smerom,” zamyslel sa Filip.

Nejako nám to nemyslelo. Dali sme si každý kúsok čokolády a zrazu Filip zvolal: „Už to mám – to nie je žiadne veľké U! To je znak pre podkovu, lebo keď ideš na koni, tak po tebe na zemi ostávajú presne takéto stopy. Takže to znamená, že náš poklad je zakopaný niekde pri jazdiarni.” Rozbehli sme sa na kopec, kam sme často chodievali aj s Arturom na prechádzky a kde sme často videli ľudí, ktorí jazdili na koníkoch. Keď sme sa poriadne pozreli do mapy, zistili sme, že ak pôjdeme od jazdiarne smerom k neďalekému jazierku, tak na polceste nájdeme náš poklad. Najprv sme si prešli celú cestu a počítali kroky. „Osemdesiatdva,” dopočítal Filip. „Takže keď cestou naspäť urobíme krokov štyridsaťjeden, tak tam by mal byť poklad,” zakričal som. Rýchlo sme sa vybrali naspäť a rátali. „Štyridsaťjeden, tu niekde by to malo byť,” povedal som Filipovi a poobzeral som sa okolo seba.

Okolo nás rástli nízke stromy, rôzne trávy a kríky. „Aha, tu je studnička,” zvolal Filip. Mali sme ju takmer pod nohami, bola však celá

zanesená starým lístím, konárikmi, hlinou a dokonca aj odpadkami. „Skúsme strčiť ruku do studničky, podľa mňa bude poklad tam,“ povedal Filip a ja som s ním súhlasil. Voda bola studená a plávalo v nej veľa špiny, ale nás to neodradilo. Vždy, keď sme ponorili ruky do studničky, vytiahli sme z nej lístie, konáriky a aj usadenú špinu. Po chvíli sme už boli obaja s Filipom celí zamazaní od špiny a mokří, Artur neposedne pobehoval okolo nás. „Vidíš tam niečo?“ spýtal sa ma Filip. „Ešte nie, musíme čistiť ďalej,“ odpovedal som.

Po chvíli sa voda v studničke začala čistiť, no hoci sme do nej už videli, nič sme v nej nenašli. Sadli sme si sklamaní do trávy a oddychovali sme. Zrazu Artur začal štekať ešte viac než zvyčajne a rozbehol sme smerom k cestičke. Na nej sa objavil starší pán a pýtal sa nás: „Chlapci, čo tu robíte?“ „Dobrý deň,“ pozdravil som sa. „Viete, my sme našli mapu s pokladom a tá nás zaviedla sem. Mysleli sme si, že poklad bude na dne studničky, tak sme z nej vybrali všetku špinu. Ale žiadny poklad sme nenašli,“ vysvetlil som sklamaný. „Aha, a môžem sa pozrieť na tú studničku?“ opýtal sa. „Samozrejme, ale ani vy tam nič nenájdete,“ povedal Filip. Pán sa vybral smerom k studničke a pozrel sa do nej. „A vy ste to nevideli?“ opýtal sa nás. „Čože, je tam poklad?“ vyskočil som a s Filipom sme sa zvedavo pozreli do studničky. „Veď tam nič nie je. Voda sa už úplne vyčistila, je vidno až na dno, ale nie je tam vôbec nič,“ povedal som sklamaný. „Chlapci, chlapci, veď práve tá čistá voda v studničke je skutočným pokladom,“ povedal nám pán s úsmevom a odišiel. Najprv sme s Filipom na seba neveriace hľadeli, no po chvíli som zvolal: „Ujko má pravdu, naozaj sme našli poklad!“

Čestné uznanie Peter Solár

Našli sme mapu k pokladu

Pred dvoma týždňami sme prežívali náš obyčajný život so školskými povinnosťami a stretnutiami s kamarátmi. Dnes prežívame úplne cudziu atmosféru.

Naše mestá v posledných dňoch vyzerajú neuveriteľne. A to sme ešte

len, ako vraví moja mama, ktorá je lekárkou „začali bežať tieto preteky“. Vonku je tak trochu ako v polovici prázdnin v najväčšej horúčave, keď na ulici nikoho nevidíte, všetko je zatvorené a zdá sa, že čas sa zastavil. Chýba mi však ten pocit, že sa nemusím učiť, tá letná ľahkosť, to ničnerobenie, ako keď ste na dovolenke alebo sa chystáte ísť. Je to, akoby niekto v našom živote zapol tlačidlo „off“.

Aj dnes som videl len veľmi málo ľudí idúcich okolo. Aj napriek tomu, že bolo veľmi teplo a obloha jasná. Ulice sú takmer prázdne a okolo nich prechádza iba asi polovica áut v porovnaní s tým, čo vidím v bežné pracovné dni. V televízii sme sledovali omšu a áno, bolo to krásne a dojímavé....

Rád počúvam rozhovory ľudí, teraz zvlášť, lebo hovoria o situácii, ktorú nikdy nezažili. Sestra hovorí, že by chcela byť vo vyššom stupni štúdia medicíny, aby mohla pomáhať chorým ľuďom. Študenti piateho ročníka sú zapojení do call centier ako operátori a informujú ľudí o viróze, alebo pomáhajú v nemocniciach. Mama vraví, že sa chýďatka musíme učiť doma sami. A že ešte jedným pozitívom tohto vírusu je, že nemusia štrajkovať ani učitelia, ani lekári, odrazu si každý uvedomuje ich dôležitosť....

Ale našiel som aj niečo pozitívne na tejto chorobe (aspoň podľa môjho názoru). Je to súdržnosť medzi ľuďmi alebo pevnejšie putá. Až teraz,

keď je mama doma, som si všimol,
koľko času trávi varením
a upratovaním, začal som jej viac
pomáhať v kuchyni aj viac upratovať.
Nechodíme nielen do školy, ale ani do
školskej jedálne, rastieme, sme stále
hladní a mama vkuse varí. Vidím na
nej, že nič nestíha, musí písať svojim
študentom medicíny, medzitým
kontroluje sestru Alžbetu či mňa, či si
píšeme úlohy, číta s Betty, dávkuje jej
lieky, medzitým nakladá práčku.
A stále sa sťažuje, že si ani nevie
vytvárať zásoby na viac dní, ako kážu
v telke. Nám sa chladnička rýchlo
vyprázdni a špajza tiež, nestíha si vraj
tú „ponorku“ ani uvedomovať, a že je
to asi dobré tak.....

Babka vraví, že sme prvá generácia,
ktorá sa nemá lepšie ako jej rodičia ,
prvá generácia prinútená vírusom ,
aby neplytvala potravinami, energiou a aby
znížila výfukové plyny či emisie. Babka
vraví, že je to horšie ako 10 egyptských
rán. Nevie, ako to bolo vtedy
v Egypte, ale prinútili faraóna konať.
Možno aj nás vírus k niečomu prinúti.
Mama sa bojí o mladšiu Betty s
jej astmou, aj o svojich starších a
slabých rodičov. Aj im začal krstný
vzorne pomáhať, nakupuje im, aby
nikam nešli, hoci predtým to pravidelne
nerobil.

Všetci sme sa akosi zomkli.
Modlievame sa večer o ôsmej ruženec,
dokonca sme vygooglili, že voľakedy
existovala akási sv. Corona, ktorá je

orodovníčkou v epidémiách. Dobré, nie?

Alžbeta začala opäť kašľať, ale už je to lepšie, je celý čas bez teplôt a tiež jej tečie z nosa, takže to nie je korona, ale asi jej zhoršená alergia a astma na jar. Väčšinou na jar sa takto zadúša 😊 Už má pridané okrem bežných sprejov.

Inak všade píšu o ponorkovej nemoci z toho, že sme doma. Tak nás včera naši vytiahli na Kojšovku, aby sme prišli na iné myšlienky, lebo nám chýbajú kamaráti. "Ďaleko od civilizácie", bolo super, po celej ceste 6 turistov, konečne som si mohol strhnúť z tváre rúško a zhlboka sa nadýchnuť. Hore kvitlo plno snežienok a vykúkali už aj prvé podbele, niečo sme nazbierali. Príroda si ide ďalej podľa jarného plánu, aj sme po ceste videli siať roľníkov a traktory na poliach. Pýtali sme sa mamy, že prečo oni pracujú. Ona nám na to, že žiť sa musí, život sa nezastavil a nemôžeme len vykúpiť všetku múku z obchodov, niekto musí aj zasiať.....Od všetkých sa totiž žiada, aby konali zodpovedne....

Mám pocit, že sme vo vyhnanstve, za ktoré si môžeme sami. Počul som príbeh o Anne Frankovej, ktorá si zavretá na povale počas vojny písala denník. Niekedy si tak pripadáam. Koľko mala vtedy rokov, 13, 14? To je jedno, ja si ho nechcem písať. A, navyše, som chlapec..... Ocko vraví, že je to zvláštny okamih, historický míľnik, ktorý si v budúcnosti budeme pamätať. Že každý sa zúčastňuje tejto bitky a

konečne máme čas premýšľať a premýšľať, že sme aspoň spomalili náš šialený denný rytmus. Mestá sú opustené, ulice sú prázdne, obchody sú zatvorené. Ale rád by som šiel k svojim kamarátom, alebo len tak von na ulicu s loptou.

Až teraz prichádzam na to, akí sú vzácní moji kamaráti, s ktorými sa vždy stretávam..... myslím, že keď sa znova dostanem z nášho domu, prvé, čo urobím, bude podanie ruky prvému chalanovi, ktorého stretnem, stane sa to novo objaveným potešením, objavenie niečoho, čo sme vždy mali: našich bratov a sestry.

Všetko sa, samozrejme, vráti a my všetci čakáme na niečo ako živý zázrak.

No našli sme aspoň mapu k pokladu, cestu k sebe, mapu k pokladu ľudských srdc.

Čestné uznanie

Samuel Adrián Királ'

Mapa k pokladu

Raz som bol cez jarné prázdniny na návšteve u starého otca. V jeden deň ma starý otec poprosil, aby som mu zo zásuvky priniesol okuliare. Keď som tú zásuvku otvoril, našiel som tam aj zvláštnu mapu.

Mapa ma veľmi zaujala. Opýtal som sa preto starého otca: „Starý otec, čo je to za mapa?“

Starý otec mi odpovedal: „Je to mapa k pokladu.“

Začal som tú mapu študovať. Všimol som si na nej rôzne šípky, krúžky a jeden krížik. Opýtal som sa starého otca: „Starý otec, čo sú to za znaky?“

„Tie krúžky symbolizujú stromy, ten krížik predstavuje poklad a tie šípky sú cesta k pokladu,“ povedal starý otec.

Podľa tých stromov to vyzeralo presne ako v záhrade starého otca. Rozhodol som sa, že ten poklad začnem hľadať. Potreboval som sa však uistiť, že ten poklad je v záhrade starého otca. Opýtal som sa ho: „Kde môžem ten poklad hľadať?“

Starý otec ma v mojom presvedčení len utvrdil. Povedal mi: „Je v záhrade.“

Vybral som sa teda s tou mapou do záhrady, aby som zistil, kde je poklad zakopaný. Stromy na mape mi pomohli mapu správne otočiť a šípky ma naviedli k miestu pokladu. To jediné, čo mi ešte chýbalo, bola motyka. Na druhý deň som sa s mapou a motykou vybral na miesto pokladu a začal som kopať. Kopal som celé popoludnie a nič som nenašiel. Jediné čo mi pribudlo, boli mozole na rukách.

Keď som okopal celé miesto, na ktorom mal byť podľa mapy poklad, prišiel ku mne starý otec s vrecom zemiakov, širokým úsmevom a povedal: „Ďakujem, že si mi okopal celú záhradku, teraz si tu môžem zasadiť zemiaky.“

Vtedy som to konečne pochopil. Žiadny poklad neexistuje! Starý otec len chcel zasadiť zemiaky a tú mapu, ktorú som našiel, nakreslil a vložil do zásuvky on. Spočiatku som bol na neho nahnevany, lebo ma oklamal. Teraz som rád, že som mu pomohol s jeho záhradkou. Onedlho som mu jeho podvod odpustil a starý otec našiel poklad vo mne a ja v ňom. Dnes mi už nemusí kresliť mapy. Vždy, keď k nemu prídem, veľmi rád mu v záhradke pomáham.

Téma *Yeti pod papučou*

1. miesto

Katarína Zlacká

Yeti pod papučou

Nenápadne si odkašlem, ale sucho, ktoré sa mi usadilo v krku, nezmlzlo. Som ako na ostrých ľadovcoch. Pomaly si utriem tečúci prúd potu z môjho chlpatého čela. Znova sa rozhliadnem okolo seba. Nachádzam sa v Národnom centre všetkých yetiovcov, v prijímacej jaskyni v samom srdci Himalájí. Okolo mňa sedia ďalší štyria adepti na miesto hlavného snežného muža z okrsku 14, o ktoré sa uchádzam aj ja. No ako vidím, ani jeden s nich sa nebojí tak ako ja. Veď prečo by sa aj mali?!

Doma ich nečaká to, čo mňa, ak toto miesto nezískam. Preto mám teraz chlpý po celom tele zlepené a mokré od potu. Prisahám, ak by mi teraz mali vyžmýkať môj kožuštek, určite by z toľkého potu dokázali vytvoriť najmenej dve nové plesá. Pomädlim si ruky, aby som sa aspoň trochu upokojil. Už tu čakám celé dve hodiny, ale neponáhľam sa naspäť. Naopak, radšej sa budem topiť v strachu ešte ďalších niekoľko hodín. To znamená, že už krásne dve hodiny nie som doma. Nepochopíte ma zle, mám rád svoj domov. Len... len, keby mi ho posledné štyri roky nezabrali zlé sily zoskupené v jedno veľké zlo. Veľké zlo, ktoré si presne pred štyrmi rokmi, jedným mesiacom, piatimi dňami a siedmimi hodinami prevzalo moje priezvisko a zmenilo môj pokojný život na niečo strašné! Áno, to veľké zlo je moja Yetilka! Krásne stvorenie, až kým neotvorí svoju obrovskú narúžovanú tlamu a nezačne rozkazovať.

Najprv jej napadlo, že moje povolanie - zbieranie českých turistov v tom zapadákové ako sú Tatry, je pre takého výborného yetiho ako som ja mrhanie energie. A tak sme sa ešte v ten deň dvojhlasne rozhodli (teda svoj rozhodovací hlas som radšej nechal mojej láske), že dám padáka a presťahujem nás do Ameriky, aby sme mohli mať viac snehových gúľ pre najnovšiu kozmetiku značky Arktidum. Mali sme vypracovaný skvelý plán, ja sa tam zamestnám ako CEO Bigfoot, budem zarábať mnoho snehových gúľ a ona sa bude starať o nákupy najlepších šampónov na srst', najlepších leskov na pery a vlastne všetko najlepšie, čo ju len napadne. Problém ale nastal, keď ma neprijali ani ako CEO Bigfoota, ani ako okresného Bigfoota so slovami, že Bigfoot nemôže mať nohu veľkosti 39. Keď som tieto slová neskôr pretlmočil svojej Yetilke, náramne sa nahnevala. Hneď ako prišla z nákupov, ktoré považuje za jej „únik od toho blbca“ a hneď potom, ako som prestrel na stôl, dovaril a umyl riad, sme sa znova „dvojhlasne“ rozhodli, že zajtra pôjdem na Ministerstvo spravodlivosti pre každého yetiho a podám žalobu na firmu Bigfoot s.r.o. z diskriminácie veľkosti nôh. Neviete si predstaviť, ako som sa hanbil, keď som sudcovi udával veľkosť svojej nohy. Ale našťastie sme vysúdili od tej firmy nemálo snehových gúľ. Dlhو nám ale nevydržali, keďže, samozrejme, ja som každý deň nakupoval novú bižutériu! Tak sme sa opäť sťahovali, ale nikde nemali vhodné voľné miesto ani pre bigfoota, ani pre yetiho, ani v Európe, ani v Austrálii a dokonca ani v Afrike (nechápem prečo, veď v Afrike, čo viem, nie je ani jeden zamestnaný yeti). A to peklo, keď som prichádzal domov naprázdno! Na to, že v jaskyni robím všetky domáce práce ja, na to som si zvykol. Aj na robenie domácich prác u Yetilkiných priateľiek, ale skoro ma dorazila lavína, keď som mal Yetilke robiť manikúru a pedikúru. Na každý jeden

pazúr som potreboval päť lakov, štyri pilníky a celú moju yetilskú hrdosť.

Preto som teraz tu v Ázii a čakám na svoju budúcu kariéru. Yetuška mi dala jasne na výber, buď budem hlavný snežný muž v okrsku 14, alebo budem do smrti robiť manikúru a pedikúru svojej Yetilke a jej priateľkám.

Vtom sa odchýli balvan a zavolajú moje meno. Už je to tu, vravím si, keď prechádzam popri tom balvane do ďalšej jaskyne. Teraz sa ukáže, či získam „našu“ vysnívanú prácu.

2. miesto Martin Marko

Hádanka

Dobrý deň. Moje meno je Yetti. Neľakajte sa, s ľuďmi som kamarát. Vraj ste o mne veľa počuli, ale nikdy ste ma nevideli. Pravdepodobne sme sa stretli v zime, keď všade vôkol bolo veľa snehu. Áno, áno, som biely ako sneh. Asi preto ste ma nezbadali. Nevadí, poviem vám, ako vyzerám. Samozrejme som krásny, mám atletickú postavu v modernom štýle. Tvárou vhodný aj za zálesáka. Tvarom vám môžem pripomínať škatuľu, čo vezmete do kopcov, ale ani v meste sa nestratím. Meriam skoro štyri a pol metra a vážim neskutočných tisíc tristo kilogramov. Som silák na pohľadanie, unesiem aj päť ľudí a k tomu ešte aj ďalších päťsto kíl hocičoho, čo mi naložíte na plecía. Som navyše aj skvelý atlét s ohromne dlhou výdržou. Ubehnem na jeden záťah úplne bez najmenších problémov aj deväťsto a pokiaľ sa posnažím možno aj tisíc kilometrov. Predstavte si tú vzdialenosť a ja sa ani nezadýcham. Priznávam, trochu pri tom zapácham, no dobre, priam smrdím ako taká stará rafinérka. Ruku na srdce, kto pri behu na takú vzdialenosť bude rozvoniat ako kvetinová záhrada? Asi nik. Som otužilý, nezastaví ma ani nepriazeň počasia, zvládnem treskúci mráz, horúce slnko, burácajúci vietor a aj valiaci sa dážď. Proste som taký chlapík do každého počasia. Napriek všetkému, však nie som drsňák. Starám sa o svojich priateľov, ktorých sa snažím zo všetkých síl udržať v bezpečí a v pohodlí. Tí, čo ma dostanú do rúk, si ma hneď obľúbia. Majú ma rady deti, ale aj ich rodičia, dokonca aj babička s deduškom. Som proste dokonalý. Teda skoro dokonalý, čestne sa musím priznať, mám aj jednu malú chybičku. Som tak trochu, čo trochu, som úplne na

plné vráta pod papučou. Pýtate sa koho? No práve, že to je ten problém, stále som pod papučou niekoho iného, ale len toho, kto má ten pravý kľúč. Vlastne som úplne rovnaký ako ten Džin z rozprávky, čo musel počúvať majiteľa lampy, keď ju pošúchal. Tým hrôzostrašným kľúčom sa dostane priamo cez moje dvere a ja musím začať poslúchať presne ako papučou dupne. Strašné na tom je, že nielen papučou, ale aj topánkami, teniskami, opátkami a kľudne aj len tak naboso. Neviem si pomôcť, musím poslúchať viac ako deti v škole. No už to iste všetci viete, kto presne som. Áno, máte pravdu, som to ja, vaša krásna biela Škoda Yeti 2,0 TDI 4x4. Váš oceľový kamarát.

Môj veľký šéf má syna Martina. Je s ním trochu šarapata, trúsi mi na zadných sedadlách, potom ma to štekli a zlostí, ale bude z neho jedného dňa skvelý šofér. Keď vidím a počujem ako sa stará on o svojho Yettiho, síce úplne malých rozmerov, som šťastný, že som v ich rodine.

3. miesto

Adam Pjecha

Yeti pod papučou

Bola-nebola, ale asi skôr bola, ako nebola jedna krajina. A v tej krajine hory Himaláje. V Himalájach na ľadovej hore Papuča žil Yeti. Mnohí z nás si ho predstavujeme ako veľkého, chlpatého a zlostného obra. Náš Yeti bol však celkom obyčajný. Pil ľadovú kávu a mal rád ľadové žemle. Žil celkom obyčajný ľadový život. V tej dobe ešte vôbec netušil, že sa jeho život zásadne zmení.

Jeho život bol iba sneh a ľad a ľad a sneh. Vôbec nevedel, že existujú aj iné zvieratá alebo ľudia. Sem tam zahliadol lietadlo, ale myslel si, že sú to iba obrovské dymiace vtáky. Keď išiel pooberať čerstvú úrodu zmrznutých cencúľov, stalo sa niečo, čo nečakal. Najprv zahrnelo, potom zadunelo a zo samého vrchu hory sa odtrhla obria lavína. Chudák Yeti sa jej nemal ako vyhnúť. Lavína ho strhla až dole do rokliny.

V ten istý čas prechádzal roklinou deduško. Býval len neďaleko v malej dedinke. Zrazu vidí, že niečo leží v snehu! „Čo je to?!“ hovoril si. Prišiel k tomu teda bližšie. „Tá vec sa hýbe!“ skríkol. „Asi je to len nejaký zvláštny medveď,“ pomyslel si. Podišiel teda k nemu bližšie a zistil, že to vôbec nie je medveď a že ten tvor je zranený. Zabelhol teda po svoj voz. Yettiho naložil, šibol koníky a hybaj domov.

Doniesol ho až ku svojej chalúpke. V chalúpke s ním žila babka. Keď dedko prišiel domov s "divným medveďom", veľmi sa čudovala. Dedko jej vysvetlil, kde ho našiel a prečo ho sem priniesol. „Blíži sa búrka, mali by sme ísť dnu,“ povedala babka. Dedko ešte stihol Yettiho vyložiť v stodole, ktorú mali na záhrade, potom išiel do chalúčky a zavrel za sebou dvere.

Na druhý deň babka zraneného Yettiho ošetrila. Skúšala ho zobudiť, ale márne. Prešiel deň, dva, týždeň, ale Yetti sa ešte stále nezobudil. Na ôsmy deň zahrmelo a udrel blesk. To Yettiho prebudilo. V panike vyskočil a poobzeral sa okolo seba. „Kde to som?“ povedal si tak po Yettiovsky. Pozrel sa von zo stodoly a skríkol: „Mokré cencúle padajú!“ To pršalo, čo však videl prvýkrát v živote a radšej sa zahrabal do kopy sena.

Keď sa rozvidnelo, babka ako každé ráno išla skontrolovať Yettiho. Zostala prekvapená, že ho v stodole nenašla. No keď sa lepšie poobzerala okolo seba, uvidela obrovskú trasúcu sa kopy sena, z ktorej vykukovali dve ľadovo modré okálie. Podišla bližšie a na podlahu položila tanierik s chlebom, kúskom výborného domáceho syra a pohár sladučkého teplého mlieka od ich kravičky Maliny. Yetti zo sena pomaly vystrčil ruku a opatrne si vzal jedlo, ktoré mu babka priniesla. Nič lepšie v živote neochutnal. Potom vystrčil aj druhú ruku, nohu a ešte jednu a nakoniec zo sena vyšiel úplne celý. Zastal pred babičkou a usmial sa na ňu tak, že keby mu na hlave uši nenarástli, bol by sa usmial okolo celej hlavy. Prstom ukázal na svoje ústa a druhou rukou si pohladkal chlpmi obrastené brušisko. V tej chvíli babka vedela, že je už dobre a nemusí sa toho bieleho obra báť. Spoločne vyšli von a babka nezvaného hosťa nakrímla až sa mu pupok na ruby obrátil. Spokojný Yetti si potom ľahol na čerstvú voňavú trávu, ktorá rástla na dedkovom a babkinom dvore a tvrdo zaspal. Ech, ale že ten chlpláč chrápal až trámy na dome praskali.

Keď sa zobudil, sadol si na zem a smutnými očami ukázal prstom babke na ľadovú horu a zafrúkal ako malé dieťa. Babka hneď vedela, koľko bije, pohladkala Yettiho po chľapatom chrbte a poškrabkala za uchom. Rukami a nohami mu ukázala, že nech sa nebojí, že ona už vie, čo treba urobiť. Tým sú všetky babky známe, že si vždy vedia dať rady a na každú otázku poznajú odpoveď. Dedka poslala do dediny vlnu nakúpiť a keď sa s plným vozom vrátil, ihneď sa do roboty pustila. Vlnu na obrovské ihlice navliekla a parádny sveter, rukavice a čiapku

Yettimu uplietla. To aby mu na ceste domov na ľadovú horu zima nebola. No s Yettiho nohami si nevedela poradiť, hoc mu na nich zo zvyšnej vlny hrubé vlnené ponožky uplietla, s topánkami jej musel dedko pomôcť. Dedko z kusiska kože, ktorá im už dávno na povale visela, ušil dobrákovi Yettimu šikovné yetti topánky. To zas, aby sa mu na ľadovú horu ľahšie išlo.

Na druhý deň dedko zapriahol do voza svojich verných koníkov a s vyparádeným Yettim sa spolu vybrali na miesto, kde ho vtedy deduško našiel a pred istou smrťou zachránil. Rozlúčili sa s babkou a ona mu ešte na cestu batôžtek s domácimi slivkovými buchtami zabalila, fľašu Malininho mlieka pod pazuchu strčila a zamávala na cestu. Dedko Yettiho zaviezol pod ľadovú horu a tam sa aj rozlúčili.

Od hlavy až po päty zababušený Yetti sa v nových topánkach vybral na cestu naspäť do ľadovej jaskyne pod vrcholom ľadovej hory, ktorá celkom vyzerala ako veľká biela papuča. Veď tak ju aj volali ľudia, čo žili v údoliach – Biela papuča a to ani nevedeli, že presne pod jej vrcholom v ľadovej jaskyni žije a možno až dodnes Yetti vo vlnenom svetri a s vlnenou čapicou na hlave. Nevedel by to nikto, kebyže ho vtedy dedko s babkou nezachránili. Od tej doby už nikto veľkého bieleho snežného muža nevidel, len babke občas z obloka teplý chlebík s domácim syrom zmizol, keď ho tam pre veď viete koho nechávala.

Čestné uznanie Daniel Imrich

Jurko svoje prázdniny a ďalšie roky musí stráviť s rodičmi v zdedenom dome po starkom. Mal ho veľmi rád. V dome, ktorom býval nebolo dvakrát príjemne. Dlho sa oň nikto nestal. Preto sa Jurko rozhodol trucovať v pivnici za dvorom. Skúšal si tam vymýšľať rôzne hry na skrátenie času. Svoju frustráciu si vybíjal na všetkom, čo sa dalo. Na všetkom, čo mu prišlo pod ruku. Hneval sa, že odišli bývať preč z mesta, preč od priateľov, wifi, mestskej zábavy. Jednoducho od každodenného šumu.

Pri prehadzovaní harabúrd natrafil na staré lietadlo. Ošúchaná zelená farba odkrývala drevenú kostru a namontovaný malý motorček. Bolo to

presne to lietadlo, zo starých fotiek, ktorým sa vyhrali všetky deti v rodine. Jurko ho spoznal. Veď i počúval rôzne historky, ktoré mu starký po večeroch rozprával na lavičke pred domom.

„Určite bude vybité," zahundral Jurko. „Chcelo by to baterky." Poobzeral sa okolo za retro joystickom. Po chvíli ho našiel. Odbehol do domu, kde ich mal odložené. Lietadlo položil na zem. Otočil sa a krátkymi krokmi, odstúpil, aby mašinke nebránil pri vzlietnutí. Hlavu mal sklonenú a sústredene rozmýšľal ako to funguje. Vpravo, vľavo, hore, dole štart. Opakoval si. Ani nevie ako, podarilo sa mu ho naštartovať. Lietadlo sa pohlo. Keď zodvihol zrak od joysticka, neveril vlastným očiam. Na lietadle, v časti pilota sedela hrdzavá veverička. Očividne jej neprekážalo to, čo sa okolo nej dialo. Lietadlo sa začalo dvíhať až bolo skoro dva metre vo vzduchu. Jurko sa rozbehol za lietadlom, aby ho zastavil, no ovládanie nereagovalo. V panike skúšal všetky gombíky, čo lietadlo zmiatlo a nekontrolovane sa vznášalo s vetrom.

„Tak toto mi nikto neuverí," odfrkol si. Bezradne sa prizeral ako sa obaja vzdáľujú. Zvedavosť zvíťazila. Rozbehol sa za lietadlom kým nepadne na zem. Bežal cez kopec, hore lúkou, lapal po dychu, keď sa mu lietadlo stratilo za horizontom. Pomaly vyšiel hore, videl už len ako sa s veveričkou rúti k zemi, rovno medzi pasúce sa ovce. Pohyb zaregistroval veľký pes a bežal k miestu. Keď zastavil, silno štekal na prichádzajúceho bača. Bol to starší muž, s iskričkami v očiach. Jurko pomaly začal schádzať dolu kopcom a z diaľky sa prizeral, čo sa bude diať.

„To je tvoje?" opýtal sa Jurka. Chlapec, len prikývol hlavou.

„Chlapčisko nepodarené takto týrať zvieratá!" hromžil bača.

„To nie ja, to ona sama!" bránil sa Jurko. „Chcem povedať, že ona sama nasadla do lietadla. A kým som si to všimol, bolo už neskoro."

„Nerob si zo mňa dobrý deň, že ona sama nasadla do lietadla? Čo som na hlavu spadol?" reval bača.

Na zemi ležalo nalomené lietadlo a niekoľko metrov od neho bezvládne telo veveričky. Bača sa zohol a opatrne zobral veveričku do rúk. Jeho pes ňufákom skúmal, čo to bača drží.

„Ešte žije," povedal ticho bača. „Nožičku má asi zlomenú. Dones konárik, skúsím ju zachrániť."

Jurko odbehol a bača ju položil do bundy. Konárik obviazal okolo nôžky, aby ňou nehýbala a mohla sa vyliečiť.

„Mrzí ma to," ozval sa po chvíli Jurko. „Ale ona naozaj sama vyliezla do lietadla."

„Čo sa stalo, stalo sa. Netráp sa tým. Ak má prežiť, prežije. Hlavné je, že si to neurobil naschvál. Dnešné deti si nič nevážia. Všetko chcú len ničiť a čo sa deje okolo nich si vôbec nevšímajú."

Jurko sa začervenal. Báľ sa, že bača mu vidí do duše. Pred chvíľou v pivnici robil to isté. Všetko ničil.

„Čo s ňou bude? Postaráte sa o ňu?"

Bača prikývol. "Nechaj, fuj neolizuj." upozornil psa. „Nechaj, nech sa sama preberie.“ Pes vrtel chvostom. Akoby sa tešil, kedy sa malá pilotka preberie a bude sa s ním hrať.

"Utekaj domov, zajtra príď a dozvieš sa, ako to dopadlo. Aby ťa rodičia nehľadali. Teraz musím ísť s ovcami nazad, na salaš," otočil sa bača. Jurko stál a pozeral sa za ním ako odchádza.

"Dobre, zajtra prídem," zvolal a pobral sa nazad.

Večer sa nevedel dočkať rána. Od netrpezlivosti nemohol zaspať. Ráno hneď ako vyskočil z postele, rozbehol sa dvorom na lúku.

„Kamže kam? Mladý pán. A čo raňajky? Tvár a zuby máš umyté?" zastavila ho mamka.

„Ale, mami, ponáhľam sa," pozrel sa Jurko na mamku prosebnými očami.

„Najprv sa naraňajkuj a potom môžeš ísť. A kamže si sa to vybral?" opýtala sa.

Jurko sa vrátil do kuchyne. Sadol si za stôl a medzi sústami chleba, rozpovedal, čo sa mu včera prihodilo.

„Dobre, choď. Ale dávaj na seba pozor!" upozornila ho mamka.

Keď Jurko prichádzal na lúku, očami hľadal baču medzi ovcami. Oproti mu bežal jeho pes. Veľký slovenský čuvač s krásnou bielou srst'ou. Tešil sa Jurkovi a priviedol ho až k veľkému buku. Vedľa neho sedela hrdzavá veverička. Nôžku mala omotanú kúskom látky, bez konárika. Bača sa prebral z driemot.

„Dobrý deň bača," ozval sa Jurko.

„Dobrý, dobrý," zívola bača. „Ako sa ty chlapče vlastne voláš?" opýtal sa bača. "Včera ti nebolo veľmi do reči."

„Juro," odpovedal, no oči mal stále upreté na veveričku.

„Ja som Peter, toto je môj pes Yetti a toto malé poznáš," ukázal prstom na veveričku.

"Yetti? Tak to je ozaj krásne meno pre psa," presunul oči z veveričky na psa.

„Dostal som ho, keď bol šteniatko, nič iné ako Yettiho nepripomínal. Tak som mu to meno si akosi prischlo," povedal bača s pobaveným úsmevom.

Jurko si sklonil hlavu k Yettimu. Spoločne sa zadívali do veľkých očí.

"Môžem sa s ním hrať?" opýtal sa.

"Nooo, neviem. Si druhý v poradí. Nevie, čo na to povie Yetti. Včera, keď sme prišli na salaš, veвериčka sa prebrala. Nôžku zlomenú nemala, iba vykĺbenú. Opuch zmizol. Vôbec jej neprekážalo, že s ňou hýbem a manipulujem. Usadila sa mi na pleci a nepohla sa odo mňa. Mal si pravdu, je to flegmaticka," zasmial sa s chuti bača.

„Ráno, keď som išiel vyhnať ovce na pašu, behala po Yettim a naháňali sa spolu. Celý čas sa neoddelili od seba. Stali sa z nich kamaráti," hladkal bača Yettiho po hlave. Veвериčka sa na chvíľu vzdialila a priniesla si niečo v labkách. Nestihli si to všimnúť, pretože to rýchlo zhltna.

„Má veru apetít, naberá silu," zasmial sa Jurko.

Takto sa Jurko s bačom rozprávali hodiny. Jurko si začal uvedomovať, že aj život na dedine nie je tak zlý ako predpokladal. Prestávali mu chýbať priatelia. Pochopil, že ich kanadské žartíky mu nechýbajú a tešil sa spoločnosti baču a zvieracím priateľom. Bača vybral z ruksaku chlieb s maslom a syrom. Keď vytiahol psie sušienky, zavolať na psa, aby si tiež zajedol. Lenže nereagoval. Pozreli smerom, kde ležal. Bol celý natiahnutý, na tráve a na hlave mu spala schúlená veвериčka. Pes sa iba bezradne pozeral nežnými očami. Báľ sa pohnúť, aby nezobudil veвериčku. Aby mu nespadla z hlavy.

Bača s Jurkom na seba pobavene pozreli. Oči sa im obom smiali.

"Yetti pod papučou," vykrikoľ Jurko a smial sa. Ľahol si vedľa psa. Bol celkom rád, že mu veвериčka naskočila do lietadla. Pochopil, že svet núka mnoho možností a všade sa dajú nájsť noví a vzácní priatelia. A tiež si uvedomil, že nikde nebude sám.

Čestné uznanie **Katarína Drangová**

Yettihopieseň (preložené z yettiovkej reči)

Volám sa Grahika, čo znamená po nepálsky asteroid a som yetti. Ja a moja rodina žijeme v Bhutáne neďaleko vrcholku hory ChomolharyKang. Asi neviete, kde to je. No, to je v Ázii, severne od Nepálu, pár kilometrov od Mount Everestu. Ten určite poznáte.

V jaskyni na Mount Evereste žije môj bratranec Archie a jeho otec Leroy a mama Idna. Mám veľkú rodinu a patríme medzi najväčšie v Bhutáne. Moja malá sestra (má skoro dva metre) Tara (čo znamená hviezda), otec Mahiná (mesiac) a mamka Surya (Slnko). Poviete si: normálna veľkosť rodinky. Ale pre nás yettiiov je to až priveľa, pretože sme takmer vyhynuli. Zomierame rýchlo. Bratrancovi Archiemu zomrel brat pár dní potom, čo sa malý Ada narodil, pretože ho prešiel džíp. Ten džíp ho zvalil do jazera, kde zamrzol. Bolo to dosť tragické a pre Archieho rodinu to ešte stále tragické je. My yettiovia máme tú výhodu, že našou bielou srstou splývame s okolitým snehom a dokážeme sa dobre ukryť. Raz som sa dostal do takej šlamastiky. Vyzeralo to akosi takto: yetti, kilometre od domova, sám a pred ním traja poľovníci. Nemal som na výber, a tak som sa pritisol na zasneženú zem a začal na mňa padať sneh. Našťastie pre mňa, si ma nevšimli, ale bolo to riadne tesné. Naša srst je mäkká ako sneh a ani keď ľudia po nás chodia, nepocítia zmenu (viem z vlastnej skúsenosti. A vy ľudia máte len päť zmyslov a k tomu cez sneh veľmi dobre nevidíte. To je naša ďalšia výhoda. Kedysi sme boli nadriadený druh a ľudia sa nás báli, aj keď neviem prečo, pretože mi ľudom nechceme a ani podľa zákonov yettiiov nemôžeme ani ublížiť a ani vás zabiť. Vy ľudia máte jednu slabinu: usudzujete podľa vzhľadu. A to nás, yettiiov, privádza do šialenstva aj záhuby, a to teraz myslím doslova. A viete ako sa my uzdravujeme od takéhoto šialenstva? Pozorovaním hviezd, ktoré vyzerajú v horách ešte krajšie ako u vás alebo spevom. No nie je to taký spev ako máte vy. Vôbec nechápem, ako môžete mať také piskľavé hlasy. Naš spev je krásny, hlboký a niekedy aj smutný. Spievame vlastným jazykom, čo sú pre vás, ľudí, len zvuky, ale pre nás má každý tón nejaký význam. Nehovorím, že nás nepočujete. Práve naopak, počujete nás veľmi jasne. Pomocou vetra, veď fyzika nepopustí. A niekedy nás začujú aj na Slovensko, do Utahu, vlastne náš spev počuť všade, kde zvuk dôjde. Možno aj teraz nejakého yettiho počujete a ani si to neuvedomujete, pretože náš spev už beriete ako samozrejmosť. Niektoré piesne vám pomáhajú. Napríklad, keď sa cítite veľmi zle, chýba vám nejaká blízka osoba, tak choďte von, kde vietor pomáha šíreniu našej piesne a započúvajte sa do vetra. Určite v ňom našu pieseň začujete a povzbudí vás to pokračovať vo vašom sne a celi. Pomocou piesní vám nielen pomáhame, ale aj zväčšujeme naše teritórium. A ako to robíme? Jednoducho zaspievame, že niekde nemáte ísť alebo nemáte niečo robiť a vy to podľa zvuku zistíte, príde vám to správne a poslúchnete nás. A to zaberá! Tak sme docielili aj to, že na nás niekoľko ľudí zabudlo a už nás nechceli zabiť.

Ale niekedy nestihneme donútiť všetkých, aby na nás zabudli a tí nás otravujú a nenechajú pokojne žiť. Čo by ste spravili, ľudia, keby k vám niekto prišiel bez pozvania domov? Presne tak. my vám nechceme ublížiť. Len chceme pokojne žiť. Ale niekedy sa cítime riadne pod papučou. A niekedy to nezvládame a niekoho zraníme. Napríklad môj kamarát Kiang. Minule zabil jedného Nepálca, pretože ho chcel zastreliť. Myslím, že vo vašom svete sa to volá sebaobrana. No za zabitie nejakého človeka musí dotyčný yetti zaspievať rodine nejakú pieseň, ktorá im pomôže zvládnuť svoje utrpenie, čo yettiho vyčerpá a musí opustiť svoju rodinu a túto rodinu ochraňovať. To je pravidlo. Kiang mi napriek tomu chýba. Nol to dobrý yetti, skvelý kamoš, aj keď sa niekedy nevedel ovládať. Ale to ani vy ľudia. Niekedy sa zdá, akoby ste o nás vedeli, ale akoby vám bolo jedno, či prežijeme alebo nie. a niekedy sa vážne cítime pod papučou. Možno keby ste nám nechali aspoň naše hory. My yettiovia máme radi hory. Sneh a ohadzovanie sa ním a váľanie v ňom. Ale už musím končiť. Mama Surya spravila večeru. Jej jedlo je moje obľúbené. Vždy, aj keď som akokoľvek veľmi smutný a cítime sa beznádejne, mám tu Taru, ocka a mamku a jej skvelé jedlo.

Čestné uznanie Mikuláš Marko

Môj starý otec oslávi tento rok osemdesiate narodeniny. Chystáme mu veľkú párty. Sem-tam mi napadne, či by som chcel mať toľko rokov. Ak by som bol ako on, isto áno. Neviem, či by ste mu tipovali taký vysoký vek. Celá rodina sa tešíme jeho pevnému zdraviu. Jeho optimizmus, dobrá nálada a humor každému vyčarí úsmev na tvári. Vždy, keď prejde okolo starkej, vtlačí jej bozk na líce a šibalsky sa usmeje, ako keby mal sedemnášť. Síce zagúľam očami, ale vo vnútri ma hreje pocit, že sa stále ľúbia. A keby ste videli, ako jej nadbieha, ako jej lichotí a ako na ňu zamilovane hľadí. Odpadli by ste. Mám pätnásť, som čerstvo zamilovaný do mojej spolužiačky Julky a asi si aj prajem, aby to bolo naveky také krásne medzi nami, ako je to teraz. Ale nemám vešteckú guľu a ani nie som jasnovidec, netuším, čo bude o 65 rokov.

Môj starý otec to vedel. Stále hovorí, že do starkej sa zamiloval na prvý pohľad. Predstavte si, že starý otec, sa narodil do rodiny, kde už bolo jedenásť detí. Narodiť sa v roku 1940, keď zúri vôkol vojna a doma

je už trinásť hladných krkov, to nebol práve ľahký štart a veru ani prechádzka ružovou záhradou. Už ho veľmi neočakávali, ale o to viac ho všetci ľúbili a chránili. Bol benjamínkom rodiny a meno Benjamín mu ohromne pristalo. Starká ho dokonca oslovovala Benjamínko môj. Bolo to veľmi milé a z toho oslovenia bolo cítiť, ako veľmi ho má rada. Napriek tomu, že dedkovi rodičia a jeho súrodenci to mali veľmi ťažké, zvládli to. Stretnúť našu tlupu, blízku i vzdialenejšiu rodinu, je fakt zážitok. Zároveň každá oslava je v našom podaní malá svadba. Starký prežil celý život na Mlynkoch. S otcom a bratmi rúbali drevo v neďalekej hore. Odchádzali z domu zavčasu, keď ešte slnko spalo a hviezdy im svietili ako lampáše na cestu do hory. Celý deň ťažko pracovali. Postupne sa mu súrodenci pobrali za lepším životom a za prácou do Košíc, do Martina, do Bardejova a do Bratislavy. Áno, mám to šťastie, ak ideme niekde na Slovenku na výlet, ani hotel si nemusíme hľadať, bratrancov a sesternice z druhého kolena mám rozlezených ako mravcov po našej krajine. Nocľah sa vždy nájde. Dedko ostal s rodičmi bývať na Mlynkoch sám. Raz na tanečnej zábave sa zahľadel starký do našej starkej, i keď mu nadbiehali krásavice z celého chotára. S veľavravným úsmevom vraví, že mu starká učarovala svojimi nezábudkovými láskavými očami. Popravde, keď na mňa pozrie, idem sa pod jej pohľadom aj ja roztopiť a splním jej vždy všetko, o čo ma požiada. Starká bola sirota. Jej rodičia boli partizáni a bohužiaľ, zahynuli počas vojny. Má len jednu fotku, na ktorej je so svojou mamkou a ockom. Opatruje ju však ako najvzácnejší poklad na svete. O svojich rodičoch, i keď si ich nepamätá, hovorí vždy s láskou a nehou. Stále nám pripomenie, že sa všetci teraz máme veľmi dobre aj vďaka jej rodičom. Zomreli spolu pár dní pred koncom vojny. Starala sa o ňu a vychovala ju jej babenka. S ťažkým srdcom púšťala svoju jedinú vnučku na zábavu do vedľajšej dediny. Ale osud je osud. Starký a starká si boli súdení. Dedko s láskou o svojej Marienke hovorí: „Starká bola stratená v neďalekej dedinke Stratená. Keby nebola prišla na tancovačku, moje srdce by si ju aj tak našlo. Nebolo by to také ľahké, ako to máte teraz vy mladí, ale Marienka je moja spriaznená duša, môj prístav, moja láska, jediná na celý život.“ Nemyslíte si, že to mal starký jednoduché. Babenka bola na starkú veľmi, veľmi prísna. Keď ju prišiel odprevadiť domov, babenka ho vyhrešila, dokonca mu zakázala priblížiť sa k ich domu. Metlu naňho vytiahla. Starká sa len usmieva pri spomienke na babenku a vysvetľuje nám:

„Predstavte si, babenka bola staručké drobnučké žieňa, aj s topánkami mala 150 cm. Jej striebřité vlasy, ktoré jej zdobili tvár a zrobené ruky svedčili, že má mnoho krížikov na chrbte. S odvahou

bojovníka sa rozhodla brániť moju česť pred vašim starkým. Vyzerali na gánku trochu komicky. Starký sklonil svojich 190 cm nad babenkou ako snečnica večer hlavu. Niečo artikulovali, rozhadzovali rukami ako bociany krídlami na poliach a ja som si len vyšívanou vreckovkou utierala slzičky za šopou. Vyzerali ako trpaslík a obor. Tak som sa bála, že mi ho celkom odoženie, že už ho nikdy viac neuvidím. Babenka však po chvíli objala môjho obra a dala mu krížik na čelo. O chvíľu boli ohlášky a svadba.“

Po svadbe sa im narodili traja synovia Ján - môj otec a strýkovia Juraj a Jozef. Starí rodičia ich vychovávali síce prísne, ale s láskou. Všetci traja zdedili modré oči, svetlé vlasy a milujúce srdce po starkej. Temperament, poctivosť, zmysel pre spravodlivosť a hlavne výšku dostali do vienka po starkom.

Starký často hovorieval: „Vy, moji chlapci, mocní ako duby, nikdy nezabudnite, že Svätopluk mal pravdu, keď svojim synom radil, že majú držať spolu ako prúty. Vy ste ešte väčší a ešte mocnejší, zvládnete všetko a ak si navzájom budete pomáhať, vytvoríte spoločne veľké veci.“

Samozrejme, mal pravdu. Traja bratia vybudovali úspešnú stavebnú firmu. Som na nich pyšný. Darí sa im. Ocko a Ďuri sa majú čas venovať svojim rodinám, firme aj koníčkom. Chýbajú mi však časy, keď sme chodili všetkých troch povzbudzovať na basketbalové turnaje. Milovali sme, keď nás s mojou sestrou Emou a našimi sesternicami Leou a Elou brávali na tréningy a robili si z nás srandičky, že nás hodia do basketbalových košov. Ich výška im to dovoľovala. Učili nás spoločne plávať, lyžovať, korčuľovať, jazdiť na bicykli, strieľať z luku. Zábava s nimi bola vždy. Zbožňovali sme, keď sme mohli s nimi a ich kamarátmi stanovať. Áno, áno, mali sme veľa nanukov, kofoly, nezdravej stravy a chodili sme neskoro spať. Ale bola zábava, sranda a naučili sme sa, ako postaviť stan, narúbať drevo, založiť oheň a postarať sa o raňajky, keď dospeláci po náročnom nočnej službe pri ohni, vyspávali až doobeda.

Všetko sa však zmenilo, keď sa strýko Jozef, naša hora svalstva, ktorého výška 202 cm, váha 132 kg a 49 cm nožička (topánky sa mu kúpili v obchode veru nedali) predurčovali k prezývke Yeti, zaláskoval. Zamiloval sa tak vážne, že pokľakol a do polroka bola svadba. Ohluchol, oslepol a úplne sa zbláznil. Kvetka k nám bola nesmierne milá. Popravde, kočka to bola na pohľadanie. Možno keby bola trochu mladšia, mohla by robiť aj modelku. Mamu, tetu Janu (Ďuriho manželku) a dievčatá oblbovala lakmi, voňavkami, kabelkami a šatičkami, ktoré prezentovala aj na Instagrame. Robila im

účesy, nechty, bezhlavo im lichotila a štebotala dookola reči typu všade bola, všetko vedela. Ocko, strýko Ďuri a ja sme tušili, že bude zle. A veru aj bolo! Prichádzalo to postupne, ale bol to nezvratný proces. Yeti prestal chodiť na turnaje. Neskôr neprichádzal ani na tréningy. Keď mu volali kamaráti, nemal zrazu čas. Na rybačku, na ktorú sme chodili len my, chlapi, odrazu zabudol. Čakali sme ho v horárni a on neprišiel. Neprišiel ani len na nácvik dobrovoľných hasičov. Zrazu sa všetko točilo len okolo Kvetky, Kvetušky a Kvetulienky. Buď bol s ňou, alebo s ňou telefonoval, alebo o nej hovoril. Trochu som to pochopil, až keď som sa zamiloval do Julky.

Kamaráti sa Yetiho však nemienili vzdať. Náš sused a zároveň tréner basketbalu ujo Peter, pozval všetkých hráčov a kamarátov na oslavu svojej päťdesiatky. Všetci sa tešili, nevedeli sa dočkať spoločne stráveného večera. Chlapi objednali reštauráciu a bowlingovú dráhu. Zo mňa si urobili dones, prines, odlož, ale zvládal som to statočne. Tréner sa tešil z darčeka, oči mu žiarili od radosti ako uhlíky v pahrebe. Neskryval nadšenie z novučičkého Xboxu. Popravde, závidel som mu, aj ja som po takom túžil.

Ocko ma asi chcel rozosmiať, keď mi pošepol do ucha: „Aj ty taký dostaneš, keď budeš mať päťdesiatku.“

Zábava bola v plnom prúde a Yetimu zrazu zazvonil telefón. Chlapi doňho hučali, aby ho ani nezdvíhal, on sa však len pousmial:

„Ahoj miláčik,...áno, miláčik,... dobre, miláčik,... samozrejme, Kvetka...“ pozrel sa podvedome na hodinky a odpovedal: „...stihnem to tak za 20 minút.“

Ticho by sa dalo v miestnosti krájať. Všetci sa pozerali na Yetiho a čakali, čo zo strýka vypadne. Hodil ten svoj hollywoodsky úsmev a s pokojom Angličana hlesol:

„Skočím po Kvetušku na manikúru a hodím ju domov, nevie šoférovať s novými nechtami.“

Chlapi prestali piť, jesť a asi aj dýchať.

„Jožko si normálny, veď Peter má oslavu, nech si vezme fešanda taxík, aj tak nemôžeš šoférovať, veď si pil!“ dostal naložené od brata Ďuriho.

Keby ste videli strýka, aj slzu by ste pustili. Sedel na lavici ako kôpka nešťastia.

„A a ako jej to mám povedať?“ zúfalo koktal Yeti.

„Normálne, veď logika nepustí, nie si jej osobný šofér. Je dospelá, zvládne to,“ pustil sa doňho aj Pišta.

Zavolať teda Kvetke a skoro šepotom previnilo začal: „Ahoj, Kveti, prosím ťa veľmi pekne, vezmi si taxík, ja som pil, nemôžem šoférovať...áno, áno, samozrejme, vynahradím ti to.“

Zložil, chlapi ešte utrúsili štipľavé komentáre na Yetiho pod papučou, sem-tam ho podpichli alebo hodili žart na jeho adresu. Oslava pokračovala v dobrej náladičke ďalej. Okolo polnoci však Kvetuška dorazila po svojho manžela. Hodila úsmev vpravo aj vľavo a bolo po zábave. Manželia odišli domov.

„Ja som vám to vravel, keď sa Yeti vzdal Porshe a vymenil ho za ten Renault Scenic, že už ho nadobro strácame. Všimli ste si, že sa tak čudne oblieka, navoňaný je nejakým sladkým čudom, nechodí s nami na tréningy, na turnaje a ani na pivo. Keď niečo pridá na facebook, je to len nejaká vyškerená fotka s Kvetkou a Kvetkiným popisom,“ Rudo sa vysťažoval od srdca.

Všetci len zvesili hlavu a súhlasne prikývli.

„Ako je to možné, že chlapiska, ktorého Dunčo na pohľad poslúchal, medveď v hore spozornel a radšej zaliezol, keď ho zbadal, vlci prestali zavýjať, dokáže jedna ženská, tak zmeniť? Dúfal som, že aspoň z neho bude rebel a on ma sklamal, on je ešte viac pod papučou ako my,“ smutne konštatoval Šaňo.

A môj ocko to úplne zaklincoval: „Chlapi, a to vy neviete, že sa skamarátil aj s pračkou, žehličkou, umývačkou, sporákom a vysávačom. Minule som mal lístky na MMA zápas, zavolať som Ďuriho, volali sme aj Joža, ale on, že sa vraj opýta Kvetky, či náhodou už nejaký program nemajú. Mali, neozval sa. V aute, keď sa s ním veziem na stavbu, žiadna Metallica, Nirvana alebo Pink Floyd. Vyhráva už iba Justin Bieber a Lady Gaga. A keď začal s mojou ženou rozoberať Sex v meste, vzdal som to.“

Páni mi ešte pri odchode z oslavy poklepkávali po pleci a dávali rady do života: „Chlapče, pouč sa z našich chýb... preberaj, ale vyberaj poriadne... nedovoľ žiadnej ženskej, aby ti riadila život... nikdy sa nežeň!“

Kvetka skrátka výrazne zasiahla do všetkých vzťahov v rodine i v partii. Yeti si ju vybral a nám ostatným neostávalo nič iné, len sa zmieriť s týmto faktom.

Všetko sa zmenilo ešte viac, keď sa narodila Vivien. Malá čarodejnica si omotala okolo palca úplne všetkých. Tatko Yeti bol úplne namätko z tej malej potvory. Chlapi z tímu sa predbiehali, ktorý zo seba urobí väčšiu opicu. Musím sa čestne priznať, že aj mňa zlomila. Vďaka nej som si aj Kvetu nakoniec celkom obľúbil. Keď sa teraz stretne u starkých v horárni, všetko a všetci sa točia okolo drobca.

Má necelé tri roky a keď tá začne: „Vivi sce ete hijó,“ starký neváha, nepočuje a nevidí už ani starkinej námietky. Aj keď ho bolí chrbát aj kolená, cvála pred domom ako najšťastnejší poník na lúke a vôbec mu nevadí, že to malé blond'avé zubaté čudo neustále opakuje: „Štarký, hijó, hijó, hychlejšie!“

A aby toho nebolo málo, strká mu na hlavu čelenku jednorozca. Starká vari Vivienkine obľúbené jedlá a ja dosť trpím, lebo rezeň neľúbi. Mama, ocko, teta Janka a strýko Ďuri sa len pousmejú a v hlavách im prebehne obdobie, keď starká varievala len lentilkový (šošovicový) prívarok, lebo ja a Lea sme ho milovali. Nechcem si starkých idealizovať, ale oni sú fakt špičkoví, i keď majú predsa len jednu chybičku. Chodili sme k nim cez prázdniny, chodievame cez víkendy a nikdy nedovolili zaviesť internet do horárne. Možno prišiel čas na zmenu. Čo sme nedokázali my, možno dokáže malý škriatok Vivien. Genetika je mocná čarodejnica. A tak pod papučou už nie je iba Yeti, ale pekne-krásne celá rodina!

Čestné uznanie

Kristína Hirčková

Bol jeden z dlhých zimných večerov. Ja s bratom sme boli na návšteve pri babke. V izbe bolo šero. Oheň v krbe tíško praskal. Z rádia hrali staré šlágre, ktoré babka milovala. Vonku sa už poriadne zotmel. Z kuchyne voňali lekvárové buchty, ktoré sa dopekali v rúre. A mne bolo príjemne. Cítila som sa v bezpečí a milovaná. „Babi, budeš nám niečo rozprávať aj dnes?

Veľmi rada počúvam tvoje príbehy.“ „Srdiečko, pravdaže, len počkaj, prinesiem buchty, už sú dozaista hotové.“ Babka bola hotový poklad. Pri nej sa človek cítil výnimočne. Tie jej pocukrované buchty musia raz vyhlásiť za národný poklad. „Mňam! Fantastické ako vždy. Babi, vlastne oni sú asi stále lepšie a lepšie.“ Babka sa len uspokojene usmiala a sadla si k nám. „Tak teda, milí moji, počúvajte!“

„Kde bolo, tam bolo, kde padala lavína a vietor pískal po vrchoch, kde už ani vtáčik letáčik nezaletel, lebo to bolo na kraji sveta, kde si hviezdy občas od únavy zdriemli, žil jeden veľký a legendami opradený tvor. Verte mi, bolo to tak. Môj ocko, váš pradedko mi o tom neraz rozprával, pretože sám ho niekoľkokrát stretol. Tak teda ten zvláštny a pred ľuďmi sa skrývajúci tvor sa volal YETTI. Nepýtajte sa, prečo práve tak, to už nikto nevie. Jasné je len to, že bol veľký a často

smutný. Nie preto, že by bol na svete sám. Možno práve preto, že nebol... ktohovie. Býval v domčeku zo snehu. Mal ženu, volala sa HAGARDA. A k tomu ešte dve dcéry. Dočista sa podali na svoju matku. Volali sa IRDA a VIRDA. Žiť po boku troch rozmarných žien teda nebola žiadna sranda, aspoň tak mi ocko rozprával. Lebo s Yettim viackrát o tom hovoril.

Yetti bol dobrák od kosti. Robil pre tie svoje tri ženy čo im na očiach videl. Ale dobrého slovka sa od nich nedočkal. „Všetko je tu malé, nemáme sa kam pohnúť, nevieš sa postarať ani o poriadny dom!“ – kričala už po stý raz na úbohého Yettiho jeho žena. A to vôbec netušila, že už celé mesiace pre nich potajme stavia velikánsky dom, kde budú mať Irda s Virdou krásne veľké izby. Často si predstavoval, aká bude Hagarda šťastná. Myslel si, že na neho bude pyšná, čo dokázal a ako sa o nich stará. Určite bude konečne spokojná a budú si šťastne žiť. Veď jej dá, o čom stále sníva. A tak, keď konečne zo snehu postavil krásny veľký dom, zaviedol celý šťastný svoje tri ženy k nemu. Dokonca urobil na dvere aj mašľu z ľadu. Predstavoval si, ako ho Hagarda, Irda a Virda objímu, budú mu ďakovať a spoločne si budú šťastne nazívať. Ale také veci sa asi dejú len v rozprávkach... „No kooonečne!! To ti teda trvalo. Už som si myslela, že sa nikdy nedočkám! A prečo nemám okno na východ?! A kuchyňa je primalá! A tie dvere, veď sú úzke!“ – ocenila Yettiho prácu jeho milujúca žena.

„Mamiiii!“ – zakvílila Virda, až si Yetti myslel, že sa hora rúca. „Veď Irda má krajšiu posteľ ako jaaa!“ „A ty máš krajšiu skriňuuu!“ – zrevala Irda až mašľa z ľadu z dverí od strachu odpadla. Yetti nemohol uveriť, čo sa stalo. Predstavoval si, že odteraz už budú šťastní a vôbec nerozumel, prečo jeho ženy nie sú spokojné. A tak sa vybral trochu von. Povedal si, že zatiaľ presťahuje dievčatám ich veci, aby im nič nechýbalo. Keď sa vrátil, Hagarda na neho už od dverí spustila: - „Kde si toľko! Veď Irduška s Virduškou si nemohli obliecť svoje pyžamá a drevo si nenanosil. Ani večerať z toľkého sklamanania nechceli, princezné moje. Kde si to sadáš? Veď tu všetko pošpiníš! Choď pripraviť drevo! A sneh si už odhrnul? Vravlel si, že mi v meste kúpiš nové šaty a Virduške s Irduškou čižmičky. Stále len niekde vysedávaš. A my sme tu na všetko samé. Si neschopný a myslíš len na seba! Ani čaj si v pokoji nemôžem vypiť, lebo tu po tebe musím kričať.“ A tak Yetti vstal a všetko spravil, len nech je jeho Hagarduška spokojná. Ale dávno vedel, že jeho Hagarduška aj tak nikdy nebude spokojná.

Vtedy sa rozhodol. ODÍDE... A tak, keď sa zotmel, dlho sedel pri okne a hľadel na mesiac. Aký je slobodný. Nikto na neho nekričí, túla sa sám po oblohe a pekne si s hviezdčkami v pokoji nažíva. „Ach... čo by som dal ja za to, aby som si so svojimi dievčatami takto v klúde žil,“ zastonal Yetti. Utriel si slzu a potichu otvoril dvere. Hagarda, Irda a Virda už

spali, Yetti chvíľu zaváhal, obzrel sa vo dverách a potom vykročil do tmy. „Prečo si nezakúril a ani čaj si nepripravil!“ – zrúkla ráno milujúca žienka Hagarda na svojho muža, len čo si rozlepila jedno oko. Všade bolo ticho. „Zas len vyspávaš!“ – neprestala hneď zrána častovať svojho mužíka peknými slovami. Ale zas jej odpovedalo len ticho. Neochotne vstala a zistila, že Yetti nie je doma. „Kde sa ten nešťastník zas túla!? Veď sa moje dievčatká o chvíľu zobudia a neupiekol im čerstvý chlebič!“ Už bolo poludnie a Yettiho nebolo. Hagarda sa najprv veľmi jedovala, podvečer už skôr strachovala a do rána už aj slzu za ním vypustila. „Kde môže byť, ten môj nešťastník?“ Ráno sa rozhodla, že ho s dievčatami pôjdu hľadať. Ale vôbec netušila, kde. Otvorili vchodové dvere a vtom na ne spadla zo strechy kopa snehu. Ostali ako obarené. „Keď tu bol ocko, sneh vždy odpratá!..“, povedala Irda a posmutnela. Všade bol sneh, rozhodli sa, že pôjdu po stopách, ktoré Yetti zanechal. Boli veľké a hlboké, veď Yetti bol poriadny chlap. Dlho predlho išli, až došli k jednej jaskyni. Tam viedli tie obrovské stopy. Z jaskyne vychádzal dym. Na malú chvíľu Hagarda zaváhala, no potom celá najedovaná vbehla do jaskyne. Dievky za ňou. A to ste mali vidieť, vlastne stačilo počuť. Jakživ nikto nepočul taký krik. „Taaak, tu si, naničhodník! Ako to, že si tu a Irduška s Virduškou na teba čakali doma?! Nemal kto drevo nanosiť, ani chleba napieť.“ Jej rev sa ozýval celou horou až sa zem triasla od strachu a v tom sa i hora roztriasla a začali padať kamene. Vo chvíli zavalili vchod do jaskyne. Hagarda konečne stíchla a vyľakaná sa hodila Yettimu okolo krku, rovnako aj Irduška s Virduškou. „Čo budeme robiť, ocko?“ „No, dievčatá, čo by sme robili, ostaneme tu spolu“. Celý večer sa dlho rozprávali, hriali sa pri ohníku a spomínali, aký majú pekný dom a ako im vlastne mohlo byť doma spolu dobre... Veď ocko sa o nich tak pekne staral. Až vtedy si uvedomili, že boli rozmarné a nevďačné.

Yetti sa potešil, keď sa mu ospravedlnili a ráno vymyslel plán, ako sa dostanú domov. Všetci štyria spoločne začali pracovať na jednej veci. Odpratávali kamene od vchodu do jaskyne, až sa im podarilo dostať von. Spolu sa vrátili domov. A od toho dňa sa Hagarda veľmi zmenila. Ráno prvá vstávala, aby zakúрила v peci a spoločne s dievčatami pekávali voňavý chlieb. Yetti zatiaľ odhrnul čerstvý sneh pred domu, a keď mu

raz Virduška s Irduškou priniesli vonku šál, ktorý mu samé uplietli, aby mu nebola zima, až slzičku z oka od dojatia vypustil. Veru, veľa sa toho zmenilo v dome Yetiho a Hagardy. Od tých čias už bolo počuť zo snežného domu iba smiech a veselosť. Dievčatá začali doma pomáhať a v rodine zavládla harmónia. Váš pradedko mi hovorieval, že odvtedy sa z Yettim stretol už iba raz. Yetti bol vraj doma taký šťastný, že od svojich dievčat už najradšej nikam nechodil. A od tých čias ho už naozaj nikto nevidel. Len občas sa ešte stalo, že ľudia videli stopy v snehu od ich veľkých snežných nôh. Vraj už vždy videli len štyri páry pekne vedľa seba...

Keď babička dorozprávala, utrela som si slzu, brat prikryl babku dekou a ja som išla umyť riad. Babke som spravila čaj. Pochopili sme, aké príjemné je, keď sa navzájom staráme jeden o druhého.

Téma *Zajtra oslávim svoje 250. narodeniny*

1. miesto

Petra Kukurová

Odrazu Ann cítila ako padá, padá, padá...

Ann zobudil nepríjemný rachot. Najprv si myslela že je to auto. Prudko otvorila oči a obzrela sa po svojej izbe ako mala vo zvyku. Pohľad sa jej zastavil na kalendári visiacom na dverách. Zistila, že už len jeden deň a má narodeniny. Na bledej tvári sa jej rozťahol široký úsmev. V tom opäť nastal rachot a jej došlo, že asi mama pečie narodeninovú tortu. Obliekla sa do overalu a šla do kúpeľne. S úsmevom si učesala ohnivo červené vlasy a letmo zazrela svoje smaragdovo zelené oči, ktoré jej každý chváli. „Od dnes už len jeden deň a mám trinásť. Konečne ma už nebudú brať ako malé decko“. Vlasy si zviazala do konského chvosta a zbehla dole schodmi. Vošla do kuchyne pozdraviť mamu. „Tešíš sa?“ opýtala sa mama so širokým úsmevom. „Jasné, že hej,“ Ann sa na ňu pozrela s úsmevom. „Už budeš mať dvestopäťdesiat“ povedala veselo. „Ale nie, veď budem mať len trinásť“ povedala Ann. „Ale kdeže, keď si mala trinásť ešte si len pomaly začínala chodiť!“ Povedala mama ukazujúc Ann fotku s malým ryšavým bábätkom ako sa drží bieleho zábradlia na detskej postieľke. Ann sa na ňu prekvapene a zároveň vystrašene pozrela a pomaly šla do izby. Hodila sa na posteľ a prerývane dýchala. „Mama sa zbláznila?“ spýtala sa sama seba. Zrazu niekto zaklopal na dvere a

pomaly ich otvoril. „Čo sa stalo Ann?“ opýtala sa starostlivo. „Je ti zle? Alebo sa len bojíš toho, že príde celá rodina?“ Keď Ann počula že príde celá rodina dych sa jej zrýchlil ešte viac. Vždy keď prídu všetci, skončí sa to hádkou. Napadlo ju, že to skúsi uhrať, a že prežije tento deň akoby sa nechumelilo. „Len sa mi snívala nejaká blbosť.“ Zahovorila to. „Kedy prídu?“ zmenila rýchlo tému a letmo sa pozrela na hodiny. „Okolo piatej. Šup, šup musíme sa pripraviť na predoslavu!“ O piatej sa už rodina začala schádzať. „Zaujímalo by ma, ako sa do tohto malého domčeka všetci vojdú“. Pýtala sa sama seba Ann. Zo zamyslenia ju vytrhli príbuzní, ktorí sa už hnali k nej s otázkami: „Tešíš sa na 250-tku?“ Asi im šibe, alebo si robia srandu. Všetci sa zišli pri stole, na ktorom bolo naukladané jedlo od výmyslu sveta. Pečené kura, ryža, šaláty, ale hlavne narodeninová torta. „Takže, môžeme začať prípitkom.“ ujal sa slova strýko Jack. „Milá Ann, dnes máš dvesto päťdesiate narodeniny. Je to vek, v ktorom by si sa mala dozvedieť, čo sa stalo tvo...“ „Jack, to by stačilo,“ prerušila mama strýka s veľavýznamným pohľadom, zatiaľ čo ja som na neho vyjavene zízala. V tom sa do debaty pridala Teta Liv, blond kučerami len tak natriasala. „Mala by to vedieť, Kamila!“ skríkla. „Je to moje dieťa, Liv, ja o tom rozhodnem.“ Postavila sa nazlostene mama. *Čo mi asi chcú teta a strýko povedať?* Nonikto už nič nepovedal. V napätom tichu bolo počuť iba štrnganie príborov. Keď dojedli tortu, všetci sa rozhodli ísť radšej preč. Ann využila príležitosť a zívla na plné ústa. „Si unavená?“ opýtala sa mama. Ann prikývla a šla hore do svojej izby. *Radšej už pôjdem spať.* Pomyslela si a zaliezla do postele.

„DRRRRRRRRR!“ zaznelo v Anninej hlave. *Mám de ja vu? Toto som už počula...* „Do kelu!“ skríkla. Prudko sa postavila z postele a zbehla dole. „Tešíš sa? Zajtra máš dvestopäťdesiat“ Povedala mama pri mixovaní cesta tak isto ako deň pred tým. Ann vybehla späť hore no tentokrát so slzami v očiach. Nefungovalo to! Chcelo sa jej kričať. *To je ako v zlom SNE!* Čo budem robiť?... *Skús to opäť prežiť.* Našepkal jej hlások v jej hlave. Tak sa Ann pozbierala, utrela si slzy a zišla dole. V tom si uvedomila že môže ísť za kamarátkou. „Mami? Pôjdem za Pam!“ „Dobre zlatko!“ Odsúhlasila mama. Ann vybehla von a zamierila na kamenný chodník. Sledovala okolie, ktoré sa nesmierne podobalo na realitu. Na tú realitu kde mala mať trinásť presne v tento dátum... „Ann! Vyrútila sa na ňu Pam. „Mám pre teba darček. Ale to až večer. Prečo máš tak pretiahnutú tvár? Niečo sa deje? Ann?“ zasypala ju otázkami. „Koľko máš vlastne rokov?“ odpovedala protiotázkou. *Ak má 250 nemôžem sa jej zveriť.* Napadlo ju. „250? Že by? Ann, čo sa deje?“ Opäť sa pýtala. „Ale nič, len príde celá rodina...“ Zaklamala. „Z toho si

nerob hlavu. Iba vypni.“ Poradila jej. V tom Ann zazvonil mobil. Presne v čas keď sa deň pred tým pýtala o ktorej hodine prídu. Zodvihla ho a z neho sa ozval mamin nervózný hlas: „ Ann, budú tu okolo piatej. Tak pod’ radšej domov, aby si sa pripravila.“ „ Musím.“ povedala a veľavýznamne pozrela na mobil. „ Čau!“ *Dokelu. Veď volala presne vtedy keď som sa jej na toto včera pýtala. Pomyslela si cestou späť. Tvorí sa tu niečo ako časová slučka? Ak áno, tak bude lepšie sledovať čas. Keď prišla domov bolo okolo štvrt’ na jedenásť. Vošla do kúpeľne a učesala sa, umyla si zuby a zišla dole.* „ Treba s niečím pomôcť?“ opýtala sa. „ Hodilo by sa umyť riad“ Poznamenala mama Keď vyberala tortu. Ann sa teda pustila do roboty. Aspoň môže robiť niečo, čo robí aj klasicky doma. Taktiež sa pri tom dá celkom dobre rozmýšľať. *Hmmm... A čo ak to je ako v niektorých filmoch, že musím splniť nejaké úlohy? A ak áno, tak aké? Alebo treba čakať do nejakého „magického“ čísla ako v rozprávke?... Alebo...alebo je tu uväznená navždy?...* Pozrela sa na hodiny ktoré práve ukazovali trištvrte na päť. Konečne doumývala posledný hrnček tak zašla do obývačky. Všimla si že stôl je už prestretý. Za chvíľu tu budú príbuzný... Šla sa teda postaviť ku dverám ako včera. Príbuzný sa začali hrnúť. Aha! Už stolujeme. A je tu ten prípitok. Opäť sa hádajú. Ale teraz má plán... „Dost’!“ skríkla Ann. „O čo tu ide?“ V tom sa na ňu mama pozrela. „ Ann. Do postele. Už aj!“ Skríkla. Tak takú reakciu nikto nečakal. Ann však neprotestovala. Vstala od stola. Vybehla po schodoch a niečo ju napadlo. *Táto vec bola predsa len na niečo dobrá. Nie je to úplná slučka, dej sa môže meniť.* Vybehla teda hore a opäť si ľahla. Odrazu sa cítila veľmi samo. Bolo jej smutno za realitou. Chcela ísť preč. Chcela vedieť , čo sa tu deje... Potom ju však napadlo. *Nesnívajú sa mi žiadne sny. Inokedy ich mám dosť divné. Čo ak som... čo ak som iba... iba...v sne?* Ann nevedela zaspáť. Podarilo sa jej to až nadržanom, no nepospala si dlho. Opäť ju prebudil ten typický rachot. *Zas ten zvuk! Už to musí skončiť!* Rozlepila oči, vyskočila z postele a rozhodla sa konať. *Musím zmeniť čo najviac vecí. Začnem tým, že tu ostanem čo najdlhšie.* Ležala v posteli a myslela na včerajšok. Pomaly si premietala všetko čo sa stalo. *Ale čo treba zmeniť? Zo stola zobrala papier a začala písať zoznam vecí, ktoré sa nemenili:*

1. Pozdrav mame
2. Čas príchodu ostatných
3. Pomoc mame
4. Príchod príbuzných
5. Hádka o *niečom*

Myslím že to je všetko. Opäť si ľahla a čítala si knihy, hoci boli zmenené. No dlho to nevydržalo, lebo ten rachot bol čím ďalej, tým viac silnejší. „Vydrž. Vydrž... Čo sa tam deje?“ Horela zvedavosťou. „Nesmieš...!“ zakazovala si. *Musím sa odreagovať.* Šibala očami po izbe. V tom jej zrak zastavil na slúchadlách. Dostala super nápad. Schmatla ich a pustila si do nich rock. Konečne nič nepočula, no začala byť hladná. Počkala ešte chvíľu, ale už to bolo neznesiteľné. Dala dole slúchadlá a započúvala sa do ticha. Pozrela na hodiny, mixér už nepočula. Po špičkách prišla ku schodom, modliac sa, aby nezavýzgali. Našťastie ich potichu otvorila a rozhodla sa, že nepôjde po schodoch, ale sa šmykne po zábradlí. Pomaly sa blížila ku kuchyni. Nikto tam nebol. Uchmatla si kúsok chleba a hneď šla hore, no na polceste stretla mamu. Pozrela na hodiny, a všimla si, že čas sa akoby zastavil. Mama sa na ňu pozrela a už už šla otvoriť ústa, keď Ann skríkla prvé čo ju napadlo. „Ja viem, *okolo piatej!*“ Mamine hnedé oči sa ukludnili a bez slova zišla do kuchyne. Čas sa vrátil do normálu. Ann nevedela čo si o tom má myslieť. Vybehla hore schodmi a pozrela sa na zvyšok zoznamu. *Pomoc mame.* „Snáď to zvládnem.“ Povedala šeptom. S mamou sa už stretnúť nechcela a tak radšej zviazala plachty aby sa spustila z okna. Nohy prevesila cez okraj parapetu a pozrela dole. Nebola to veľká výška, ale keby zle spadla, tak by sa poriadne doudierala. Zhlboka sa nadýchla a priviazala plachtu o rúčku okna, odrazila sa od rímsoy a pevne sa pri tom držala plachty. Nohami vystrašene kopala vo vzduchu, snažiac sa nájsť oporný bod. Nohou narazila na rímsu kuchynského okna. Pomaly tam položila aj druhú nohu. Vydýchla si keď tú rímsu ucítila na bosej nohe. V tom do izby vošla mama. Ann skúsila to, čo minule. „Prepáč. Nemôžem ti *pomôcť.* Mám inú prácu!“ Mama sa okamžite stiahla a Ann zoskočila z rímsoy. *To by som mala. Čo budem robiť teraz?* Pozrela na náramkové hodinky a zistila, že do príchodu príbuzných jej ostávajú ešte dve hodiny. Už vedela, že ich otázky preruší tým, že im povie niečo typu: „Ja viem!“ alebo: „Nemám čas!“. Keď zvráti ich hádku, bude sa môcť opýtať, bude môcť zistiť...čo sa vlastne deje. Príbuzní sa začali schádzať. Skôr ako sa stihli niečo opýtať, Ann ich odmietla ráznym, „Nemám čas.“ A sadla si do obývačky. Potom si spomenula na prípitok a všetka tá radosť z nej vyprchala. *Posledná výzva.* Ak teraz neuspje všetko bude nazmar. Opäť vstane do rachotu, a bude uväznená v sne. Opäť sa všetok dej bude odohrávať zas a znova dookola. Srdce jej búšilo ako zvon. *Ukludni sa..* Ann sa nadýchla a vydýchla. Trochu sa upokojila. V tom sa prihlásil strýko Jack, že povie niečo na prípitok. *Už to tu je.* „Milá Ann,“ začal strýko prípitok. *Toto je tvoja chvíľa Ann.* Šepol hlások v jej vnútri. Ann vstala a pozrela sa na svojich

príbuzných. Pot jej stekal po čele v jagavých perličkách.,, Žiadny prípitok sa nekoná. Ďakujem strýko Jack.“ Všetci zmlkli. Strýko si sadol. všetci členovia rodiny upierali na Ann zrak. „Chcem vedieť, čo sa stalo“ Ann prerušil rachot mixéra. Celá miestnosť sa začala točiť dookola ako na obrovskom kolotoči. Členovia rodiny sa postupne rozmazali do jednej šmuhy ktorá sa točila okolo Ann. „ Čo sa to deje.??“ Vrieskala. Z toho virvaru sa jej začala točiť hlava. Hučalo jej v nej ako v lokomotíve. Od bolesti zažmurila oči. V tom sa svet prestal točiť. Ann otvorila oči. Bolesť hlavy prešla, len rachot neprestával. Poobzerala sa okolo seba a zistila že leží v posteli vo svojej izbe. Šibla očami po kalendári. *Och nie. Bolo to nazmar. Som zas tam kde som začala. Čo budem robiť teraz? Zatiaľ všetko nasvedčovalo tomu, že opäť prežije deň mimo reality. Opäť v tom otravnom sne v časovej slučke. Zavrela oči a pokúsila sa spať ešte aspoň minútu. Opäť ich otvorila a spomenula si na akýsi čudsný sen. Narodeniny, časová slučka, mama. Čo som do čerta včera pojedla? Pozrela sa z okna. Všimla si že vonku leje ako z krhly. Rachot z kuchyne prestal. Na schodoch zavrzgali kroky. Ann sa pozrela na dvere .V tom sa otvorili a dnu vbehla mama so širokým úsmevom a tortičkou v ruke.,, Všetko najlepšie k trinástim narodeninám!“ „Už si ten sen len treba zapísať.“ Pomyslela si s úsmevom Ann a schmatla ceruzku a papier.*

2. miesto

Mia Kampe

Zajtra oslávim svoje 250. narodeniny

Určite sa nemusím nikomu bližšie predstavovať. Poznajú ma všetci, dospelí aj malé deti

Neexistuje rozprávka, ktorá by nebola o mne alebo o niektorej mojej sestre, či sesternici.

Veď sme poriadne strigy, čarodejnice, bosorky. . Ale poviem vám, časy sa zmenili. Už to nie je to, čo bývalo. Predstavte si. Namiesto toho, aby sa ma

deti báli, vypisujú mi na môj facebookový profil žiadosti svojich mamičiek o recept. Jedny na elixír krásy, iní na elixír večnej mladosti. Taká trúfalosť!

Alebo aj minule. Sedím si večer pri ohníčku a počujem, ako mi ktosi odlamuje zo strechy medovníčky. Otvorím oblok, že sa pozriem čo je to za trúfalca. A čo vidím? Dvaja tínedžeri sedia na mojom priedomí, pozerajú do mobilov, moje medovníčky zapíjajú kolou. Zbadali ma vraj: „Dobrý večer , tetuška“. Vraj , tetuška! Uznávam, ani ja som neodolala reklamám na skrášľovacie zákroky ,a tak už nemám tvár samú bradavicu, a na svojich 249 rokov vyzerám celkom k svetu, Ale predsa., taká trúfalosť. Čo je toto za svet?

V spomienkach zablúdím do svojej mladosti. To bola paráda! Stačilo, aby som na metle preletela ponad okraj dediny , už všetci s krikom utekali. Nikto sa ani neopovážil priblížiť k mojej chalúpke. JUPÍÍ, TO BOLI ČASY!

Lietala som, strašila,
ale ,popravde, som vždy bola sama.
Ale priznám sa, TERAZ ma to začalo celkom nudiť.

Byť stále sama, variť iba sebe, strašiť,
keď sa nikto nebojí.

Variť pre jedného, piecť perníčky na doplnenie chýbajúcich na streche, komu by sa chcelo?

Zachcelo sa mi mať priateľov. Viete si vôbec predstaviť, aké ťažké je pre niekoho ako som ja, nájsť si priateľov?

Ale pozor! Všetci pozor prišla zmena. Zmena s príchodom a zavedením internetu! A tak trávim nejaký ten čas, no vlastne všetok svoj čas na rôznych sociálnych sieťach. A vymyslela som si aj prezývku. Strigôčka1770. Mám priateľov, mám úspech? Každý mi totiž položí otázku: „Ty si fakt striga? A koľko máš rokov?“ A ja vždy odpovedám pravdivo. „Áno som. A zajtra budem mať 250.“ Tak sa mi hneď niekoľko nových priateľov nanútilo na oslavu. Myslím si, že zo zvedavosti, či som to naozaj ja, či mám naozaj toľko rokov. Vraj to musíme poriadne roztočiť. Veď 250-ka, to sa vraj len tak nevidí. Takže od rána len vyváram, vypekám a trošku som aj poupratovala. Veď sa po tých 250. rokoch aj trochu patrilo. Ojoj, už sa pomaly zvečerieva, už by mali prísť prví hostia. Tak ja radšej končím, nech sa mi tie žabie stehienka nepripečú. ALE POZOR! Perníčky zo strechy mi nikto oberať nebude. Moderná doba, nmoderná doba. Pravidlá musia platiť. Ak by sa chcel niekto vrátiť do dôb, kde som bola postrachom a deti sa ma báli.

3. miesto Dávid Dziak

Zajtra oslávim svoje 250. narodeniny

Zobudil som sa do krásneho letného rána. Na oblohe ani mráčik a vtáčiky veselo spievali. Mal by som so sebou začať niečo robiť, pripraviť sa na zajtraší narodeninový deň. Štvrt tisícročie, to už je teda. Moje letokruhy to dokazujú, že už mám neuveriteľný vek. Zajtra na moje narodeniny sú pozvaní všetci priatelia z nášho hlbokého lesa. Budem mať určite veľa

hostí, pretože les je domovom množstva živočíchov. Dokonca som im ponúkol u mňa ubytovanie. V mojej korune majú vtáčiky pripravené hniezda. Príbytky nájdu aj ostatné zvieratká v mojom kmeni alebo pod koreňmi. Lesní škriatkovia a víly vedia rozprúdiť každú party. Pochytajú sa za ruky a tancujú okolo nás. Cvrčky zahrajú na svojich husličkách. Aj o počasie som sa postaral. Vybavil som teplé slnečné lúče a jemný vánok, ktorý sa bude pohrávať s mojimi listami. Opadajú zo mňa moje plody, to bude občerstvenie. Žalude sú veľmi obľúbené lesnými zvieratami, to si dobré pochutnajú. A večer, keď sa zotmie, svätajánske mušky navrhli, že na celú parádu posvietia.

V našom dubovom háji sa tešíme na každé narodeniny, lebo vtedy sa rozprávajú príbehy. Tie najstaršie stromy sú svedkovia histórie a my mladší len tíško počúvame ich múdrosti. Niekedy sú to aj smutné príbehy ako prírodné katastrofy. Ale tých krajších a veselších je našťastie viac. Zlatým klincom večera je môj sused. On je veľmi vtipný strom, keď začne rozprávať svoje sny a príhody, tak sa všetci smežeme, až kôra praská. Všetko navôkol šumí a píska. Naposledy to bol hrôzostrašný sen o motorovej pile alebo sa preľakol, že už nie je dub ale smrek a napadol ho lykožrút.

Každý strom pozná ten pocit, keď si ľudia popiskujú veselú melódiu a obdivujú krásu prírody. Páči sa nám aj to, ak nás pohladia dlaňami alebo objímajú. Oni totiž veria, že sme zázrační. Už aby bol zajtrajšok. Slávnostne ich privítam. Poviem im: „Vítam Vás, moji milí priatelia, na mojej 250. narodeninovej oslave. Jedzte, pite, zabávajte sa!“ Mám všetko pripravené, no aj tak pociťujem miernu nervozitu. Som nedočkavý a dúfam, že budú všetci moji priatelia nadšení. Neviem sa dočkať tých vtipných gratulácií. Ako napríklad: „Prajem Ti, aby do Teba blesk nikdy neudrel, nech Ťa niekto nespíli a nespáli, nech neskončíš ako skriňa, v ktorej je stále bordel, prajem Ti ďalších 250 rokov a tak ďalej, a tak ďalej.“ Je najvyšší čas si zdriemnuť. Ráno budem plný sily a energie. A ak sa spýtate nejakého stromu v lese, aká bola oslava, určite Vám odpovie. Pretože stromy vedia všetko. Stačí si všímať a vnímať všetko okolo Vás.

Zrak vekov

Zobudím sa na jemné klopkanie na oblok. Pomaly, hoci s nevôľou, pootvorím jedno oko. Prší. Milión kvapiek vody padá na staré, no pevné strechy domov vo Valldemosse. Ach, Valldemossa! Pohľad na ňu ma stále pripraví o dych. V takých chvíľach si musím pretrieť oči, párkrát ich zatvoriť a znova otvoriť a pozrieť sa z okna na malebné uličky tohto mesta. Jej kamenné domy sa hrdo týčia nad úzkou spleťou hlavných a bočných uličiek, ktoré sa prepletajú ako tie havranie vlasy, ktoré mala moja Alma každý deň zapletené v hrubom vrkoči. Každý dom má zelené dvere a okenice, ktoré sa každé ráno otvoria a vnesú do domov čerstvý pokojný vánok. Ako keby mala Valldemossa dušu - a verte tomu, že má! Pretože ak nejaké miesto má mať dušu, tak je to určite Valldemossa.

Letmo hodím očkom na budík na nočnom stolíku. Je päť hodín ráno - Valldemossa ešte spí. Pokojným, no zároveň aj svižným pohybom sa posadím. Až teraz sa pozriem von oblokom a hneď ma zaplaví pocit istoty, úľavy a bezpečia. Ten pocit, ktorý som tie dlhé roky hľadal. A našiel som ho tu - vo Valldemosse. Urobím ďalší pohyb. Odrazu stojím pred posteľou a ustielam si ju. Čudujem sa, že som to za tie roky ešte stále nezabudol. Hodím na seba biely, hoci už trochu fľakatý župan a idylickými pohybmi vojdem do kúpeľne. Len čo prekročím prah dverí sa moje oči prilepia na špinavé a neumyté zrkadlo, ktoré by som si určite umyť mal. Uzriem svoju ani mladú, ani starú zarastenú tvár. Každý ma vníma rozdielne. Nieкто ma vníma ako mladšieho, no určite nie mladého, gentlemana s jemným strniskom na brade. Nieкто iný ma zas vníma ako postaršieho, znovu podotýkam gentlemana, s výraznou bradou. Každý ma vidí a vníma tak ako chce. Ale ako vnímam seba samého?

Na tom predsa vôbec nezáleží. Ale dnes, presne dnes sa chcem vidieť, vnímať svet a premýšľať tak, ako pred päťdesiatimi rokmi.

Nazriem do kalendára. Takže je to zajtra. Zajtra o takomto čase už budem zas o rok starší. Bude to šestnásty rok odkedy sa svetom pretĺkam bez mojej drahej Almy. Presne dvesto päťdesiaty rok od kedy som prvýkrát uzrel denné svetlo.

Zo zaprášenej police vezmem starú platňu, ktorú som si kedysi dávno zakúpil. Naozaj by som si mal trochu upratať. Vložím ju do starého hnedého gramofónu a započúvam sa do upokojujúcej melódie

Chopinovho Nokturna op. 9 číslo 3 v stupnici H dur. Otvorím ťažké drevené balkónové dvere, zhlboka sa nadýchnem a vnímam, ako sa sladká muzika Chopina zladí s padaním dažďových kvapiek. Usadím sa do svojho dreveného hojdacieho kresla a len tak hľadím von oblokom. Dovolím si na chvíľu privrieť oči aj keď som sa len pred okamihom zobudil. Muziku a dažď počúvam s privretými očami a cítim, ako sa mi uvoľňujú končatiny. Čudesná, no príjemná melódia mi hrá v hlave, koluje v žilách ako nejaká omamná látka. Zrazu sa uvoľním úplne. Necítim si ruky ani nohy. Svieži vánok sa pokojne vkradne do prítulnej izby, v ktorej odpočívam. Jemne rozkýva hojdacie kreslo, pohladí mi vlasy a tvár. A odrazu sa cítim, akoby som sa vznášal. Akoby som bol v roku 1984. V roku 1984, keď som bol šťastný, naozaj šťastný. A v tom momente si želám, aby som bol tam. V tom roku, v tom meste, v tom byte... s tou osobou...

A odrazu akoby som naozaj bol tam. Ale nie, počkať! Ja tam som. Teda tu! Ja tu naozaj som! Neveriacky vyvaľujem oči na našu žltú kuchyňu s nábytkom z dubového dreva v španielskej Barcelone. Je pokojný júlový podvečer. Nebo sa sfarbilo do zlatista a krvavočervena. Ako tá záštera, ktorú má Alma na sebe. ALMA! Do očí sa mi vtisnú slzy, strach a hrôza mi pohltila celú tvár a srdce mi odrazu bije stokrát silnejšie. Alma, moja Alma. Moja silná, anjelská a večne usmiata Alma. Pohľad mi padne na jej hebké vlasy zapletené v hrubom vrkoči. Vlasy ako havranie perá. Jej tmavá pokožka žiari v zlatistom slnku. Jej oči sŕa dva drahokamy, ktoré vyžarujú len dobrotu a pochopenie. Stojí pri dreze, v ruke misa s veľkou varechou a pospevuje si. Rozvoniava tu paella. Tú som nejedol odkedy Alma odišla- stále si stojím za svojím, a to za tým, že nikto nevie pripraviť ani z polovice takú dobrú paellu ako Alma. „Alma,“ poviem s bolesťou v očiach. No Alma sa neotočí. Podídem k nej, snažím sa ju pohladiť po ramene. Necíti to. Neotočí sa a ani si neprestane pospevovať. Skrátka ma nevidí. „Chýbaš mi Alma,“ zamrmlam, skôr len tak pre seba. Odrazu sa pozrie na hodinky, ktoré visia nad dverami do kuchyne. Usmeje sa a v očiach sa jej zaleskne radosť. Pozriem sa tam aj ja. O chvíľu bude pol siedmej. Vtedy som v práci zvyčajne končil. A vtedy si spomeniem, čo je vlastne dnes za deň. Pohľadom zavadím o karamelovú tortu na stole. Srdce mi pukne na milión kúskov. Tak zúfalo sa túžim vrátiť do toho momentu. Tak zúfalo sa snažím. Napäto začnem krúžiť po kuchyni ako nejaký sup. Skoro vykriknem od beznádejnosti... no zrazu sa mi zatmie pred očami. „Počkať! Nie! Alma, nie prosím!“ vykriknem. V hlase cítiť utrpenie.

Odrazu stojím v záhrade. V pokojnej záhrade za veľkým rodinným domom. „Alma?“ s nádejou zašepkám pomedzi jemné vzlyky, ktoré mi ušli z hrdla. Ale dobre viem, že je to márne. Viem presne, kde som. Londýn 1892. Je opäť júl. Tentoraz je však predpoludnie. Vonku cítiť vôňu ruží, počuť bzukot včiel a je vidieť elegantne upravený trávnik, na ktorom sa hrajú dvaja psi. V strede záhrady stojí drobný drevený altánok. Sú tam ľudia. Pozberám všetku odvahu, ktorá mi ostala a poberiem sa bližšie. Zrazu ich vidím. Všetkých štyroch. Ženu, muža a dve deti - dievča a chlapca. Moju mamu, otca, sestru a ten chlapec som ja. Nevyzeráme ani staro, ani mlado, ale takto to už v našej rodine chodilo. V altánku stojí stôl, ktorý môj otec tak trpezlivo vyrábal. Je drevený a mohutný. Mame sa síce veľmi nepáčil, no nám áno, a tak sme ju presvedčili, aby sme si ho nechali. Aj keď moja mama by sa nikdy v živote nevzdala niečoho, čo zmajstroval otec. Až priveľmi ho ľúbila. Na ňom stojí torta. Teraz nie je karamelová, ale čokoládová s ovocím na vrchu. Tú robila moja mama so sestrou pomocou. Pamätám sa, ako chutila. Pripadala mi jemná ako... ako páperie. Mamu to pobavilo. Odrazu mi všetci podávajú ruky, blahoželajú mi a ja sa na nich usmievam s vycerenými zubami. Moja sestra mi podá maličkú, v papieri zabalenú vec. Ešte dodnes si spomínam, čo to bolo. Portrét Doriana Graya od Oscara Wilda. Usmejem sa a pri srdci ma zahreje láska. Moja sestra ma poznala až priveľmi dobre. Podídem ešte bližšie. Predo mnou ma všetci stískajú a môj otec začne spievať nejakú pieseň. Sestra, mama a ja sa chytíme za ruky a začneme tancovať. Môj otec prestane spievať a začne sa zhrdla smiať. Netrvá dlho a odrazu sa smeieme všetci. Začne sa mi cnieť za týmto životom ako sa mi ešte nikdy necnelo. Bol som šťastný s Almou, a preto som nikdy nemal čas na nostalgické spomienky za domovom v Londýne. Ale teraz sa len chcem vrátiť presne do tohto momentu, povedať mame, otcovi a sestre, že ich ľúbim, a že je mi nesmierne ľúto to, ako som sa v jeden deň zachoval... a zrazu sa to stane znova. Pred očami sa mi zatmie a ja sa už nepokúšam kričať. Jednoducho sa nechám unášať temnotou.

Londýn rok 1780. Táto návšteva minulosti netrvá dlho. Stojím v starej, no prítulnej izbe nášho londýnskeho domu a vidím moje staré ja. Som ešte malý chlapec. Koľko rokov môžem mať? Desať? Jedenásť? Sedím na posteli, ktorá je prisunutá pri okne. Proste tam sedím a moja pozornosť patrí búrke za oblokom. Nebojím sa ani neplačem. Skôr sa mi na tvári zračí záujem a zvedavosť. „Mamka? Prečo prší?“ spýtam sa zvedavým hláskom, „vari sú nebesá smutné? A či sa hnevajú?“ „Ale nie, neboj sa,“ odpovie moja mama láskyplným hlasom, „nebesá sú také šťastné, že nevedia zabrániť slzám šťastia.“ To bola moja mama. Vždy

optimistická... presne ako moja Alma. Túto spomienku naozaj vidím iba hmlisto... ani si nepripadám, že tam stojím. Možno je to tým, že je už ozaj poriadne stará.

Odrazu som preč a nachádzam sa na začiatku mestečka Valldemossa. Na Malorku som priletel ešte dnes a hneď som sa vydal do svojho nového domova. Prečo? Prečo by som niekedy opúšťal Barcelonu, keď som mal všetko? Tým všetkým bola Alma. No zrazu som všetko stratil, keď som stratil Almu. Alma šla do práce, no nevrátila sa. Už nikdy. Nemal som nikoho. Ani Almu, ani rodičov, ani sestru. Svoju rodinu som stratil len pár rokov predtým, keď som spoznal Almu. Nakričal som na nich, že ich už nechcem nikdy vidieť, a tak sa aj stalo. Od vtedy som ich nevidel. Nikdy nemali možnosť spoznať Almu ani náš život v Barcelone, ani môj život tu, na Malorke. A práve teraz, o 16 rokov mladší ja prichádzam do Valldemossy. Rozhodnem sa, že ku svojmu domu dôjdem pešo. A tak sa prechádzam, obzerám si svoje nové mesto, svoj nový domov. O pár minút už stojím pred svojím domom s vysokým komínom so zelenými okenicami. Zaplaví ma neistota a samota. Chcem svoj starý život spať. Hociktorý z nich, len nechcem byť sám na mieste, kde ma nik nepozná, na mieste, kde som len vzduch. Na mieste, kde sa budem topiť v žiali a ľutovať rozhodnutia, ktoré som urobil v minulosti. Sám, úplne sám. Odrazu sa mi krúti hlava. Opriem sa o stenu, no nepomáha to. Vidím všetko. Barcelonu v roku 1984, Londýn v rokoch 1892 a 1780. Vidím ich. Všetkých. Ako sa smejú, plačú, hnevajú sa. A vidím aj seba, ako sa hrám so psami a so sestrou, ako utekám z domu, ako kričím na rodičov, ako si beriem Almu a ako stojím pred domom vo Valldemosse. Okolo mňa sa rozpúta búrka, ktorá ma v detstve tak fascinovala, no teraz mi naháňa strach. V ušiach sa mi ozývajú mohutné a hrozivé zvuky hromov. Odrazu to prestane, no obkľúči ma čierňava, taká hustá a tmavá, že si nevidím ani na špičky topánok. Bránim sa, mykám so sebou a vrčím na prichádzajúcu čierňavu. Som ako lapené zviera, ktorému už nikto nepomôže. A preto sa vzdám a nechám čierňavu, nech ma úplne pohltí. Keď sa mi už úplne zahmlí pred očami, spomeniem si poslednýkrát na ich tváre a zatvorím oči. Padám...

Otvorím oči. Sedím v drevenom hojdacom kresle v malom byte vo Valldemosse. V pozadí mi hrá Chopin a vonku bubnuje dážď na staré, no pevné strechy domov vo Je stále skoré ráno - Valldemossa ešte stále spí. Šokovane sa poobzerám po izbe. Nikto tu nie je. Som tu sám, a tak to má byť. Krásne narodeninové prekvapenie, pomyslím si v duchu. No čo už, v mojom živote sú len samé prekvapenia. A tak sa len hlbšie ponorím do svojho dreveného kresla, pozriem sa na fotografiu, ktorá stojí pri

gramofóne a smutne sa usmejem. „Je mi to naozaj ľúto,“ zašeptám a nechám sa unášať muzikou Chopina.

Čestné uznanie Lubomír Homulka

Napínavé oslavy

Zajtra sa bude konať veľkolepá slávnosť. Už dva týždne vopred sa začali veľké prípravy. Najprv sa ich ujala moja milovaná praprapravnučka Zuzanka, ale pretože už nie je práve najmladšia, však už má 77 rokov, prípravy nakoniec dokončil jej syn Jozef. Táto obrovská oslava rozhodne nebude lacnou záležitosťou, ale nečudujte sa! Dvestopäťdesiate narodeniny, to nie je len tak!

Volám sa Albert Mladý a som najstarším človekom na svete. Ale rozhodne si nemyslíte, že je to nejaká výhra. Pred mojím domom sa to len tak hemží novinármi a rôznymi zvedavcami, ktorí by ma chceli vidieť. To však ešte nie je to najhoršie. Najhoršie je, keď sa ma všetci stále pýtajú tie isté otázky typu: „Ako je možné, že ste sa dožili takého vysokého veku? Akú máte životosprávu? Ako sa cítite, keď už máte takmer 250 rokov?“ A tak ďalej a tak ďalej. Raz sa mi dokonca stala taká hrozná nepríjemnosť, že keď som odchádzal z múzea, tak sa rozoznel alarm. Teraz je toho vzruchu dvojnásobne veľa. Už sa bojím ísť aj na nákup, aby ma zase nefotografovali a nevypytovali sa ma na to všetko dookola. Ale na druhej strane rád počúvam lichôtky, ako aj v pokročilom veku dobre vyzerám, že by mi tak veľa rokov nikdy netipovali, aké je obdivuhodné, že mi ešte slúži rozum...

Teraz som sa ale predsa len odhodlal, že sa pôjdem prejsť. Už som bol týždeň len zavretý v dome, tak som to, jednoducho, nevedel vydržať a musel som sa ísť prejsť. O chvíľu som to však oľutoval. Stalo sa totiž presne to, čoho som sa bál. Hneď sa za mnou rozbehli bulvárni novinári a začali so svojimi prihlúplymi otázkami. Na toto som naozaj nemal náladu, a tak som vzal nohy na plecía a utekal kade ľahšie. Samozrejme ma nezabudli odfoťiť a hneď poobede fotografiu zverejniť s titulkom: Najstarší človek na svete ešte dokáže behať! Ale to mi vlastne celkom lichotilo. Pravda je, že ani v pokročilom veku nemám nejaké závažné zdravotné problémy. Občas si síce hovorím, že už ti chlapče nie je stopäťdesiat, a tak chápem, že nemôžem čakať žiadne zázraky.

Po návrate z prechádzky som sa naobedoval, poobede som si na chvíľu ľahol. Asi o tretej som sa zobudil a išiel som si zaplávať. Keďže vonku zúri horúce leto, mohol som si zaplávať na čerstvom vzduchu, vo vonkajšom bazéne. Mať bazén doma bol odmlada môj sen, no splnil som si ho až v stotridsiatic rokoch. Na takéto luxus som si zarobil obchodom so „živou starožitnosťou“, teda so mnou. Som dosť zdatný obchodník. Pôvodne ma Zuzanka pozvala - mal to byť darček k narodeninám - o piatej do múzea, ale po minulej návšteve, ktorú som už spomínal, som si to radšej rozmyslel a namiesto toho sme išli do kina. Film sa volal Génius. Veľmi ma potešilo, že titulného hrdinu pomenovali po mne. Tak som sa teda vychystal a išiel. Možno mi nebudete veriť, ale šoféroval som sám. Odmlada rád šoférujem a neprešlo ma to ani v tomto veku. V kine ma čakalo ďalšie príjemne prekvapenie. Skupinka kamarátov, ktorí síce nie sú vyložene moji rovesníci, ale majú k tomu najbližšie. Pre porovnanie, najstarší z nich je odo mňa mladší o 152 rokov. Film bol naozaj dobrý, z kina som sa vrátil spokojný. Zapol som si TV a dlho do noci som ju pozeral. Spať som išiel až o pol jednej, ale hneď, ako som vliezol do postele, zaspal som ako bábo.

Vždy, keď sa ráno zobudím, ešte skôr, ako otvorím oči, vztýčim ruky a hmatám, či nad sebou niečo neucítim. To je zvyk, ktorý od svojich stých narodenín pravidelne vykonávam každé ráno. Ak na nič nenarazím, tak vstanem a ak by som náhodou narazil na drevo, tak je mi jasné, že už môžem spať ďalej a navždy. No a dnes? Panebože! Druhá alternatíva! Nechcel som tomu veriť. Otvoril som oči, zbystril uši a nad sebou som započul namiesto radostného smiechu úpenlivý plač. A videl som veľké ... tmu! Nemohol som si pomôcť, ale na nebožtíka som sa cítil až príliš živo. Vtedy som si uvedomil, kto má túto nehoráznosť, že ma chcú pochovať zaživa, na svedomí. No predsa Miloš. Môj nepodarený prapraprasyновеc, Zuzankin vnuk, čierna ovca našej rodiny.

Je to naničhodník, má veľa dlhov. Nechce nič robiť, len si užívať. Ja ale takéto flákanie nepodporujem, a tak sa rozhodol, že ma odstráni, aby po mne mohol dediť. Preto som ho aj vydedil, ale pri príležitosti týchto okrúhlych narodenín som sa rozhodol odpustiť mu, vrátiť mu naspäť právo dediť, a dokonca som ho pozval aj na oslavu. Ale na svoju naivitu som doplatil a on to zneužil proti mne. Vidíte, taká je to potvora. A to má len dvadsaťdeväť rokov!

Problém ale je, ako sa z takej strašnej situácie dostanem. Bohužiaľ, v mojom veku som to mohol čakať. Len si človek trochu dlhšie pospí a už z neho urobí nebožtíka. V tej chvíli som začul, ako sa k rakve so živou mŕtvolou, teda so mnou, blíži akási skupinka ľudí. Hneď som

vedel, že sú z pohrebnej služby. Naložili ma do auta a odviezli do krematória. No keď odišli a ostal som sám, otvoril som rakvu a utiekol. V mojom veku to bolo naozaj ťažké, ale ja som aj „po smrti“ plný života, a tak som to dokázal. Rýchlosťou blesku som utiekol.

Môj plán bol jednoduchý. Dostať sa k svojim najbližším, usvedčiť Miloša, a potom pokojne osláviť narodeniny. Vždy mám pre istotu u seba schované nejaké peniaze, ale až dnes sa mi naozaj zišli. Keď som dorazil na autobusovú stanicu, kúpil som si cestovný lístok a noviny. A samozrejme, moja smrť bola hlavnou témou dňa. „V deň svojich 250. narodenín náhle zomrel najstarší človek na svete, Albert Mladý.“ „RIP, Albert Mladý“. „Albert Mladý 16.7.1800 – 16.7.2050.“ Skrátka a dobre, v celých Košiciach a myslím, že ani nikde na svete ste nenašli ani jedny noviny, v ktorých by o mne nepísali. Na jednej strane som mal radosť, aký som slávny, na druhej strane som sa z toho stále nespamätal. A keďže pravdivé informácie sa šíria pomaly, ale bludy rýchlo, o chvíľu sa už o mne vyjadřila aj prezidentka. A to ma teda fakt nakoplo. Rýchlo domov a zastaviť šírenie bludov!

Už prichádzal autobus a kto že to v ňom sedí? No predsa Miloš. A aby toho nebolo málo, tak si ma, samozrejme, všimol. Skrúkol som na celú ulicu a letel preč tak rýchlo, ako len moje nohy stačili. Pozeral som sa za seba a bolo to presne tak, ako som očakával – Miloš sa rozbehol za mnou. Ja mám nohy pštrosa, ale po pol hodine mi už dochádzal dych. Vtedy som pár metrov pred sebou uvidel motorku. Motorkár bol o ňu opretý, bola naštartovaná. On jedol a preto si ma vôbec nevšimol. Nikdy v živote som nič neukradol, ale teraz mi nič iné neostávalo. Musel som si vybrať. Buď krádež alebo funus. A tak som muža jemne odstrčil, nasadol na motorku a odfrčal. Miloša to prekvapilo, ale poradil si. Ja som ukradol motorku, on auto. Chvíľami som sa sám seba pýtal, či na takú bláznivú naháňačku už nie som pristarý. No čo iné ostávalo?

Po chvíli som zastavil pri jednom dome a rozhodol som sa, že popýtam domácich o pomoc. Bol som šikovnejší ako môj prenasledovateľ, ušiel som mu, ale bolo mi jasné, že čert nikdy nespí o chvíľu bude tu. Otvorila mi jedna babka. Ani ma nepustila k slovu a hneď ma pozvala ďalej. Potom mi v skratke povedala niečo o sebe. Dozvedel som sa, že sa volá Jolanda, že má 140 rokov, teda, že je v najlepších rokoch. Dozvedel som sa aj, že je slobodná. No žiaľ, vo mne hneď začala vidieť potencionálneho manžela. Vôbec sa mi to nepozdávalo. Hlavne preto, že je to pre mňa soľpanda. Veď ja som skôr ovdovel, než sa ona narodila. Potom som jej vysvetlil svoju strašnú situáciu. Ona vyhlásila, že je ochotná mi pomôcť v boji. Zo zásuvky

vytiahla naberačku, pár hrncov a ďalšie riady, nabrúsila nože a hlavne pozbierala zo záhrady množstvo zhnitých jablk.

O chvíľu bol Miloš pred domom. Ja aj so starou mladickou Jolandou sme sa k nemu blížili, pripravení na veľkú jablkovú paľbu. Hneď, keď si nás všimol, začali sme zhnité jablká hádzať. Babka sa pri tom smiala tak silno, že jej skoro vypadla protéza. O chvíľu dorazila polícia, ktorá Miloša zatkla a odvieďla tam, kam patrí, teda do basy. Lenže ja som sa dostal z dažďa pod odkvap. Jolanda totiž chcela svadbu a argumentovala tým, že mi zachránila život, čo bola pravda. Neostávalo mi iné východisko, než teda pristúpiť na to najhoršie.

Celá ostatná rodina mala radosť, že žijem. Chystali sme veľkú dvojité oslavu. Moje narodeniny a zároveň aj svadbu s Jolandou. Zástupy novinárov a nadšencov pred mojím domom sa minimálne stornásobili. Svet veľmi potešilo, že som neumrel a mňa nie veľmi potešilo, že sa žením.

Všetci sme jedli, pili, tancovali a radovali sa. Uprostred slávnosti, práve keď som s mojou novomanželkou Jolandou vychádzal z kostola sa objavil Miloš, ktorý utiekol z väzenia a hodil po nás bombu. Mala však opačný účinok, než si predstavoval. Nielenže nás nezabila, ale ešte nám spestrila svadbu. Ja aj s Jolandou sme vyleteli do vzduchu a prelietali sme ponad okolité mestá a dediny. A hlavne, každý z nás letel opačným smerom. Chvíľu som sa tomu aj tešil. No nie dlho. Napokon sme totiž pristáli na rovnakom mieste.

Neskôr sme prišli na to, že to predsa len nebolo úplne bez následkov. Ja som ohluchol, Jolanda zase takmer oslepla. Postupom času sme ale zistili, že je to vlastne výhoda, pretože keď ja ju nebudem počuť a ona ma bude ledva vidieť, tak spolu budeme môcť v harmonickom manželstve zotrvať ešte zopár krásnych desaťstoročí.

Čestné uznanie

Bernadeta Tóthová

Ťažký dupot narúšal ticho. Chudé telo pomaly kráčalo mŕtvou krajinou. S každým krokom cítil pálivú bolesť svalov v celom tele. Mohutný batoh sťažoval pohyb vysilenému telu. Stála púštna búrka mu znemožňovala jasný pohľad. Prachom a pieskom zašpinené sklá plynovej masky musel pravidelne utierať, vyčerpané výdychy takmer nebadateľne vírili husto poletujúci piesok. Z diaľky sa konečne vynorila

jedna z odpočinkových budov, a tak si na chvíľu vyddýchol. Obviazané ruky jemne pustili popruhy batoha a zo stehenného vrecka vybral prenosné rádio. Naladil ho na svetovo dohodnutú frekvenciu a zrýchlil krok. Čierne slnko bolo príliš blízko horizontu a on mal iba pár minút. Dych sa mu zrýchlňoval. Od teroru, ktorý zničil jeho svet, ho delili desiatky minút. Rozbehol by sa, ak by mu to telo dovolilo. Bolesť však bola väčšia, a preto sa blížil k budove len o niečo rýchlejšim krokom. Cítil rastúcu teplotu a prach začal usadať. Strach premohol telo, ktoré tak prestalo vnímať bolesť, zaktivizovalo sa a dobehlo posledných pár metrov k budove. Človek rýchlo zatiahol páku. Železné dvere sa ani nestihli poriadne otvoriť a on sa pretlačil dnu a vnútornou pákou zasa dvere zatvoril. Padol na kolená a prudko si strhol masku. Zrýchlene dýchal. Vykašľal zvyšky prachu, ktoré filtrácia masky nezachytila.

Svetlá budovy sa pomaly rozsvietili. Pozviechal sa, pobral svoje veci a prešiel k ďalším utesneným dverám. Opatrne si stiahol rukavice z rúk a priložil dlaň na skener. Kontrolka dverí sa rozsvietila na zeleno. Ruka zanechala na skeneri krvavú stopu. Pootvoril dvere a hneď ich za sebou aj zavrel. Mal presne pätnásť minút na obvyklú rutinu. Z batoha začal vybaľovať predmety, rozložil masku a rýchlo sa vyzliekol. Šaty rozprestrel na zemi a postavil sa do stredu utesnenej miestnosti. Trikrát sa ozvala poplašná siréna. Zo stropu a podlahy sa prudko šíril ľadový dym po dobu piatich minút. Jeho rozhorúčené telo sa zväjšalo v bolestiach, obviazané časti tela začali nepríjemne pulzovať, odpočítaval posledné sekundy. Tento proces mal zredukovať povrchovú rádioaktivitu, ktorú jeho telo počas cesty absorbovalo. Obliekol sa, pobalil si veci a prešiel do obytnej časti odpočinkovej budovy. Príjemné teplo miestnosti objalo jeho telo. Batoh zložil na zem. Sadol si za stôl a jemne odmotával stiahnuté obvazy. Bezhlase sykal a nakoniec úľavne vydýchol. Opatrne sa oprel o stoličku, zaklonil hlavu a privrel viečka.

Už chápem, na čo tie stanice v dvetisícdvadsiatom piatom postavili, vydýchol s menším úšľabkom. Vedeli o všetkom, čo sa stane. Akoby čakali na ten výbuch. Pokojne oddychoval. Chcel a potreboval sa dostať do tábora. Potreboval sa vyliečiť. Bol slabší, rany sa mu zväjšovali a prestávali sa hojiť. Ak sa do tábora nedostane čo najskôr, zomrie. Len tam ho vyliečia. Ponaťahoval sa a do rúk vzal rádio, ktoré začal ladiť. Súradnice k nevyhnutným záchranným dodávkam ho nezaujímali. Nepotreboval zásoby. Nechcel prežívať v odpočinkových budovách, to nebol jeho cieľ.

Nepodarilo sa mu naladiť ani len hudobnú stanicu. V rádiu to praskalo, občas sa ozval nejaký neidentifikovateľný zvuk, inak nič!

Nechápal to. Žiaden signál. Nemalo to zmysel. Pozrel na svoje zmrzačené zápästie. Vynímali sa mu tam zvyšky tetovania a kúsok žily na odhalenom svalstve. Pousmial sa nad spomienkou, keď si ho dával tetovať spolu s priateľmi. Bol medzi desiatimi, ktorým implantovali čip dlhovekosti. Akí len boli vtedy šťastní! Bradu si oprel o dlaň a ukazovákom si do praskotu v rádiu ťukal po spodnej pere. Čo sa to deje? Pohľadom prešiel mapu pred sebou. Cesta mu potrvá najmenej ďalší týždeň. Tá predstava ho desila a tešila zároveň. Je to už len týždeň cesty. Na druhej strane je to ešte stále dosť ďaleko. Je hrozivé, koľko možností môže nastať za ten jeden jediný týždeň. Je hrozivé bojovať s nehmotným nepriateľom. Nedokážete ho udrieť či odstrihnúť zo svojho života. Jediné, čo zostáva, je dúfať. Dúfať, že vás rádioaktivita nezožerie zaživa. Dúfať, že sa včas dostanete do tábora, kde vám pomôžu. Je hrozivé prestať dúfať a veriť.

Rádioaktivita vás ničí. Mení vás zo dňa na deň. Fyzicky, ale aj psychicky. Fyzicky sa začínate podobať vašim detským zmutovaným kresbám. Už ani nie ste človek. A práve to psychicky nevládáte. Pozerať sa na to, ako sa každým dňom podobáte na seba samého stále menej a menej. Ste unavení z toho smutného strašného pohľadu. A už vidíte vlastný hrob, z ktorého sa ešte chvíľu snažíte vykopať. Ale čo zmôžete proti svetu zamorenému rádioaktivitou. Len čakať a dúfať. Dúfať... povzdychol si a slabo sa pousmial. Pomaly vstal, pripojil rádio na nabíjajúcu stanicu a opatrne si ľahol na posteľ. Stále nič.... Na chvíľu sa ho zmocnil beznádejný pocit, že zostal na svete sám. Hneď v zárodku ho však potlačil.

Zajtra sa dostanem ďalej. Musím sa dostať ďalej, pomyslel si odhodlane. Spod trička si vybral retiazku s krížikom, ktorý si následne priložil k perám. Zajtra sa dostanem do stanice a oslávim svoje dvestopäťdesiate narodeniny v tomto skazenom svete, pošepkal roztrasene a potopil sa do spánku.

Čestné uznanie
Sofia Csetevá

Budúcnosť

Auto sa konečne zastavilo. So záujmom som vykukla z okna. Sú to už dva mesiace, čo sme tu boli naposledy. Ale musím skonštatovať, že sa tu nič nezmenilo. Obrovský dom starých rodičov vyzeral stále

rovnako. Rovnako desivo a pusto. Áno, starých rodičov mám veľmi rada, ale o ich domove som to tvrdiť nedomohla. Široko-d'aleko žiadna civilizácia. Iba les a príroda. Už niekoľkokrát sme sa ich s našimi snažili prehovoriť, aby sa presťahovali niekde bližšie a aby svoj staromódny dom predali. Dokonca sa nám podarilo nájsť nádejného kupcu. Nič. Ich názor nezmenili ani minuloročné dažde, keď im cez starú strechu zatekalo až dovnútra. Dedko strechu opravil a viac sa k tomu nevracali. Les, ktorý ich obklopoval, doslova zbožňovali. Časom sme to prestali riešiť. Chodíme tu len príležitostne. Aj dnes sme tu hlavne kvôli mojim najstarším pätnástym narodeninám.

„Vivien, švihaj! Nebudem tu mrznúť celý deň,“ zahundral otrávene otec. Jeho podráždeniu som celkom rozumela. Ráno mu prišla tučná pokuta za prekročenie rýchlosti v období, keď svoje auto požičal bratovi, strýkovi Hugovi. Najhoršie na tom je, že strýko Hugo minulý týždeň odcestoval do Ameriky a odmieta zdvíhať telefón.

„Veď už idem,“ zamrmlala som a vystúpila som z auta. Zatiaľ, čo mi otec podával kufor, mama sa už objímala s babkou. Vzala som malý kufrik a po kamennej cestičke som prešla k domu. Dedko aj babka ma láskyplne privítali, pričom nezabudli spomenúť, ako veľmi som vyrástla, ako som pochudla a podobné klasické frázy.

Pobrali sme sa dovnútra. Babka nás okamžite zaviedla ku kuchynskému stolu, na ktorom už rozvoniaval segedínsky guláš a babkin slávny jablkový koláč. Sadli sme si za stôl a dedko oznámil, že zájde hore po nejaké pitie. Pobral sa preč a my sme zatiaľ pokračovali v konverzácii.

„A čo tá špičková mikrovlnka, ktorú sme vám kúpili pred polrokom?“ spýtala sa so záujmom mama. Po tejto otázke nasledoval babkin dlhý monológ o tom, aké nezrozumiteľné, nespoľahlivé a zbytočné sú tie nové technológie. Úprimne, čakala som to. Moderné spotrebiče, a najmä tie kuchynské, babku nijak neočarili.

Ešte hodnú chvíľu sme sa rozprávali. Prešlo asi 15 minút a dedko sa stále nevracal. Zdalo sa nám to divné. Rozhodla som sa, že za ním zjdem. Vyšla som z kuchyne a prešla som ku schodisku.

„Dedo?!“ zakričala som. Nič. Povzdychla som si a vyšla som po neprijemne vřzgajúcich schodoch až hore. Prezrela som každú miestnosť a neprestajne som vykrikovala, kde je. Akosi sa mi to prestávalo páčiť. Cítila som, ako mi v tele začína stúpať adrenalín. Stála som pred dvierkami, ktoré viedli ku povale. Nasucho som preglgla. To miesto ma z nejakého dôvodu vždy desilo. No vyzeralo to tak, že nemám na výber.

Nebol tu absolútne nikto. Len starý nábytok, plachty a oblečenie, ktoré bolo už niekoľko rokov požierané moľami. V tomto momente som bola vďačná, že nemám fóbiu z pavúkov. Len na začiatku som ich tu napočítala desať a to som sa ešte nedostala dozadu. Prešla som okolo nejakej starej skrine a nakukla som za ňu. V šoku som otvorila ústa. Ukrývala sa za ňou malá drevená škatuľka. Nikde nič. Len tá škatuľka. Celkom maličká. Podišla som až k nej. Vzala som ju do rúk. Vyzerala úplne normálne. Prstami som odhrnula nános prachu z jej povrchu. Objavil sa nápis. Zlatý nápis, ktorý zmenil úplne všetko. *Všetko najlepšie Vivien*. Toto som ešte dokázala pochopiť. Nechápala som však jeho druhú časť. Srdce sa mi divoko rozbúchalo.

„Rok 2255,“ prečítala som potichu. Niekoľkokrát som si pretrela oči. Rozmýšľala som, či sa mi to zdá, alebo mám halucinácie. Nechápala som to. Stírpla som na mieste s prekliatou škatuľkou v ruke. Neviem, prečo mi to v tej chvíli napadlo, ale otvorila som ju. Ja som ju vážne otvorila. Oslepilo ma prenikavé biele svetlo. V panike mi škatuľka vypadla z ruky. Privrela som oči.

Až po pár sekundách som sa prinútila ich opäť otvoriť. Vystrašene som sa zatackala a zalapala som po dychu. Škatuľka bola preč. Miesto, na ktorom som sa ocitla, mi nič nehovorilo. Nebola som v dome. Žiadny tu ani nikde nebol. Rodičia, babka, dedko...všetci boli preč. Bola som tu len ja. Stojaca vonku na pustom mieste. Obzerala som sa okolo seba. Slabý vánok sa mi pohrával s vlasmi. V ovzduší lietali zvyšky popola. Bol všade. Zem bola čierna, obhorená a stúpala z nej dym. Žiadne známky života, kam som sa len pozrela. Pri pohľade na to, čo sa nachádzalo za mnou, sa mi zakrútila hlava. Kamenná cestička. Uprostred tej všetkej skazy. Len tá cestička tam stále bola. Ale okolo nej už neboli hlboké lesy. A nevedla k domu. Viedla k akejsi plechovej, možno železnej veci. Možno išlo o nejaký kryt, ktorý tu stál namiesto dôverne známeho domu starých rodičov. Nasledovala som cestičku. Zmätená a stratená. Zhrozená zo sveta, ktorý ma obklopoval z každej strany.

„Haló? J- je tu niekto?“ neisto som zaklopala na vchodové dvere. Nikto neodpovedal. Nemala som kam ísť a ani čo robiť. Potlačila som dvere. Mierne ma striaslo pri chladnom dotyku železa s mojou pokožkou. Dvere sa bez problémov otvorili. Vo vnútri ma čakalo len ďalšie sklamanie. Prázdna, malá, biela miestnosť. Evokovala vo mne sklúčujúce pocity chladu a samoty.

Až keď som vošla dovnútra, všimla som si digitálnu tabuľku s číslami. Boli v dvoch riadkoch, oddelené v rôznych skupinkách bodkami. Niektoré z nich sa nemenili, iné každú sekundu. „Čas!“

vyhrkla som v momente, keď som prišla na význam jednotlivých číslic. Dolný riadok musel byť aktuálny čas a horný...dátum. V šoku som pozerala na číslice predstavujúce dnešný dátum. Deň aj mesiac sedeli. Zajtra mám mať narodeniny. Len rok akosi nesedel. Podľa roku som zajtra nemala oslavovať pätnáste, ale dvestopäťdesiate narodeniny. Znova to prekriate číslo z tabuľky. Bolo tam. 2255. Prestávala som veriť tomu, že je to všetko len nechcená náhoda. Pýtala som sa samej seba, či to môže byť pravda. Či je naozaj toto budúcnosť sveta. Alebo skôr jeho zánik?

Strhla som sa, keď v miestnosti začali blikať červené svetlá. Pozrela som sa na tabuľku. desať sekúnd do polnoci, do nového dňa a do mojich narodenín. Nevedela som, čo príde potom. Pocit nevedomosti ma desil. Mala som priveľa otázok a hlava mi už išla vybuchnúť. V momente, keď sa cifry premenili na nuly, všetko pohltilo svetlo. V ušiach mi zvonilo a ja som bola nútená zavrieť oči.

Vykríkla som a prudko som otvorila oči. Bola som späť na povale. Zhlboka som sa nadychovala v snahe upokojiť sa. Sedela som tam a pohľadom som sa snažila vyhľadať škatuľku. Bola preč. Jediný fyzický dôkaz o tom, že mi nehrabe a to, čo som videla, bolo skutočné, je preč. Miesto, odkadiaľ som ju zobrala, bolo prázdne, ale nezaprášené. Tak predsa...

„Vivi, volala si ma?“ objavil sa pri mne dedko s minerálkou a vínom v rukách. Prekvapene som si vydýchla a spýtavo som sa naňho pozrela. Kde bol? Vie o tom tiež?

„V- vlastne áno,“ zamrmlala som zamyslene. V hlave sa mi stále premietali tie hrozivé obrazy budúcnosti. Nervózne som žmolila okraj trička medzi prstami.

„Nemusí to tak skončiť. Ešte je stále čas to zmeniť. Málo, ale stále je,“ povedal to tak potichu, že som si nebola istá, či to naozaj vyslovil. Vypleštila som naňho oči.

„Čože?“

„Ale nič, len by sme už mali ísť dole. Babka nás zháňa,“ prehovoril s úsmevom úplne zrozumiteľne a vybral sa ku východu. Kráčala som za ním. S malou dušičkou a zmiešanými pocitmi. Niečo tušil. Musel. Možno mi chcel len niečo ukázať. Čo nás neodvratne čaká, ak sa nezmeníme. Že my sme jediní, ktorí to dokážu zmeniť. Zmeniť budúcnosť sveta a zabrániť jeho zániku.

ZAJTRA OSLÁVIM SVOJE 250. NARODENINY

Ahojte deti, pubertiaci, rodičia, starí rodičia. Volám sa Rudolf. Som rozprávková bytosť, ale kto verí na príšery, tak možno ma raz uvidí. Vyzerám zhruba takto: mám dve oči, som taká menšia modrá guľa, mám dve malé ruky a nohy, malý pekný úsmev s jedným zubom a s motýlikom na krku. Narodil som sa 25. septembra v roku 1770, ale stále som maličký. Keď som mal jeden rok, tak ocko od nás odišiel, lebo potreboval ísť do Warely, čo je mesto, kde pracoval ako horolezec. No ale raz ho zle istil jeho kamarát a on spadol. Takže už nás v rodine zostalo len desať detí, mamka a starký. Ale ocko mal aj inú prácu, bol krajčír, no a keďže som v rodine iba jeden chlapec, tak mi šil tie najkrajšie motýliky v celom našom meste. Mali sme ho radi, aj keď mi iba o ňom ostatní rozprávali, lebo ja si ho už veľmi nepamätám. Oslavoval som svoje 28. narodeniny a dostal som krásny darček, aktovku do školy, lebo na ďalší rok ma čaká škola. U nás sa do školy chodí v 29. až 30. rokoch. Dostal som aj iný darček, dozvedel som sa, že moja mamka si adoptovala bábätko, keďže sme veriaci rodina, tak som sa veľmi modlil, aby to bol môj prvý braček, ale nevyšlo to. Bola to „zase“ sestra. Moje sestry sa tešili, ale ja som sa iba zatvoril do izby a plakal do vankúša. Nuž nakoniec som sa s tým zmieril, aspoň som nebol najmladší a sestry si zo mňa už neuhávali.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Dnes som konečne nastúpil do školy. V škôlke ma už poobede nebvilo spať. Väčšinou som sa v škôlke iba pretvaroval, že spím. Keď išla okolo pani učiteľka, tak som hneď hral „mŕtveho chrobáka“. No ale niekedy som vážne zaspal, keď som bol unavený. Prvý deň v škole bol super. Konečne som sa mohol učiť a nie spať. Mali sme super pani učiteľku, ktorá sa volala Filoména. Učila nás príšerkovinu (slovenčinu), príšerkomatiku (matematiku), príšerkosvet (vlastiveda, geografia), príšerkoumenie (výtvarná výchova)... Prvé tri dni boli úplne ľahké, ale potom to už prišlo. Samé počítanie, písanie a domáce úlohy !!! To som vôbec nečakal, radšej by som zostal v škôlke a hral by som sa. Ale na druhej strane nebudem predsa hlúpy. Na ďalší deň som si našiel kamaráta a volal sa Róbert, začína sa na to isté písmeno ako ja. Našiel som si najlepší kamaráta. Rozumel som si s ním ako s vlastným bratom, ktorého ani nemám. Keď sme dostali príšerkoprázdniny bolo nám za sebou smutno. No prišiel 2. ročník. Róbert a ja sme sa na seba veľmi tešili. Keď sme sa po príšerkoprázdninách stretli, tak sme si podali ruku a objali sa ako praví kamaráti. Obidvaja sme doniesli pani učiteľke kvety a obidvaja sme mali motýlika, ktorého vyrobil ešte môj ocko, lebo ocko mal také pekné motýliky, že ich každý musel mať. Druhý ročník prešiel rýchlo aj tretí aj štvrtý...aj deviaty. V deviatom ročníku sme sa nevedeli rozlúčiť, ale aspoň sme spomínali na to, ako sme preliali kvety, ako sme od seba odpisovali, ako sme sa po škole navštevovali, ako sme si spravili rezeň, ktorý sme spravili jeden surový a druhý pripečený... Dúfam, že sa aspoň v septembri stretne na mojich 84. narodeninách. Bolo mi ľúto, že nešiel so mnou na snovú školu (to je taká, kde hráš vo sne alebo ho vymýšľaš). No ale nič sa nedá robiť. Mňa na ňu prijali, ale Róberta nie.

MOJE 84. NARODENINY

25. septembra som oslavoval svoje 84. narodeniny. Prišiel aj môj kamarát Róbert. Doniesol mi sníčkovú knižku. Moje sestry mi spravili narodeninovú tortu, ktorá bola upečená z mojich obľúbených sladkostí a to sú: čokoládový pomaranč, čínska kapusta s cukrom, príšerkokokosový lusk a liči s pistáciovým pudíngom. To bola moja najlepšia torta, akú som kedy dostal. Potom sme mali s celou mojou rodinou aj s Róbertom diskotéku.

Oslava bola super, ale škoda, že už bol koniec. A myslím si, že to dopadlo preto tak dobre, že na mňa ocko „tam zhora“ dával pozor a všetko super naplánoval. Ďakujem ockovi, že som ten deň mohol stráviť tak nádherne.

STREDNÁ ŠKOLA

Je prvý deň v novej škole (Strednej snovej škole). Je to veľký stres. No a aby ocko bol bližšie ku mne tak som si zobral jeho prvý motýlik, aby mi pomáhal. Doniesol som aj kvety pre pani učiteľku. Keď som mal 180 rokov prišiel som do svojej triedy, kde som zbadal nových spolužiakov, ale čo je dôležitejšie, hlavne nové spolužiačky. Vtedy som sa prvýkrát zamiloval. Ja modrý som bol zrazu na lícach červený. Po niekoľkých dňoch som zistil ako sa volá. Mala krásne meno. Volala sa Lujza. Mala veľmi dobré srdce, každému pomohla, pozdvihla náladu keď bolo treba. Bola fialová a mala malé ruky a nohy ako ja. Väčšinou sme spolu hrali v snoch pre deti. Boli sme najlepší kamaráti. Podľa učiteľov sme boli najlepší herci v triede. Dostali sme aj vyznamenanie od pána riaditeľa. Bol som tá najšťastnejšia príšera, keď nás obsadili do nejakého detského sna a mohli sme spolu hrať.

PRÍŠERSKÁ LÁSKA

Po niekoľkých týždňoch som ju pozval na večeru, keď už sme takí super kamaráti. Nakoniec sa z kamarátstva stalo niečo viac. Keď sme skončili školu a dospeli sme, presťahovali sme sa do svojho vlastného domu. Po 20. rokoch sme sa zosobášili. 9 mesiacov po svadbe som zistil, že moja manželka Lujza čaká naše prvé bábätko. Veľmi som sa tešil. Narodil sa nám synček Mirko. Najprv som ani nevedel ako to zvládneme, lebo o tri týždne som mal odísť do Warely kde zomrel môj ocko, aby sa rozlúčil aj s mojou mamkou, ktorá spadla na skale pri dome. Bol to pre mňa ťažký rok ale aj dobrý. No na ďalší rok som bol 24 násobným ujom. Všetko sa nakoniec na dobré obrátilo.

250.NARODENINY, KTORÉ OSLÁVIM ZAJTRA

Deň pred mojimi 250. narodeninami mi zavolať Lujzin doktor a oznámil mi, že sa nám narodili trojičky. Vtedy sa mi rozbúchalo srdce. Boli to dve dievčatká Hanka a Miška a jeden chlapček Oskarko. Bolo to najkrajšie ráno z mojich rán. Ale to nebolo všetko. Keď som telefonoval s doktorom, tak mi povedal, že mám prísť do nemocnice aj s dvojročným Mirkom. Ale Mirko ešte vtedy spal. No ja som sa už nevedel dočkať, tak som ho pomaličky zobudil a povedal mu, že ideme za mamkou do nemocnice. On sa veľmi tešil, že už uvidí mamku. Keď sme prišli do nemocnice tak som bol očarený, až som nachvíľu zozelenel. Všade boli balónky a na balónoch bolo napísané „Všetko najlepšie Rudolf“. Bol som milo prekvapený. A vtedy som si spomenul, že prečo oslavujeme moje narodeniny, keď ja ich mám až zajtra. Ale potom mi vysvetlili, že prečo si neužiť narodeninový darček, ktorým sú moje trojčatá príšerčatá. Tak to boli moje najlepšie narodeniny, pretože tam boli všetky moje sestry, ktorých je desať aj s manželmi, moja manželka, deti a torta, ktorú mi robili moje sestry. A tá torta bola presne taká akú som mal na svojich 84. narodeninách. Bol som veľmi šťastný. Nikdy by som nebol povedal, že narodeniny sa môžu oslavovať aj v nemocnici a že budú najsúspešnejšie a najpríšerkovitejšie na svete.

VÝLET

Dnes je 24. marca začínajú sa príšerkojarné prázdniny. A ja, moja manželka a moje deti sme sa vybrali na výlet. Išli sme do Homarara. To je mesto pri najkrajšom mori na celej príšerkovskej planéte. Cesta trvala dlho, ale prebehla dobre, lebo deti spali v sedačke. Lujza, keďže je dobrá v príšerkosvete (v geografii alebo vo vlastivede) tak ma navigovala pomocou mapy. Nakoniec sme dorazili do cieľa v poriadku. Vybali sme sa a išli na obed, lebo bolo presne 12:00 hod. Keďže Mirko už mal štyri roky, tak sme mu objednali mäso s kyslou čučoriedkou, Hanke a Miške, ktoré majú dva roky sme objednali šúľance s olivami, a Oskarkovi, ktorý má tiež dva roky sme objednali huby s kečupovým lekvárom. A my sme si s Lujzou objednali srdiečkovú pizzu z malinami a chrenom, čo je najznámejšia výročná pizza u nás. Veľmi nám to chutilo. Potom sme išli do najväčšej vírivky v celom hoteli a tak to bolo každý deň. Nakoniec po týždni sme sa vrátili domov. Deti sme ledva dostali do auta, lebo sa im tam veľmi páčilo. Nechceli odísť ani za svet, museli sme im sľúbiť čokoládový pomaranč. Nakoniec v aute po hodine kriku zaspali.

KEĎ BOL MIRKO PRVÁK

Mirko bol prvýkrát v škole. Veľmi sa mu tam páčilo. Našiel si tam kamarátov. No najlepší kamarát je pre neho Lukáško, ktorý aj k nám chodil prespať, hrať sa, stavať bunkre a lego. Väčšinou ho k nám dovážala mamka, ale po niekoľkých mesiacoch ho doviezol ocko. A ja som zistil, že jeho ocko bol môj najlepší kamarát zo školy. Aj on tento rok oslavoval 250 rokov. Asi si ho pamätáte. Volá sa Róbert. Znova po niekoľkých rokoch sme sa stretli. Veľmi som sa tešil a spomínali sme na naše školské časy.

MIŠKA, HANKA A OSKARKO SÚ PRÍŠERKOPREDŠKOLÁCI

Už mám ďalšie veľké deti. Sú to Hanka, Miška a Oskarko. Veľmi sa im páči v škôlke. Veľmi sa tomu teším. Dievčatá veľmi pekne kreslia, Oskarka baví skladať lego, ale Oskarkovi kamaráti sa mu vysmievajú, lebo je vraj tučný. Ale to vôbec nie je pravda. Domov príde väčšinou s plačom, ale snažím sa mu dohovoriť, že či je veľký a či malý alebo tučný či chudý aj tak ho budeme mať radi. Ostatní nech si hovoria čo chcú, ale pre nás je stále rodina veľmi dôležitá. Oskarko má aspoň jednu kamarátku, ktorá mu pomáha a povzbudí ho. Volá sa Alenka a často spolu skladajú lego.

NAŠE DETI A UŽ V PRÁCI ?

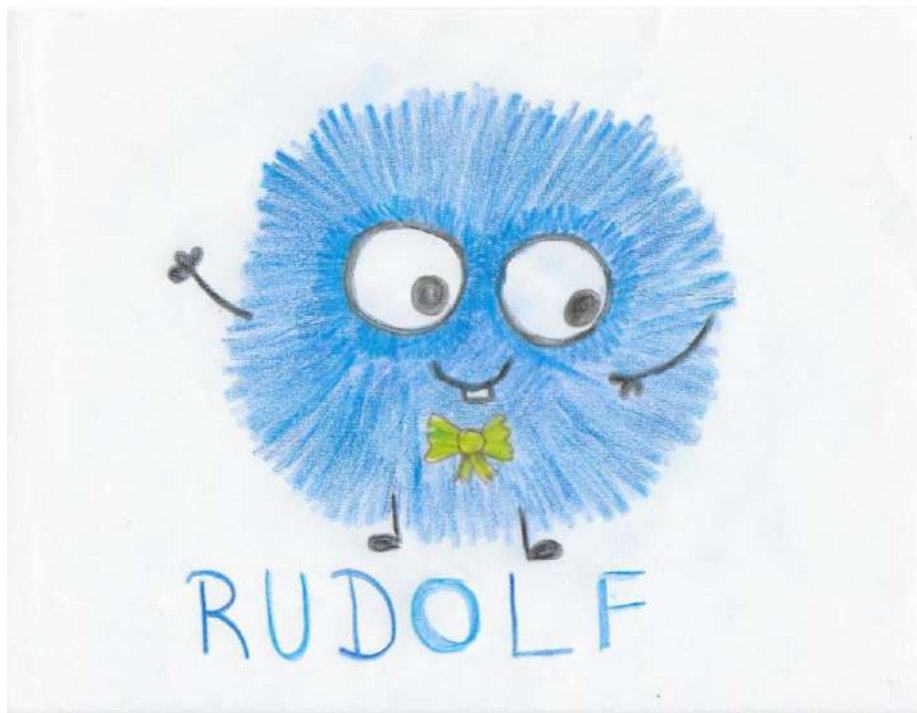
Pred príšerkorokom, keď som mal 249 rokov, naše deti už skončili základnú i strednú školu. A keďže u nás nie je vysoká škola, tak naše deti už nastúpili do práce. Prvý syn Mirko už dva roky pracuje ako chirurg pre deti, ale aj pre dospelých. Ide mu to dobre. Oskarko je psychológ. Keďže sa mu stalo v škôlke to, že ho šikanovali, ohovárali a aj sa mu vysmievali, tak sa na tú psychológiu dal. A je najlepší psychológ u nás v meste. Miška je veterinárka. Má veľmi rada zvieratá. Doma stále chcela mať zásobníka (čo je u vás škrečok, lebo si robí zásoby do batôžtekov). Len sme sa báli, lebo u nás doma mohol zásobník narobiť škodu a to napr. zájsť za pohovku, do záchodu, pod posteľ... Miška je veľmi rada, keď vyšetruje cvalniaka (to je u vás kôň, lebo cvála). Sme na ňu hrdí. No a Hanka je učiteľka príšerkoviny (slovenčiny), ruštinopříšerkoviny (ruštiny). Deti ju majú radi, lebo sa s nimi učí hravo a je vtipná. Sme veľmi šťastní rodičia. Naše deti sa nám teda vydarili! Čo vy na to?

NAŠA PREDSTAVA STARÝCH RODIČOV

Myslím si, že keď budeme mať zhruba 390 až 400 rokov, mohli by sme sa už stať starými rodičmi. Deti sa od nás odsťahujú, lebo už budú určite zosobášení. Budú k nám chodiť niekedy na obed. Už len čakáme na vnúčatká a veríme, že ich bude veľa. Určite by som bol najšťastnejší dedko na svete. Predstavujem si ako prídu na návštevu Mirko s jeho manželkou. Lujza určite prestrie stôl na večeru a upeče našu obľúbenú rodinnú pizzu. Lebo u nás každá rodina na našom príšerkovskom svete

musí mať svoju špeciálnu pizzu. Bude s kečupom, čokoládou, mandarínkou a kuracím mäsom. A keď sa pomodlíme tak si posadáme, lebo nás staré príšerky vraj budú veľmi bolieť kolená. Nevieť sa už dočkať tej chvíle, keď nám oznámia, že čakajú bábätko. Budeme tí najšťastnejší starí rodičia na celej Príšerkovskej planéte. Určite si pripijeme nealkoholickým šampanským.

Zazvonila modrofialová príšerka a rozprávke bola pauzička (u vás koniec)!

Knižnica pre mládež mesta Košice
vyhlasuje
**XXV. ročník súťaže
Literárne Košice 2020**
pre žiakov 5. - 9. ročníka základných škôl
a 1. - 4. ročník osemročných gymnázií

Témy:

- Yetti pod papučou
- Zajtra oslávim svoje 250. narodeniny
- Našli sme mapu k pokladu

Termin: 3.2. - 27.3.2020
Podmienky súťaže: www.kosicekmk.sk

Literárne Košice 2020

Názov: Literárne Košice;
XXV. ročník

Podnázov: Zborník ocenených prác

Zostavili: Bc. Natália Malíková

Foto: Ing. Viera Ristvejová

Zodp. redaktorka: PhDr. Kamila Prextová

Vydavateľ: Knížnica pre mládež mesta Košice

Rok vydania: 2020

Počet strán: 146

Náklad: 90 ks

Neprešlo jazykovou úpravou

ISBN 978-80-89161-64-5
EAN 9788089161645